Amigoe

97STE JAARGANG – No.: 105

VRIJDAG 9 MEI 1980

Vandaag

ANTILLEN ZETTEN ZELF HET MES ER IN

Premier Martina weerstaat druk uit kamer

Sanering bestuurschaos St. Maarten vergt tijd

DEN HAAG — De Antilliaanse regering weigert zich door Nederland te laten voorschrijven dat vóór het einde van het jaar op St. Maarten orde op zaken moet worden gesteld. Dat heeft minister president Don Martina gistermiddag de Antillencommissie van de Tweede Kamer duidelijk gemaakt. Na terugkeer van een parlementair bezoek aan de Antillen hebben de regeringspartijen CDA en VVD — samen een Kamermeerderheid — zich op het standpunt gesteld dat binnen een jaar een einde moet worden gemaakt aan de bestuurlijke chaos op het Bovenwindse eiland.

Anders dient volgens hen de Koninkrijksregering in Den Haag met harde hand in te grijpen.

Premier Martina wees die tijdslimiet gisteren krachtig van de hand. "De problemen op St. Maarten dateren niet van vandaag of gisteren. Het is het resultaat van een jarenlange ontwikkeling. Het is niet eerlijk van ons te eisen dat we die binnen een paar maanden een einde aan moeten maken. We hebben tijd nodig om de bestuurlijke moeilijkheden aan te pakken", zei hij.

Ook nam de Antilliaanse premier in de Kamercommissie stelling tegen het dreigement om de ontwikkelingshulp stop te zetten, als er niet snel wat aan St. Maarten gebeurt. "Ik kan", zei Don Martina, "meegaan met de Kamerleden die stellen dat er reden is tot ingrijpen, als de Antillen zelf niets doen. Maar wij hebben de uitdrukkelijke wil om de problemen op St. Maarten aan te pakken. Alleen daarvoor moet men ons de tijd gunnen. Er is mankracht en een doelmatige organisatie voor nodig".

Premier Martina bestreed dat de Koninkrijksregering recht zou hebben om rechtstreeks op St. Maarten in te grijpen. "Het Statuut schrijft slechts voor dat door het Koninkrijk de deugdelijkheid van bestuur op de eilanden gewaarborgd moet worden. De [illegible] voor deugdelijk bestuur ligt bij onszelf."

De problemen op St. Maarten zijn volgens de premier in de eerste plaats een zorg van het eilandbestuur, waarbij de centrale regering in Willemstad nauw betrokken is.

Wie wint?

DEN HAAG — Wie wint: Don Martina of Fons van der Stee? Ter afsluiting van het bezoek van de Antilliaanse minister-president aan Nederland verschijnt er een communiqué waarin de resultaten van de vele gesprekken worden opgesomd. Er staat in wie zijn zin heeft gekregen en wie niet.

Gisteravond was het communiqué er nog niet. "Er zijn op dit moment eigenlijk twee communiqué's: een Nederlandse en een Antilliaanse", zei Don Martina. „Ineen schuiven van die twee zal niet geruisloos gaan".

Paraatheidsoefening Surinaams leger

PARAMARIBO — De persdienst van de Surinaamse N.M.R. deelt mede, dat het nationaal leger in het kader van haar waakzaamheid routinematig over het gehele land paraatheidsoefeningen uitvoert. De bevolking hoeft zich op generlei wijze ongerust te maken, omdat daartoe geen reden bestaat. Het nationaal leger zal, overeenkomstig haar taak, zoals vastgelegd in de regeringsverklaring, de staatsveiligheid waarborgen en voortdurend waakzaam blijven. Grote waardering wordt uitgesproken over de wijze waarop het Surinaamse volk tot nu toe heeft gereageerd op de recente ontwikkelingen in het land.

WILLEMSTAD — Onder het toezicht oog van prinses Juliana en haar echtgenoot prins Bernhard vergaderden de Staten gist[illegible] het eerst [illegible] Nederland. Bij [illegible] ken de plaatselijke officiele instanties nog niet over de nieuwe staatsie-foto met daarop de afbeelding van de nieuwe koningin (Beatrix) en de prinsgemaal Claus.

Eigen roem

EEN BUITENSTAANDER zou bij het aanhoren van de Staten-vergadering van gisteren de indruk moeten hebben gekregen dat het een historische vergadering betrof. Dat was ook hetgeen door diverse Statenleden, niet in het minst door Statenvoorzitter Betico Croes, werd benadrukt tijdens de vergadering. Op zich al vreemd om zich zelf op een dergelijke manier te prijzen.

De motieven die daarvoor werden aangereikt, waren tweeërlei. Allereerst was unaniem door het college een wetsvoorstel aanvaard, dat door de leden ervan geheel zelf was opgesteld en uitgewerkt. De overheid was daar niet bij te pas gekomen. Het betrof dus een initiatief-wet van de Staten.

Ten tweede werd de weg geopend voor vooral Saba en Statia om weer hun stem te laten horen in de Staten, voorstellende het (nationale) Antilliaanse parlement. De feliciterende woorden die daarover werden uitgesproken aan het adres van de eilanden St Maarten, Saba en St Eustatius waren legio.

Toch is het allemaal niet zo mooi als de Statenleden het trachtten af te schilderen. Saba en Statia hebben eerst geprobeerd een volwaardig eigen vertegenwoordiger te krijgen in de Staten, zoals dat vóór 1949 voor hen wel gold. De belangen van deze twee eilanden werden namelijk niet altijd even consencieus behartigd in de loop der jaren door het enige Statenlid voor de Bovenwinden.

Reeds onder de vorige regering werd als compromis voorgesteld en aanvaard om de twee eilanden een woordvoerder/waarnemer te geven, die wel dezelfde rechten zou hebben als de andere Statenleden, maar verstoken zou blijven van het stemrecht. Wanneer aan het aantal volwaardige leden getornd zou worden, moest een algehele reorganisatie daarvan worden gerealiseerd. Vooruitlopend daarop werd daarom besloten tot deze tussenstap.

Onder de huidige regeringsconstellatie werd voorgesteld om naast die twee eilanden St Maarten ook een waarnemer te geven, aangezien dat juridisch anders tot problemen zou leiden. Daarover wisten de partijen het tenslotte na ellenlange (vooral besloten) vergaderingen toch eens te worden. Gisteren vonden zij elkaar unaniem in een openbare vergadering over het uiteindelijke voorstel tot wijziging in de Staatsregeling.

Uit dat voorstel blijkt evenwel nergens meer dat de waarnemers dezelfde rechten hebben als de (volwaardige) Statenleden met uitzondering van het stemrecht. In het gewijzigde artikel 44 staat dat de eilandsraden van St. Maarten, Saba en Statia „desgewenst al dan niet uit haar midden een woordvoerder aanwijzen die door de Staten kan worden uitgenodigd ter vergadering tegenwoordig te zijn. Hij heeft als zodanig een raadgevende stem". Dat impliceert dat die waarnemers, waarover zoveel te doen is geweest al die tijd, pas hun stem kunnen verheffen in het belang van de twee kleinste eilanden, wanneer de andere leden van het college dat gewenst achten.

Van het idee om Saba en Statia het gevoel te geven dat zij er bij horen, is niets meer over. Nu maken de Statenleden uit wanneer die twee eilanden er bij horen en wanneer niet. Terecht dat de vertegenwoordigers van die twee eilanden zich dan ook zeer gebelgd voelen over de uiteindelijke uitkomst van de Staten-discussies.

Het is voor hen een klap in het gezicht, waar de Staten gisteren ook nog en bloc zich voor op de borst durfden te kloppen. Alweer een trieste vertoning in "het hoogste orgaan. Bovendien blijkt opnieuw dat eigen roem stinkt.

China bereid tot steun Afghaanse rebellen

CANBERRA — De Chinese vice-premier Li Xiannian heeft in de Australische hoofdstad Canberra, gezegd dat zijn land bereid is de Afghaanse rebellen te steunen. Li, die ook vice-voorzitter is van de Chinese communistische partij, beschuldigde tijdens een persconferentie de Sovjet-Unie van naakte en directe agressie. Andere landen hebben het recht het Afghaanse verzet te steunen, aldus Li.

Over Cambodja zei de Chinese vice-premier dat het de plicht was van zijn land de Cambodjanen te helpen in hun strijd tegen Vietnam. Hij kondigde aan dat China die hulp zal geven.

Paus hekelt uitbuiting van Afrikaanse landen

ACCRA — Paus Johannes Paulus II heeft de industrielanden ervan beschuldigd de landen van de Derde Wereld alleen maar te zien als landen waar iets te halen valt, en te proberen hun dominante positie te versterken.

De paus zei dit tegen president Limann van Ghana, toen hij vanuit Kenia in Ghana was gearriveerd. Bij zijn aankomst op het vliegveld van Accra werd hij bijna omver gelopen door mensen die door de muur van politieagenten heenbraken. Op het "onafhankelijkheidsplein" van Accra vierde hij een mis. De paus zei tegen Limann dat de betrekkingen tussen staten te vaak worden beheerst door baatzucht en dat hulp te vaak alleen wordt gegeven om meer druk te kunnen uitoefenen. Volgens Johannes Paulus II beseffen economisch beter ontwikkelde landen niet dat jonge staten veel meer hebben te bieden dan grondstoffen en veel meer zijn dan louter een markt voor de producten van de industrielanden. Wat de Derde-Wereldlanden dan zoal te bieden zouden hebben, waren volgens de paus een sterk gezinsleven, gemeenschapsgevoel en spiritualiteit. In eerdere toespraken op zijn bezoek aan Afrika keurde de paus de tirannie en de uitbuiting in Afrika af en drukte hij de inwoners van het continent op het hart meer hun stem te laten horen als er over hun maatschappij wordt beslist.

Vandaag is het een drukke dag voor de paus. Hij vergadert dan met het Ghanese episcopaat over de vraagstukken van de kerk in Ghana met haar 1,4 miljoen volgelingen op een bevolking van ruim negen miljoen. De paus ontmoet dan ook de koning van de beroemde stam der Ashanti's. De vergadering met de bisschoppen en de begroting van de Ashanti's vindt plaats in Kumasi, 250 kilometer noordelijk van Accra.

Voor hij naar Kumasi vertrekt vindt er nog een andere belangrijke ontmoeting plaats, namelijk met de primaat van de Anglikaanse gemeenschap, aartsbisschop Robert Runcie van Canterbury. Deze brengt evenals de paus een bezoek aan enkele Afrikaanse landen.

Carter voorziet daling inflatie

WASHINGTON — Nu de daling van de rentetarieven in de VS sneller gaat dan ooit in de Amerikaanse geschiedenis, zal er de komende weken een sterke vermindering in de toeneming van de inflatie merkbaar zijn, zo heeft president Carter gezegd. Hij voegde er aan toe dat er grote vooruitgang is geboekt in de strijd tegen de inflatie sinds hij twee maanden geleden zijn anti-inflatieprogramma lanceerde.

Hodding Carter wil opstappen

WASHINGTON — Van welingelichte zijde in Washington is vernomen dat de officiele woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, Hodding Carter, waarschijnlijk tegen 1 juli aftreedt. Hodding Carter, die sinds drie en een half jaar woordvoerder van het State Department is en daarbij veel lof van de Amerikaanse media heeft geoogst, stond op zeer goede voet met de afgetreden minister van Buitenlandse Zaken Cyrus Vance, die vorige week opstapte uit protest tegen president Carters besluit een reddingsactie in Iran te ondernemen.

WILLEMSTAD — Op het Curacaose vliegveld arriveerde gisteravond mej. Sally Shelton, de Amerikaanse ambassadrice van de Verenigde Staten voor het oost-Caribisch gebied en met zetel op Barbados. Zij komt voor de conferentie van de Caribbean Studies Association die tot morgen duurt. Mej. Shelton is in het verleden verbonden geweest aan het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse zaken.

In die hoedanigheid zou zij de Antillen al eerder hebben bezocht, maar de reisplannen werden op het allerlaatste moment gewijzigd. Vervolgens is zij medewerkster geweest van de gewezen VS-ambassadeur bij de Verenigde Naties, Andrew Young. Op de luchthaven werd zij afgehaald door drs. Eric Kleinmoedig, directeur van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen (links) en VS-ambassadrice op de Antillen, mej. Alta Fowler (rechts).

Overleg Muskie-Gromiko geen teken zwakte VS

Discussie van zaken van wederzijds belang

WASHINGTON/MOSKOU — **De ontmoeting in Wenen tussen de minister Muskie en Gromiko is de eerste Amerikaans-Russische op niveau na de Sovjet-inval in Afghanistan. Het is geen teken van zwakte en betekent niet dat er enige wijziging komt in het beleid van Washington tegenover Moskou wegens de inval.**

Integendeel, zo bleek uit de woorden van woordvoerder Hodding Carter van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, de verenigde Staten, willen de grondslagen voor ontspanning niet wegnemen, doch uitsluitend precies de prijs aangeven die de Russen voor de actie moeten betalen en de verdere prijs bepalen voor het geval de Sovjets hun agressie voortzetten.

De beide ministers, zo zei hij, zullen zaken van wederzijds belang bespreken. Dit werd ook door Tass gezegd. In Moskou zien waarnemers in de ontmoeting de wil van het Kremlin om de dialoog voort te zetten. Moskou zou zich niet willen onttrekken aan de discussie over een kwestie, die ten grondslag ligt aan de huidige crisis tussen de twee supermogendheden.

Muskie en Gromyko zijn volgende week in Wenen om de viering bij te wonen van het feit, dat 25 jaar tevoren de soevereiniteit van Oostenrijk bij verdrag werd hersteld.

Stroom deliquenten uit Cuba naar VS valt mee

KEY WEST, (FLORIDA) — **De vrees dat de Verenigde Staten overstroomd zullen worden met ongewenste Cubaanse vluchtelingen is ongegrond. Dit hebben Amerikaanse douanebeambten laten weten. Zij verklaarden dat onder de 24.000 Cubanen die de afgelopen twee weken in Florida zijn aangekomen, slechts 200 personen met een strafregister waren en twee vermoedelijke spionnen. Inmiddels hebben de Amerikaanse luchtvaartautoriteiten een serie chartervluchten tussen Washington en Havanna niet door laten gaan, vanwege de "situatie op Cuba".**

De verklaring van de Amerikaanse douane dat er onder de vluchtelingen niet veel misdadigers en spionnen zijn, is van belang, omdat functionarissen in Washington de Cubaanse president Fidel Castro onlangs veel duistere dingen voor de voeten hebben geworpen. Uit intensieve onderzoeken is gebleken, volgens de douane, dat de 200 Cubanen met een strafregister ernstige misdaden als moord, verkrachting en beroving op hun kerfstok hebben.

Verder lieten de douanebeambten weten, dat uit de onderzoeken die nog naar voren kwam, dat veel vluchtelingen die op Cuba worden gebrandmerkt als misdadigers, in Amerika niet als zodanig kunnen worden aangemerkt. Tot dusverre is er door de douane vastgesteld dat zich onder de Cubaanse vluchtelingen slechts twee vermoedelijke spionnen bevonden, ondanks dat er door de vluchtelingen zelf steeds meer van spionage verdachte personen zijn aangewezen.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n, Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redaktie-raad: Goretti Salsbach, Frans Heiligers en Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie: Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling: (acquisitie): Viola Bernardus, Wil Steynis, Ingrid de Maayer.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag 7.30 - 16.30 uur en Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.
UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110, tel.: 24333, 24334, 24335
Directeur-Hoofdredacteur: Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.
BONAIRE
CORRESPONDENT: NOTIBON, Terra Corra z/n, tel.: 8736.
SINT MAARTEN
Correspondente: Yolanda Croes, tel.: 2493.
Advertentie: Vance James, tel.: 2283.
SABA
Correspondent: Ray Hassell.
ST. EUSTATIUS
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.
DEN HAAG
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen) Curaçao, Districo n.v., tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333
Bonaire, Entrejol 153A
St. Maarten, Papergarden, tel.: 2283.
Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand). Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), Jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURACAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen van 10 mei 1980 van 06.00 uur t/m 12 mei 1980 om 07.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter R.Tjon-Sie-Fat, spreekkamer Janwé, tel.: 35959; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur, spoedgevallen: 35419.

9 mei 1980 van 18.00 uur t/m 12 mei 1980 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter M.J.M.Swart, spreekkamer V. Leeuwenhoekstraat 15, tel.: 24113; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82967.
In het derde distrikt: dokter R.Botero-Duque, spreekkamer Soto, tel.: 641790.

***

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82967; kantoor geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur, zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 55746; de wacht heeft zuster Pieters, tel.: 672606; ook te bereiken op pageboy 027-585 (maandag van 14.00-16.00 uur kleuterbureau volgens afspraak); tandheelkundige kliniek: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

***

VERLOF BEGRAFENIS

10 mei: E.F. de Campe, Mahoomaweg 35.
11 mei: M.A.Frans, Seroe Fortuna Bl. 11-1-123.

***

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst): Otrobanda: Central, tel.: 23281; Punda: Popular, tel.: 11269.

Leito jeugdbeker voor "Sweet Sugar"

WILLEMSTAD — De jury van de gouverneur drs. B.M. Leito jeugdbeker maakt bekend dat de jeugdbeker voor 1980 voor Curacao is toegekend aan de dansgroep "Sweet Sugar". De dansgroep "Sweet Sugar" hield op 17 augustus 1974 haar eerste optreden en wel in het TV-programma Telefiesta, de groep vierde derhalve gedurende 1979 haar eerste lustrum. Sweet Sugar was origineel samengesteld uit kinderen van de buurt Koraal Specht doch de samenstelling is thans veel breder geworden. De groep bestaat uit 3 secties, te weten de kleintjes, de middelmoot en de teeners.

Gedurende 1979 is de groep opgetreden op Venevision en C.V.T.V. in Venezuela met Curacaose dansen en gedichten en zang in het papiaments en het Spaans. "Sweet Sugar" heeft ten bate van het jaar van het kind voor deze opvoeringen, op eigen kosten, tevens 75 kinderen uit verschillende wijken van het eiland meegenomen naar Caracas. Ter verdere viering van het jaar van het kind heeft "Sweet Sugar" tevens in 1979 shows gehouden in buurtcentra's, hotels, de binnenstad, Oleander wijken in Banda Abao en televisie.

Tevens werden opvoeringen gehouden in het tehuis van Ouden van Dagen ten gevolge van vaderdag, in het Mgr. Verriet Instituut, het hospitaal en het sanatorium: deze opvoeringen vinden overigens jaarlijks plaats. Met de deelname van 250 kinderen aan kinder-carnaval 1980 werd de eerste prijs in de categorie "originaliteit" behaald. De uitreiking van de beker vindt plaats op vrijdag 16 mei om 4 uur namiddag ten gouvernementspaleis.

Little league-competitie begint morgen

KRALENDIJK — Zaterdag 10 mei 1980 gaat het kampioenschap van Bonaire little league 1980 van start. Om 9 uur 's morgens verzamelen alle teams zich geuniformeerd aan de ingang van het stadion te Playa. Om 9.30 uur wordt er een defilé gehouden op het terrein van het stadion. Om 10.00 uur zal het woord gevoerd worden door de voorzitter van Bonaire little league Luis de Palm, en door de gedeputeerde van Sport, Julio Angela. Hierna zullen de spelers de eed afleggen. Om 11.00 uur volgt de eerste wedstrijd en wel tussen Boncar en Super corner.
De teams die aan dit kampioenschap deelnemen, zijn: Boncar, Super Corner, M&C Bank, Malta Amstel, KTBA/Bomadezo, Golden Star. De wedstrijden zullen gespeeld worden in de stadions van Playa en Rincon en te Antriol, en Nikiboko. De wedstrijden voor de maand mei zijn op 10, 11, 17, 18, 24, 25 en 31 mei.
Op 11 mei is om 10.00 uur de wedstrijd M&C Bank - Malta Amstel op het veld te Antriol en om 16.00 uur KTBB/Bomadeco tegen Golden star in het Stadion te Rincon.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN: 19.00 en 21.00 uur Hot stuff (comedy; Engels; boven 18 jr.; fl. 3,50); 24.00 uur Escape from Alcatraz (aktiefilm, Engels; met Clint Eastwood; fl. 3,50).

CINELANDIA: 19.15 en 21.15 uur Adios amigo (Engels; western; boven 18 jr.; fl.3,50 en fl.2,50); 24.00 uur Driver (Engels; aktiefilm; boven 18 jr.; fl.3,50 en fl.2,50).

THEATER DE TEMPEL: 20.00 uur Ice castles (Engels, een ontroerende lovestory; alle leeft.; fl. 5,-).

***

CINE-TRUCK: Heden avond te Sta Rosa en morgenavond te Koraal Specht.

***

TELECURACAO: 16.30 Jeannie; 17.00 cultuur & opvoeding; 18.30 telenovela: Triangulo; 19.30 public relations (EVD); 20.00 notisiero tele-8; 20.15 deporte tele-8; 20.30 Alice (The bundle); 21.00 Hart to Hart; 22.00 show di Job; 23.00 wrestling; 24.00 sluiting.

***

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

***

ZATERDAG
DIVERSEN
LANDFILL te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.
BON. MUSEUM (oud politiewacht)
Openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.
SPEELTUIN
Maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 uur geopend voor kinderen van 4-12 jaar.
POSTSLUITING
Aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur. (elke dag vanaf maandag t/m vrijdag)
OPENBARE BIBLIOTHEEK:
Dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.
SPORT
LITTLE LEAGUE
09.00 uur aanvang kamp. met defile enz.; 11.00 uur Super Corner vs Boncar - stadion Kralendijk
DIVERSEN
ANT. DANCE THEATRE: 20.30 uur balletuitvoering-Centro Bellas Arte.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
CHRISTOFFELPARK dagelijks geopend van 08.00-12.00 uur

Heer Bommel en de Wadem

0624 — Toen de bewoners van de Tranemontspelonk aan hun uittocht begonnen werd de stilte, die gewoonlijk over de Zwarte Bergen hing, verbroken door het geschuifel van voetstappen en het gemompel van vele stemmen. Vooral in de Poerpas was het een drukte van belang, omdat de meesten de oudste volgden. Dat was te begrijpen; hij was in zijn jeugd al eens in de wereld geweest; als nar aan het hof van graaf Mork.
„Is erg", sprak hij tot het vrouwtje, dat zijn paddestoelen droeg; zoals het hoorde. „Ik weet de weg naar grote wereld en zal die wijzen. Maar ben bang, dat we moeten werken voor eten. Zwammen raken op, en voor nieuwe moet betaald worden. Wereld is slecht. Goede wadem-tijden zijn voorbij."
De oorzaak daarvan was magister Pas, die de wadem-zwalm van de rest van de grot had afgesloten, zoals we weten. De wadem zelf ontsnapte nu echter door de zoldering, en de misselijke grijsaard was hijgend bezig om de oorzaak op te sporen.

„Daar moet ergens een tochtgat zijn", kraste hij terwijl hij zich moeizaam langs een paar druipstenen naar boven werkte. „Dat moet ik stoppen! Dat moet dicht; want anders zijn de goede tijden van een oude man voorbij. Ik zeg: dat moet ik stoppen, vóórdat het te laat is."

Morgen: kunstmarkt

WILLEMSTAD — Op het Gomezplein wordt morgen weer een kunstmarkt gehouden en wel van negen uur 's morgens tot zes uur 's avonds. Present zijn Eb Marcano, Maytje Voges, Ingrid Gomes, Chu Thielman, S. Lewis-Nobo, Dineke van der Geest, Trudy de Maayer, Carla van Nes, Aracellis Orosca, Lodia Kort en Filomena Zink. Om elf uur treedt Yerba Sekoe op. Tussen tien en vijf uur treedt op theatergroep Foco, terwijl Ragaelo Pietersz voor caha di orgel-muziek zorgt.

Moederdag via radio Hoyer 1

WILLEMSTAD — Radio Hoyer I verzorgt zondag van 11 tot 13 uur een Moederdag-show, waarbij tien moeders, die hebben meegedaan aan de prijsvraag van het programma Nos ku Nos worden ontvangen door Sonia Garmers en Chaco Castro. In het programma treden o.m. ook op Tipico Nos Grandesa, de groep Serenade en Mariachi Fortuna.

Zakenvaria

ANGEL H. Job's drive inn theater Brievengat, zoals de naam precies luidt, gaat op dinsdag 13 mei officieel open. Dit gebeurt door de heer Lionel Capriles van de Maduro Bank. De "grand opening" begint om zeven uur 's avonds. De eigenaar van deze drive inn is Golden theater enterprises nv.

Nieuwe serie bankbiljetten

WILLEMSTAD — De bank van de Nederlandse Antillen in haar funktie als circulatiebank en dienaangaand belast met het in omloop brengen van bankbiljetten, gaat een nieuwe serie bankbiljetten uitgeven.
Deze nieuwe serie bestaat uit bankbiljetten van NAF. 250,- NAF. 100,-, NAF. 50,- NAF 25,- NAF. 10,- en NAF. 5,-.
Van deze serie worden eerst de bankbiljetten van NAF. 100,- NAF. 25,- en NAF. 10,- in juli 1979.
De nieuwe bankbiljetten zullen in vergelijking met de oude series verschillen vertonen in kleur, datum, nummering en handtekeningen. Zij zullen daardoor direkt te onderscheiden zijn van de oude series.

De bank stelt hierbij duidelijk dat het in circulatie brengen van deze nieuwe serie bankbiljetten niet met zich meebrengt dat houders van de oude serie bankbiljetten deze voor nieuwe moeten inwisselen. Zowel de nieuwe als de oude bankbiljetten kunnen naast elkaar blijven circuleren als geldig, wettig betaalmiddel. Naar gelang de oude biljetten uit de circulatie worden genomen kunnen daarvoor nieuwe in omloop worden gebracht.
Specimen van de nieuwe bankbiljetten zullen worden verstrekt aan de lokale banken, zodat daar steeds navraag kan worden gedaan omtrent de herkenbaarheid van de nieuwe serie.

Sobere opening zitting Staten

WILLEMSTAD — De opening van de nieuwe zitting van de Staten op dinsdag 13 mei zal dit jaar in vergelijking met andere jaren op sobere wijze geschieden. Aan het gebeuren komt geen militair ceremonieel te pas, terwijl de opening namens de gouverneur zal geschieden door de ministerpresident. Van zonsopgang tot zonsondergang zal gevlagd worden van de Landsvaartuigen en -gebouwen, waar dit bij feestelijkheden gebruikelijk is, met vlaggen van het Koninkrijk der Nederlanden en van de Nederlandse Antillen.

Shell-manager gast Interview

WILLEMSTAD — In het programma Interview via radio Hoyer II ontvangen Anneke van Arkel en Jac. Visser morgenochtend de heer Rob de Vos, general manager van Shell Curacao. Interview wordt uitgezonden van 9.15 tot 10 uur.

Personalia

DE HEER PETER C. Whiteman van de Antillian Civil Engineering Works nv heeft aan de International Correspondingschool in de Verenigde Staten zijn diploma behaald voor "building contracting". Na zijn studie aan het Ignatiuscollege op Curacao ging hij in 1974 naar Plibrico in Nederland waar hij een speciale opleiding kreeg. Bij zijn terugkeer op Curacao had hij ook een speciale opleiding voor het bouwen in tropische gebieden aan het Benette College in Engeland behaald.

Wegenbouw in drie fasen

Projecten duurder dan gedacht

KRALENDIJK — De Nederlandse regering heeft het project voor de bouw van eigen woningen op Bonaire goedgekeurd. Er is een bedrag van 4.8 miljoen gulden gestoken in dit project, dat van groot belang is voor de bevolking van Bonaire.
De minister van Ontwikkelingssamenwerking, Papa Statia, zal bij zijn terugkeer uit Nederland uitvoerig verslag uitbrengen over wat dit project precies inhoudt. Het Bestuurscollege van Bonaire is zeer blij dat Nederland eerst de bouw van 100 volkswoningen heeft goedgekeurd enkele weken terug en nu ook het project voor woning-bouw goedgekeurd. Door dit project zal het mogelijk worden, dat inwoners van Bonaire financiering krijgen voor de bouw van een woning en onder zeer gunstige voorwaarden.

Don Martina vraagt begrip van Shell

DEN HAAG — Premier Don Martina doet een dringend beroep op Shell Curacao om er "begrip" voor op te brengen dat de economische toestand van de Antillen nog altijd een forse verhoging van de benzine-prijs niet toelaat. Dat deed de Antilliaanse minister-president gisteravond in Den Haag, waar hij op werkbezoek is, in een gesprek met de Amigoe.
"Evenzeer als wij steeds weer alle moeite doen om Shell en COT te helpen, vraag ik nu begrip van hen voor de sociaal-economische en financiele situatie van onze eilanden", zei hij. Premier Martina, die zich vanuit Willemstad steeds op de hoogte laat houden van de ontwikkelingen in het conflict met Shell, wees erop dat de Antilliaanse regering zich telkens opnieuw inspant om de olie-maatschappij te steunen. "Op ons verzoek hebben de minister Chris van der Klaauw (Buitenlandse Zaken) en staatssecretaris Karel Beyen (Economische zaken) laatstelijk in Mexico nog een goed woordje gedaan voor Shell en COT. Daaruit blijkt toch wel dat wij hun aanwezigheid op ons eiland Curacao van harte steunen", zei hij. "Nu vraag ik op onze beurt van Shell en COT om begrip voor onze standpunten. De sociaal-economische en financiele situatie van de Antillen — hoewel aan de beterende hand — kan nog geen forse verhoging van de olie-prijs hebben". In Nederland heeft premier Martina getracht nadere informatie over de "olie-bussiness" te krijgen.

Minister aan statenlid Miguel:

Beheer van stichtingen register is knelpunt

WILLEMSTAD — Het centraal bureau voor registratuur en archief zaken stelt in samenwerking met het Centraal bureau voor Juridische en algemene zaken een onderzoek in naar de manier waarop men de registratie van de stichting op alle Antilliaanse eilanden het beste kan opzetten. Op het ogenblik is het zo dat wel wettelijk is vastgelegd waar dit moet gebeuren, maar dit blijkt onmogelijk. Vandaar het onderzoek om op de kortst mogelijke termijn dit probleem uit de wereld te helpen. Desnoods door aanwijzing van een andere instantie als beheerder van het Stichtingen register.
Wanneer deze oplossing is gevonden kan de betrokken landsverordering op de stichtingen in werking treden. Dit heeft de minister van Justitie laten weten aan het statenlid V.N. Minguel. Begin maart had het MAN-statenlid gevraagd naar de stand van zaken met deze wet welke dateert uit 1968 en na twaalf jaar nog steeds niet van kracht is. De bewindsman legt de heer Miguel uitvoering uit, wat daarvan de oorzaak is geweest. Het knelpunt is het beheer van Stichtingen register. Dat was eerst toebedoeld aan het departement van Justitie, maar dat departement werd opgeheven; toen werd het in de maag gesplitst van het Bureau voor registratuur en archiefzaken.
Deze dienst had al te kampen met ruimtegebrek; daarnaast stond men voor de vraag: wat te doen met de stichtingen op de eilanden buiten Curacao? Deze dienst had daar geen filialen. Toch leek het beste dat de stichtingen werden geregistreerd op het eiland van oprichting. Dit is de stand van zaken. Zo gauw daarvoor een oplossing is gevonden, kan de wet op de stichtingen in werking treden. Aldus de bewindsman aan de heer Miguel.

Rudy Ellis bespreekt technische bijstand

KRALENDIJK — Statenlid Rudy Ellis heeft gedurende zijn bezoek aan Nederland van de gelegenheid gebruik gemaakt om met de functionariesen van het Kabinet voor Antilliaanse Zaken van gedachten te wisselen over de mogelijkheid om voor Bonaire in het kader van de technische bijstand Nederlandse experts aan te trekken. Het betreft hier een econoom en een jurist, met ervaring in de administratieve sector om het Bestuurscollege bij te staan in zijn dagelijks werk.
Deze week zou er een vergadering gehouden worden in Nederland tussen het kabinet van de gevolmachtigde minister, het ministerie van Antilliaanse zaken en het departement voor Economische zaken. De experts zullen dan mogelijk op contractbasis worden aangenomen en ter beschikking worden gesteld aan de Antillen. Men kan zeer spoedig de jurist verwachten op Bonaire.

Tegelijkertijd zal er op de Antillen een persoon gezocht worden om als „counterpart" van deze expert te fungeren. Als de uitgezonden expert terugkeert naar Nederland, zal bedoelde Antilliaan secretaris van het eilandgebied Bonaire worden, indien het BC hiermee akkoord gaat. Op het ogenblik wordt de functie van secretaris waargenomen door de heer Piet Martis, hoofd van het departement van Financien van Bonaire. Hij wordt hierin bijgestaan door de heer Schöb, die voor enkele maanden is uitgeleend door het departement voor Ontwikkelingssamenwerking.

WILL JOHNSON (WIPM): NIET VOLGENS AFSPRAAK

Waarnemersschap aan banden gelegd

Saba/Statia oneens met besluit Staten

WILLEMSTAD — "Wij kunnen evengoed gelijk onafhankelijk worden en ambassadeurs uitwisselen met de andere eilanden". Aldus een zeer ontevreden WIMP-leider op Saba, de heer Will Johnson, die daarin gesteund wordt door de WIPM-leider Eric Henriquez op St. Eustatius. In de gisteren door de Staten aangenomen wetswijziging om die twee eilanden en St. Maarten een waarnemer te geven in de Staten, is op het allerlaatste moment een wijziging aangebracht waarvan de politici van die eilanden niet op de hoogte waren. Volgens het gewijzigd artikel 44a lid 1 van de Staatsregeling kunnen die waarnemers door de Staten worden uitgenodigd ter vergadering. Ze zijn er dus niet constant bij.

Ondanks herhaalde pogingen om ook telefonisch contact te krijgen met de heer Henriquez, is dat niet gelukt vanmorgen.

De heer Leo Chance (volwaardig) Statenlid namens de drie Bovenwindse eilanden, toonde zich gisteren daarentegen wel zeer verheugd met het bereikte resultaat. Chance verklaarde de felicitaties namens de eilandsvertegenwoordigers te aanvaarden.

De heer Johnson zei dat de twee eilanden Saba en Statia aanvankelijk gepleit hebben voor twee volwaardige Statenleden, zoals zij dat hebben gehad tot 1949. In dat jaar ging een Interim-regeling in waarbij de zetels van die twee eilanden werd ingepikt ten behoeve van een grotere vertegenwoordiging van Curacao.

De drie Bovenwinden kregen toen samen één vertegenwoordiger in de Staten. De verzoeken van Saba en Statia voor een volwaardig lid in de Staten konden niet worden ingewilligd zonder een complete herstructurering van het Staten-college. De twee eilanden gingen er vervolgens mee accoord om dan als eerste stap in die richting een waarnemer te geven voor beide eilanden die dezelfde rechten zou krijgen als de 22 Statenleden met slechts die uitzondering dat zij geen stemrecht krijgen. Dat was een compromis tussen de diverse eilandelijke vertegenwoordigers op politiek niveau. Bij de uitwerking van dat idee werd vervolgens ingestemd met de aanstelling gelijkertijd van een waarnemer voor St. Maarten, naast de andere twee waarnemers.

De heer Johnson zei dat uit de informatie die hij nu heeft ontvangen echter blijkt dat die waarnemers slechts bij Statenvergaderingen aanwezig kunnen zijn wanneer de rest van het college dat raadzaam acht. Daarmee is het aanvankelijke idee om Saba en Statia weer een stem te geven in het "nationale parlement" de grond ingeboord. Hij was tevoren niet op de hoogte gesteld van deze zeer principiele wijziging in het voorstel wets-voorstel. Hij neemt het de Staten dan ook hoogst kwalijk dat het zo gegaan is. Het heeft volgens hem ook weinig zin het zo te doen. De eilanden Saba en Statia maken nog altijd deel uit van de Antillen. Daarom is gevraagd voor minstens een waarnemer. "Wetten die door de Staten worden aangenomen, hebben ook betrekking op de twee kleinere eilanden, zei de heer Johnson. "Vandaar dat juist gepleit is voor een eigen vertegenwoordiging" — omdat het Bovenwindse Statenlid niet steeds voldoende rekening hield met de belangen van de twee mini-eilanden.

De griffie van de Staten kon de heer Johnson vanmorgen weinig wegwijs maken in de zaak. Hij zou de officiele stukken nog binnen krijgen. De enige mededeling die hij heeft ontvangen is een gelukwenstelegram van de voormalige minister voor de Bovenwinden Stanley Rogers. De vraag is of de heer Johnson wel in een situatie verkeert om geluk gewenst te worden. Hij heeft al contact opgenomen met de heer Eric Henriquez op Statia die net als hij zeer gebelgd was over de uiteindelijke uitkomst van de Staten-vergadering van gisteren.

Al deze nieuwe ontwikkelingen verhinderen niet dat Saba toch een vertegenwoordiger zal aanwijzen. Dat is dan de heer Max Nicholson die acht jaar lid is geweest van de Eilandsraad. De WIPM van Saba wil namelijk niet helemaal de kans voorbij laten gaan om af en toe zijn stem te laten horen in de Staten, maar hij betwijfelt of wel gesproken kan worden van een "stap vooruit" in deze kwestie.

De heer Johnson vond de argumentatie van het Bonaireaanse Statenlid Rudy Ellis om als gevolg van de voorgestelde wijzigingen eveneens een waarnemer op te eisen voor zijn eiland, niet geheel terecht. Toch nam hij dat niet in de eerste plaats Ellis kwalijk, maar veeleer de heer Jopi Abraham van de oppositionele DPB, die pressie uitoefende op Ellis. Dat is trouwens in strijd met de gedachtengang die door Bonaire wordt vertolkt in de vergaderingen van de Koninkrijkswerkgroep en het Antilliaans Spoor. Verrassend was voor hem wel dat Bonaire uiteindelijk accoord is gegaan en op dit moment afzag van een eigen waarnemersschap naast het volwaardige lidmaatschap.

WILLEMSTAD — Omstreeks tien uur gisterenmorgen vatte een woning te Rooi Santu om nog onbekende redenen vlam en brandde geheel uit. De brandweer die ter plaatse verscheen kon niet voorkomen dat het huisje en de inboedel geheel werden verwoest door de brand. Op de foto de smeulende resten van het huisje te Rooi Santu.

Shell betreurt publicatie niet

Regeringsprotest tegen Venezuela te verwachten

WILLEMSTAD — Naar verwachting zal de centrale regering zwaar protest aantekenen tegen de druk van Venezuela op de Shell om een nadelig contract te ondertekenen dat verregaande gevolgen kan hebben voor de Antilliaanse bevolking. Zoals de Amigoe gisteren publiceerde bleek uit bestudering van het Maraven-contract dat de Venezolaanse maatschappij de Shellwinsten controleert en in feite bepaalt. In een officiele verklaring van de Shell vanmorgen werd de strekking van het artikel in de Amigoe van gisteren niet tegengesproken terwijl evenmin bezwaar bestaat tegen het ,,uitlekken van vertrouwelijke informatie".

In regeringskringen zou ontevredenheid bestaan over het feit dat de wnd directeur van het departement drs Veenhuizen bepaalde inlichtingen over het Maraven-contract, zou hebben doorgegeven aan de pers. Met name de uitlatingen in de Amigoe van gisteren zouden hem niet in dank zijn afgenomen omdat het nog steeds om vertrouwelijke informatie zou gaan die met veel moeite door de Shell ter inzage werd aangeboden aan het departement van Economische Zaken.

Van de pr-man van de SCNV, Nils de Paula vernam de Amigoe desgevraagd dat het Amigoe-artikel van gisteren voor de Shell geen aanleiding zou zijn om te protesteren, vanwege het uitlekken van vertrouwelijke informatie. ,,Bij diverse gelegenheden en op diverse wijzen heeft Shell Curacao nv duidelijk gemaakt wat er gaande is, aldus de heer De Paula. Dit luidde het officieel antwoord van de Shell op de Amigoe-vragen of er aanmerkingen zijn op de inhoud van het Amigoe-artikel van gisteren en of de Shell de publicatie daarvan betreurt vanwege het uitlekken van vertrouwelijke informatie. Dat bleek niet het geval te zijn.

De heer De Paula kon desgevraagd slechts de informatie presenteren die verstrekt was tijdens de recente Shell-persconferentie waarbij echter niets concreets werd vermeld over het Maraven-contract en de controle die daaruit voortvloeit.

In regeringskringen wordt nu overwegen om een officieel protest aan te tekenen bij de Venezolaanse regering over het „afgedwongen contract" dat door Maraven werd gesloten met de Shell. Zoals bekend is de SCNV in grote mate afhankelijk van de Venezolaanse olielevérantie.

Bij het bekend worden van de Shell winsten van het vorig jaar welke winsten grotendeels gemaakt konden worden dankzij de Venezolaanse olie, besloot de Venezolaanse maatschappij Maraven, die winsten aan banden te leggen via een contract, dat 18 maanden geldig is. Dat contract komt erop neer dat de Shell-winsten gecontroleerd en bepaald worden door Venezuela die bij stijging van de prijzen van olieprodukten op de wereldmarkt automatisch de verkoopprijs van ruwe olie verhoogt.

Het een en ander zou vandaag punt van bespreking zijn in de vergadering van de ministerraad. Het is niet uitgesloten dat daaruit een officieel regeringsprotest kan voortvloeien tegen de controle van de Shell vanuit Venezuela en de daaraan gepaard gaande kostenstijgingen voor de Antilliaanse bevolking.

Vergadering over taakomschrijving schoolhoofden

WILLEMSTAD — De drie schoolbesturen (RK, Protestant en openbaar) vergaderen op woensdag 14 mei met de gezamenlijke hoofden van scholen en de vakbond VLC over een duidelijke taakomschrijving voor schoolhoofden.

Mevrouw Vigdis Jonckheer-Mensing van het RK Centraal Schoolbestuur vertelde dat een uitnodiging is uitgegaan naar de hoofden der scholen voor deze vergadering. Op verzoek van hen is ook een uitnodiging verstuurd gelijkertijd naar de VLC. De schoolhoofden die erom gevraagd hadden vertegenwoordigen evenwel geen eigen organisatie. Het departement van Onderwijs wil gaarne een duidelijke taakomschrijving.

Aerocargo kan ALM niet betalen

WILLEMSTAD — Vanaf vandaag tot nader orde accepteert de ALM geen reisbiljetten of enig document van de Colombiaanse luchtvaartmaatschappij Aerocondor. Onderdirecteur van de ALM, drs. Valdemar Marcha verklaarde desgevraagd aan de Amigoe dat diverse coupons die voor betaling door de ALM werden aangeboden aan de Colombiaanse maatschappij, niet uitbetaald konden worden.

Het betreft hier de betaling van reisbiljetten van Aerocondor waarmee toch gereisd mag worden met de ALM. Volgens afspraken tussen de twee maatschappijen kan dan het verschuldigde bedrag verrekend worden via het Airline Clearing House te Washington, die als een soort financieel tussenstation fungeert voor de diverse internationale luchtvaartmaatschappijen.

De vorige week werden echter een aantal coupons teruggezonden aan de KLM met de mededeling dat de Colombiaanse maatschappij niet over de nodige fondsen beschikt. De ALM besloot toen onmiddellijk de samenwerkingsafspraken op te schorten wat inhoudt dat niet meer met de ALM gevlogen kan worden met een Aerocondorticket. De heer Marcha kon niet mededelen hoe groot het bedrag is dat de Colombiaanse maatschappij verschuldigd is aan de KLM, noch of het een tijdelijke situatie betreft. Wel zal de ALM-maatregel van kracht blijven zolang de Aerocondor niet over de fondsen beschikt om de schulden te betalen, aan de ALM.

"De belangrijkste reden voor publicatie van de maatregel", aldus de heer Marcha, "is om te voorkomen dat passagiers voor verrassingen komen te staan dat bij de ALM-balie een Aerocondorticket wordt afgewezen". De passagier in kwestie moet hetzij met Aerocondor vliegen hetzij een ALM-ticket kopen.

Diverse pogingen om de directeur van Aerocondor op Curacao om opheldering te vragen over deze situatie, mislukten. Bij de diverse telefoonnummers die werden opgegeven bleek hij "juist vertrokken" te zijn.

Kans op Nederlands-Frans overleg over situatie St Maarten

DEN HAAG — Het PPR-Kamerlid, Henk Waltmans, wil dat de Nederlandse en Franse regering rond de tafel gaan zitten om afspraken te maken over samenwerking tussen de twee delen van St Maarten. Bij de ministers Fons van der Stee (Antilliaanse zaken) en Chris van der Klaauw (Buitenlandse zaken) heeft het Kamerlid er gisteren op aangedrongen om contact op te nemen met de regering in Parijs over St Maarten. Aanleiding voor zijn verzoek zijn de moeilijkheden die zich de laatste tijd hebben voorgedaan tussen het Nederlandse en het Franse deel van het eiland over de uitlevering van verdachten. De Antilliaanse regering heeft het Ministerie van Buitenlandse zaken in Den Haag om medewerking gevraagd bij de oplossing van de problemen. Waltmans wil van de ministers Van der Stee en Van der Klaauw weten of dit geen mooie gelegenheid is om te proberen met Frankrijk tot "meer globale afspraken tussen de beide eilandsdelen" te komen. Die afspraken zouden volgens hem in een officieel verdrag moeten worden vastgelegd.

Intrede koopvaardijpredikant

WILLEMSTAD — Dominee W. Plantinga zal zondag in de Gereformeerde kerk te Mundo Nobo zijn intrede doen als koopvaardijpredikant. De dienst begint om half tien; daarna is er in het jeugdgebouw een receptie. De uitnodiging gaat uit van de kerkeraad van de Gereformeerde kerk en van het bestuur van de stichting Protestant koopvaardijwerk.

Zoals bekend is er geruime tijd geen koopvaardijpredikant meer geweest op Curacao; enige tijd heeft G. Kerssies de twee functies predikant van genoemde kerk en koopvaardijpredikant proberen te combineren, maar al spoedig bleek, dat dit toch niet zo gemakkelijk was.

Minister verzoekt Copda:

Loskoppeling cao van verhoging benzineprijs

WILLEMSTAD — Een vertegenwoordiging van de Copda is gisteren met de minister van Arbeid en Sociale Zaken overeengekomen om met de Copdaleden te overleggen de cao-ondertekening voor de werknemers niet te koppelen aan de margeverhoging van de benzine.

Gisterenavond kreeg het CFW-bestuur een mandaat mee van de pompbedienden, die zijn aangesloten bij de bond, om het ultimatum aan de Copda voor ondertekening van de cao, te verschuiven en zelf te beslissen of een ultimatum nog nodig zal zijn en wanneer.

Gisteren vergaderde de bewindsman met een vertegenwoordiging van het Copda-bestuur bestaande uit de heren Papito v.d. Dijs, Norman Perry en Wilhelm Caaword. Bij de bespreking was ook aanwezig Sergio de Lanooy, hoofd van het departement van Arbeidszaken.

Punt van bespreking was de nieuwe cao voor het Copda-personeel die niet ondertekend zou worden door de Copda zolang de gevraagde verhoging van 0.9 cent per liter benzine niet zou zijn goedgekeurd.

Met de bewindsman ging de Copda-vertegenwoordiging er gisteren mee akkoord de leden over te halen de cao te ontkoppelen van het verzoek tot verhoging. Op de vertegenwoordiging deed de bewindsman voorts een beroep om het verzoek tot een prijsverhoging van benzine enkele maanden aan te houden. Voor de Copda zou dit een offer betekenen, maar de Copda-vertegenwoordiging zou ook dit voorstel voorleggen aan de leden.

Premier Martina op manifestatie:

"Wij kiezen voor geleidelijkheid"

UTRECHT — Minister-president Don Martina heeft gewaarschuwd tegen al te drastisch en radicale veranderingen op Curacao. "Veranderingen op Curacao en andere eilanden van de Nederlandse Antillen zijn een zaak van geleidelijkheid", zei hij het afgelopen weekeinde op een manifestatie van MAN-Nederland in Utrecht. "De Antilliaanse economie is kwetsbaar. Daarom moeten we ervoor oppassen dat een stap vooruit op den duur niet tot resultaat heeft dat er twee passen achteruit worden gedaan".

Deze uitspraken leverden Martina het verwijt op van enkele Antillianen dat hij de strijd met het kapitalisme van Nederland, de Verenigde Staten en Venezuela niet durft aan te gaan. Maar de MAN-leider hield vol dat de enige manier om sociaal onrecht te bestrijden en veranderingen ten goede door te voeren, ligt "in een maatschappelijke bewustwording". "De mensen op Curacao en de andere eilanden moeten zich andere normen en waarden eigen gaan maken. Dat kost tijd, maar het heeft zeker succes".

Don Martina sprak zondag in Utrecht ruim honderd MAN-aanhangers in Nederland toe. Onderwerp waren de ervaringen van de MAN in de regering. "De eerste weken van onze regeringsperiode waren erg pijnlijk", onthulde de Antilliaanse premier. "Eerst moesten we bij Nederland protesteren tegen de maatregelen om de off shore maatschappijen aan te pakken. Vervolgens moesten we naar de Verenigde Staten om te proberen hen van soortgelijke maatregelen te weerhouden. Het heeft ons nog eens pijnlijk duidelijk gemaakt dat de Antillen economisch erg afhankelijk zijn van het buitenland".

Maar de afhankelijkheid gaat volgens Martina nog verder: "Wij op de Antillen zijn verslaafd geraakt aan de Nederlandse ontwikkelingshulp. We kunnen niet meer zonder", zei hij. Dat moet volgens de premier veranderen. "De Antillen moeten eindelijk eens leren inzien dat Nederland ons niet kan ontwikkelen. Het kan ons hoogstens bijstaan. Richting geven aan onze ontwikkeling — dat moeten we zelf doen"

Nog geen SVB-werkgroep opgericht

WILLEMSTAD — De ABVO en de SVB-dienstgroep hebben gisteren in een telegram om een spoedonderhoud verzocht aan de minister van sociale zaken. Onderwerp van bespreking is de beloofde instelling van de Werkgroep SVB die de problematiek bij de bank zou bestuderen. De belofte is reeds enkele maanden terug gedaan terwijl nog niets bekend is gemaakt van de oprichting van genoemde werkgroep.

Toeristengids Rozier in Henry Davisshow

WILLEMSTAD — [illegible] Rozier, [illegible] voorlichting gegeven aan Curaçao en wel aan de agenten van de Amerikaanse continent via de Henry Davis show. Dit is een jaarlijkse tentoonstelling van internationale toeristische bestemmingen. De reacties wat Curaçao betreft op deze show waren erg goed. Volgens de heer Rozier hebben de meeste reisagenten die op Curaçao zijn geweest een heel goede indruk van het eiland. Het Nederlandse uiterlijk is een goed verkoopspunt, meent hij. Van de andere kant zijn er buiten New York veel reisagenten, die Curaçao plaatsen op het Afrikaanse vasteland bv of in de omgeving van Hawaii.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS op Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, [illegible] La Fama, Popular, Piet fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores in Aruba, Carribean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.
Telefoon: 24333, 24334, 24335.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays bank.
Telefooncentrale: 24 uur per dag, tel: 22116 of 21604.

POLITIE: 24555

ALARMCENTRALE: 115.

***

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATRE: 20.30 uur Escape to Athena (18 jr.); 24.00 uur De jonge Venus (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur Drunken master (14 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 en 24.00 uur Fire power (18 jr.).
RIALTO: 20.00 uur The Amityville horror (18 jr.); 22.30 uur Somebody killed her husband (14 jr.).

***

WACHTREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord): dokter E.E.Lacle, Seroe Pita 54B, tel.: 28442 (via AC page 125).
(Savaneta en San Nicolas): dokter P.Deeleman, Savaneta 196 (via AC page 114).

***

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Sta Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta en Brazil: tel.: 47020; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren: Dakota, Patiastraat 27, tel.: 24444.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

JAYCEES: trainingschool Sheraton hotel; 20.00 uur general meeting Trocadero.

ARUBAANSE SECRETARESSEN VER.: 19.30 uur bijeenkomst Americana hotel.

SPORT
[illegible]BALL: 20.00 uur Ennia Athletics vs Amstel LSP.
VOLLEYBALL: 19.30 uur [illegible] Volleybalclub vs Aruba Transport [illegible] Savaneta 20.15 uur [illegible] [illegible]

ZATERDAG
[illegible]
LITTLE LEAGUE (south) 12.00 uur Banco Barclays vs Chicito; 14.00 uur Malta Amstel vs Sapolin; 16.00 uur Berlinski vs Ar. Car. Hotel-CJSB; 12.00 uur Libby's vs Colgate; 14.00 uur Aruba Trading vs Papsi Cola-Plymouth.
VOETBAL: 19.30 uur SLD vs CDRA-LSP; 16.00 uur Ap. Stars vs Dep. Ind. Wilhelminastadion.
BILJART: 18.00 uur Dakota bar vs Lucky Strike; Devils-Uraraka [illegible] Club vs Centro Barrio [illegible] Rancho [illegible] querie 33; Taxi-Drivers vs Bucuti YC-BC [illegible] Urataka vs Baracuda-[illegible]
CAMACURI BOWLING CENTER: (open voor bowlingliefhebbers): maandag t/m vrijdag van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 16.00-19.00 uur en op zondag gesloten.
13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

***

TELEARUBA: 17.00 Fred & Barney show; 17.30 Mundial Halk; 18.45 Noti-deportivo; 18.30 Eng. nieuws; 19.00 Telenovela: Triangulo; 19.30 Cocktail musical (local); 20.00 Telenoticias; 20.30 portretten of power; 21.00 switch; 22.00 Sanford & son; 22.30 wrestling.

***

Volgens FTA-voorzitter Richardson

Aanval ged. Zaandam is afleidingsmanoeuvre

ORANJESTAD — FTA voorzitter Clarence Richardson noemde vanmorgen tegenover de Amigoe de uitlatingen van gedeputeerde Remy Zaandam gisteravond in Telenoticias "dat Richardson geen vakbondsleider is en een van de mensen is die problemen in de gemeenschap veroorzaakt" een afleidingsmanouvre om eigen falen te verdoezelen. "De FTA heeft na vijftien jaar als de grootste vakbond van Aruba wel bijzonder duidelijk getoond dat men een verantwoordelijke plaats in de gemeenschap inneemt, aldus de FTA-voorzitter".

"Kijk maar eens naar de vele arbeidsovereenkomsten die door de FTA voor zijn leden werden gesloten. Wij hebben in ieder geval niet bij de Lago moeten aankloppen om geld te krijgen".

"De heer Zaandam, aldus vervolgde de heer Richardson," die meent het zo goed te doen en zijn college hebben gezorgd dat Aruba in korte tijd zonder geld is komen te zitten. Maar ik neem het hem niet kwalijk want ik kan begrijpen dat wanneer regeerders nu beginnen in te zien dat alles wat zij aan het volk voorspiegelen in feite een farce is omdat er geen geld beschikbaar is, zij een zondebok nodig hebben om eigen falen te verbergen".

Wel betreur ik het ten zeerste dat ged. Zaandam meent openlijk voor de televisie de schuld op anderen te moeten gooien terwijl hij beter is dat hij bij zichzelf en in eigen kringen ten rade gaat. In dit verband merkte de heer Richardson nog op dat de heer Zaandam met veel tam-tam kan aankondigen dat de Kustbattery te San Nicolas wordt gerestaureerd, maar er zijn veel andere belangrijke zaken die het volk van San Nicolas nodig heeft dan het opknappen van oude kanonnen.

De opmerking van ged. Remy Zaandam dat er vakbonden waren die de brief tegen hem getekend hebben en alleen maar tekenden omdat Richardson ermee kwam, noemde de heer Richardson een klap in het gezicht van de vakbonden — die onder meer in 1977 de acties van Zaandams partij mogelijk maakten — en nu ineens betiteld worden zo maar brieven te tekenen waarmee zij het niet eens zijn. Dat is een bijzonder kwalijke zaak aldus de voorzitter van de FTA.

SAN NICOLAS — In het hulpbestuurskantoor op San Nicolas had gisteren de installatie plaats van de commissie voor Restauratie van de Kustbatterij, een overblijfsel uit de tweede wereld oorlog waaraan nooit meer iets gedaan werd. De commissie werd geïnstalleerd door gedeputeerde Remie Zaandam, die zelf lid is (bovenste foto). Na de installatie brachten de commissieleden een bezoek aan de in vervallen staat verkerende Kustbatterij (onderste foto).

Smilers tegen Asiento

ORANJESTAD — In het Marlboro tennispark begint vanavond om half negen de jaarlijkse tennisontmoeting tussen Asiento uit Curacao en Richmond Smilers uit Aruba. De wedstrijden worden dan morgen- en zondagmiddag vanaf 5 uur voortgezet.

Het schema vermeldt de volgende wedstrijden, waarbij eerstgenoemde speler/speelster van Asiento is: VRIJDAG: C.St. Jago-R. de Kort (herenenkel, 8.30 uur); E.Verkuyl/E.Leito-L. van Eck/C. van Err (gemengd dubbel, 8.30), H.Luiken-M.Kock (dames-enkel, 9.30 uur). ZATERDAG: S.Wout-R.Mohamed (heren-enkel, 5 uur); E.Verkuyl-T. van Daal (dames-enkel, 5 uur); MPaula/H. v.d. Loos-B.Peeters/J.v.Eck (herendubbel, 6 uur); B.Brandt-M.Schoonens (dames-enkel, 6 uur); C.St. Jago/E.Leito-R.Mohamed/R. de Kort (heren-dubbel, 7 uur). ZONDAG: L.Salas/A.Salas-H.Boeye/R.Escalona (dames-dubbel, 5 uur); S.Wout/M.Paula-E.Ras/B.Trappenberg (herendubbel, 5 uur); A.Salas-L.van Eck (dames-enkel, 6 uur); L.Salas/C.St. Jago-J.Lopez Henriquez/R.Mohamed (gemengd-dubbel, 6 uur).

Adviesraad sociale uitkeringen:

Hoofd DMZ bedrijft politiek met uitkeringen

ORANJESTAD — De adviesraad en commissie die moet adviseren wanneer beroep wordt aangetekend wegens afwijzingen van sociale voorzieningen, die zoals bekend sedert verleden jaar wettelijk geregeld zijn, heeft gisteren in een brief aan de eilandsraad haar ernstige bezorgdheid uitgesproken over de huidige gang van zaken. De commissie bestaande uit drs. Mirjam Kelly Buckley, Carmen Kroeze, Clarence Richardson en mr Mitho Croes schrijven de eilandsraad dat na een jaar duidelijk bepaalde knelpunten naar voren zijn gekomen. Deze liggen ondermeer in het juridische vlak, waarbij bepaalde aanpassingen op bestaande wetten nodig zijn, doch vooral ook de houding van het waarnemend hoofd van dienst Clijve Lacle "die een actief politicus is en lid voor de MEP in de eilandsraad" die, nu volgens de wetten geen politiek meer gespeeld kan worden met sociale noden, steeds alle hulp afschuift "als hij dat nodig oordeelt" door zich op de wet te beroepen.

Uit vele gevallen die de beroepscommissies behandelde, is duidelijk komen vast te staan dat in vele gevallen "neen" gezegd wordt, terwijl we degelijk dringend hulp nodig is. De commissie vindt dit een onverantwoorde gang van zaken, waardoor mensen die hulp nodig hebben, de dupe worden door het optreden van het waarnemend hoofd van dienst. De commissieleden zien het waarnemend hoofd dan ook als een dwarsligger om de wetten uit te voeren. Zij verwacht thans een duidelijke uitspraak van de eilandsraad hierover en mocht dit niet geschieden dan zullen de commissieleden hieruit hun consequenties trekken. Verwacht wordt dat deze brief hedenmiddag in de eilandsraad ter sprake zal komen wanneer het agendapunt wordt behandelt door de PPA aangevraagd om over de sociale voorzieningen te spreken.

Politie zoekt kwakzalver

ORANJESTAD — In verband met het onderzoek wegens het ongeoorloofd uitoefenen van de geneeskunde (kwakzalverij) waardoor begin [illegible] [illegible] 61-jarige man overleed is de politie op zoek naar verdachte V.O. Hij zal in verband met het verder onderzoek worden gehoord. De Amigoe berichtte enige dagen geleden reeds over dit geval waarbij V.O. een suikerpatient behandelde die in een coma raakte en overleed. Bij de justitie werd aangifte gedaan over dit gebeuren.

Salaris bevroren van Surinaamse ambassadeurs

PARAMARIBO — Omdat de Surinaamse regering, vindt dat de salarissen van zijn ambassadeurs te hoog zijn, zullen deze op het huidige niveau worden bevroren. Dit om automatische verhogingen te voorkomen. Deze maatregel zal ook voor het overige Surinaamse ambassadepersoneel gelden. De Surinaamse voorlichtingsdienst (RVD) heeft dit woensdag in Paramaribo meegedeeld. In afwachting van de definitieve sanering van overheidsdiensten en in verband met de genoemde versobering, heeft de Surinaamse regering tot deze stap besloten.

Eind mei A-tennis

ORANJESTAD — Het laatste gedeelte van de senioren A-tenniscompetitie 1980 zal in de laatste week van de lopende maand van start gaan. Aan deze competitie kunnen deelnemen de A-klasse spelers van 18 jaar en ouder, alsmede de enkelkampioen en enkel-subkampioen van de B-klasse. Zondag is de laatste dag van inschrijving, waarvoor formulieren verkrijgbaar zijn bij de clubs aangesloten bij de ALTB en bij de bar van het Marlboro tennispark.

De C-klasse competitie is inmiddels geheel uitgespeeld, terwijl de B-klasse op 8 juni zal eindigen met de finale in het gemengd-dubbel. De C-klasse kampioenen in de diverse categorieen zijn: Lu Krozendijk (heren enkel), Robert Bryson/Koos van Lis (herendubbel), Sonja Cooke (dames-enkel), Isha Genser/Judith Riess (damesdubbel), en Lu Krozendijk/Isha Genser (gemengd dubbel).

Verkiezing districts kandidaten

SAN NICOLAAS — COMITA, Comishon Miss Teenage Aruba, gaat dit weekend verder met de verkiezing van de districtscandidaten. Morgenavond zal de verkiezing van de drie candidaten van het district San Nicolaas in Club Bonaire plaatsvinden. Namen van de zeven candidaten die aan deze verkiezing deelnemen zijn Gioconda Wauben, Monique Sof, Sabrina Gonzales, Lissette Tromp, Edith Gomez, Anna Werleman en Iris Dubero. De muziek voor deze avond is onder leiding van Cryptus Confession en Time. Tevens zal om 12 uur 's avonds de moeder van COMITA gekozen worden.

Antonio Gomez bedwingt Marlboro op vier hits

SAN NICOLAS — Tegen het sterk pitcherswerk van Heinekens Antonio Gomez, kwam kampioen Marlboro gisteravond niet verder dan 4 honkslagen en leed zijn derde nederlaag van het seizoen met 1-4. Ondanks deze nederlaag blijft de sigarettenploeg koploper met 5 gewonnen en 3 verloren wedstrijden, een halve wedstrijd vooruitsprong op Richmond en Guiness rangers.

Heineken staat nu weer alleen op de derde plaats met 4 gewonnen en 4 verloren wedstrijden

Een tweehonkslag van Jossy Maduro in de 2e inning liet Robert Hoftijzer binnen lopen voor de 1-0 voorsprong voor Heineken. Een misgreep van Marlboro's kortestopspeler in de 6e inning was voldoende om 2 Heineken-lopers de thuisplaat te laten oversteken en de voorsprong van de bierploeg tot 3-0 te vergroten. Heineken deed er in de 7e inning een schepje bovenop met een verre homerun van Juan Felix over de rechterafrastering, waardoor de stand 4-0 werd.

In dezelfde 7e inning scoorde Marlboro zijn enige tegenrun, toen een sacrifice fly van Caicai Williams hoek Felix Thiel vanaf hoek 3 binnenbracht (1-4).

Heineken maakte 4 runs, 8 hits, 4 errors, Marlboro 1 run, 4 hits, 4 errors. De zege kwam op naam van Antonio Gomez (2 gewonnen 1 verloren) en de nederlaag op die van Everett Croes (0 gewonnen, 1 verl), die in de 8e inning vervangen werd door Caryl Kelly.

De best batters waren gisteravond Joe Robles, Kenneth Philips (Hein) en Felix Thiel (Mar) ieder met 2 hits in 3 beurten.

De wedstrijd van vanavond gaat tussen Ennia Athletics en Amstel.

Tennis Clinic voor de jeugd

ORANJESTAD — Op de banen van het Tamarijn Beach Hotel zal ook dit jaar de Leslie 's junior tennis clinic gehouden worden. Deze clinic begint op 7 juli voor de jeugd van 9 tot 18 jaar en duurt een of twee weken. De clinic staat onder leiding van de bekende tennis instructeur Leslie Howell. Om zoveel mogelijk persoonlijke attentie aan elke deelnemer te besteden, zal het aantal deelnemers beperkt worden. Belangstellenden kunnen reeds hun naam opgegeven bij de heer Howell in het Tamarijn Beach Hotel.

Voor taal-conferentie veel belangstelling

ORANJESTAD — De heer Ramon Todd Dandaré, voorzitter van het organiserend comité van de derde tweejaarlijkse conferentie van de "Society for Caribbean linguistics", welke van 16 tot 21 september op Aruba wordt gehouden, vertelde gistermiddag dat reeds 75 taalkundigen van buiten de Antillen hun deelname bevestigd hebben, terwijl van Antilliaanse zijde zeker 20 tot 30 deelnemers verwacht worden.

De Centrale regering is bereid de organisatie te steunen met een bedrag van 26.000 gulden plus een extra bedrag van 4000 dollar voor drukkosten van een boekwerk waarin de op de conferentie naar voren te brengen werkpapieren gepubliceerd zullen worden. Voorts verwacht het organiserend comité ook van het eilandsbestuur de nodige steun te zullen krijgen.

Voor deze conferentie, waarop de Caribische volkstalen zoals Papiamento, Sranang Tongo, Patois en anderen in al hun facetten bestudeerd en besproken worden, zijn reeds 44 werkpapieren ontvangen. De Antillen, in dit geval Aruba, kwam aan bod voor de conferentie van dit jaar na een verzoek in deze richting van de heer Todd Dandaré op de eerste twee conferenties in Guyana en Barbados in 1976 en 1978. Zowel de toenmalige Antilliaanse minister van Onderwijs, Faustina Frank, en het hoofd van dit departement, drs. R.Naaldijk, toonden zich direct geïnteresseerd in deze conferentie op een van de Antilliaanse eilanden.

Het organiserend comité bestaat naast de heer Todd Dandaré, als voorzitter, verder uit de dames Joyce Pereira, Helen Guda, Alice van Romondt en de heren Ernesto Rozenstand, Donny Laclé, Orlando Ferrol, Ito Tromp en Enrique Muller uit Curacao. Het comité heeft reeds de directie van Talk of the Town benaderd voor een aantrekkelijk verblijftarief voor de deelnemers, terwijl voorlopig gedacht is aan het Cas di cultura als vergaderplaats, waardoor het voor de deelnemers slechts een oversteek te voet is van het hotel naar de conferentie-zaal.

Deze conferentie, waarover later meer gegevens zullen volgen, geldt niet alleen voor taalkundigen, maar ook voor andere belangstellenden, die tegen betaling van een zeer laag inschrijfgeld, alle activiteiten kunnen bijwonen.

FTA-voorzitter:

Luxe aankoop saneringsmaatregel van regering-Martina?

SAN NICOLAS — FTA-voorzitter Clarence Richardson verklaarde aan de Amigoe met grote verbazing kennis te hebben genomen dat voor de ministerraad op Aruba een stoel met bureau voor veertienduizend gulden zijn aangekocht.

"Nu de eilandskas al leeg is, krijgen we misschien straks ook te horen dat de landskas ook leeg is, aldus de heer Richardson.

In dit verband merkte de heer Richardson nog op, dat alhoewel de FTA het niet eens is hoe de gevarenpremie wordt gevraagd, de FTA wel wil stellen dat de regering, welke zegt dat er geen geld is voor de werknemers, problemen krijgt met de gevarenpremie terwijl men drommels goed weet dat er een verpakte verhoging wordt gevraagd. De FTA kan zich goed indenken dat de vertegenwoordigers van de vakbonden van overheidspersoneel op hun achterste poten gaan staan. De heer Richardson vroeg zich af, of deze bijzonder luxe aankoop een van de saneringsmaatregelen van het kabinet-Martina is.

Tekenen van herstel economie van Antillen

DEN HAAG — De economie van de Antillen vertoont tekenen van herstel. Dat heeft premier Don Martina gistermiddag gezegd in een vergadering met de Tweede Kamer-commissie voor de Antillen.

De financiele, sociale en economische situatie op de Antillen, die er midden vorig jaar somber voorstond, ziet er weer wat rooskleuriger uit. Zo maakte de Antilliaanse premier duidelijk. Hij wees er de Kamercommissie op dat de betalingsbalans een klein overschot vertoonde, de deviezen-voorraad zich stabiliseert en de Landsbegroting vrijwel sluitend is. „Maar", zo voegde Martina er aan toe, "de Antilliaanse regering gaat door met het voeren van een sober beleid. Want we zijn er nog niet".

Om de inkomsten te vergroten werkt de regering in Willemstad aan een re-organisatie van de belastingdienst. "Vooral op St Maarten is dat hard nodig", zei hij. Tegenover de Kamercommissie beklemtoonde premier Martina dat de Antillen zelf de sociaal-economische en culturele ontwikkeling moeten bepalen. De Nederlandse hulp moet niet meer zijn dan ondersteunend en aanvullend.

Tremendo relevo di Cijntje i Vrutaal

Blue Hawks a vense Pirates den bon partido

WILLEMSTAD — Blue Hawks J&B ku skor di 4-3 a logra su di kuater viktoria dje kampeonato di beisbòl dobel A lokal, a kosto di Sta Maria Pirates Marlboro ayeranochi den stadion di Sentro Deportivo Korsou. E enkuentro sin duda tabata na un nivel akseptabel i ela desaroya hopi rapido. E aktuashon di e dos relevistanan Aldrich Vrutaal i Melvin Cijntje tambe ta bal tur klase di elogio.

Sta Maria for di den di dos ining a anota tres kareda despues di a konekta tres hit entre kua dos doblete i a robecha tambe di un base por bola regala pa Norman Seraus i un eror komete. E tres karedanan aki despues a resulta tambe tur kos pa Sta Maria ya ku Vrutaal kende a drenta di revelo na luga di Seraus a silensia su adversario pa restu dje partido.

Blue Hawks na su turno a anota tur e kuater karedanan ku despues a resulta desisivo den serada di tres. E bataso mas oportuno for di e tres hitnan ku Hawks a konekta den e ining enkuestion tabata e doblete di Gensley Balborda. Despues di esaki e shortstop di Sta Maria ta komete un eror sumamente kostoso trahando kaminda p'e karedanan ku despues lo a resulta eenan di gana wega.

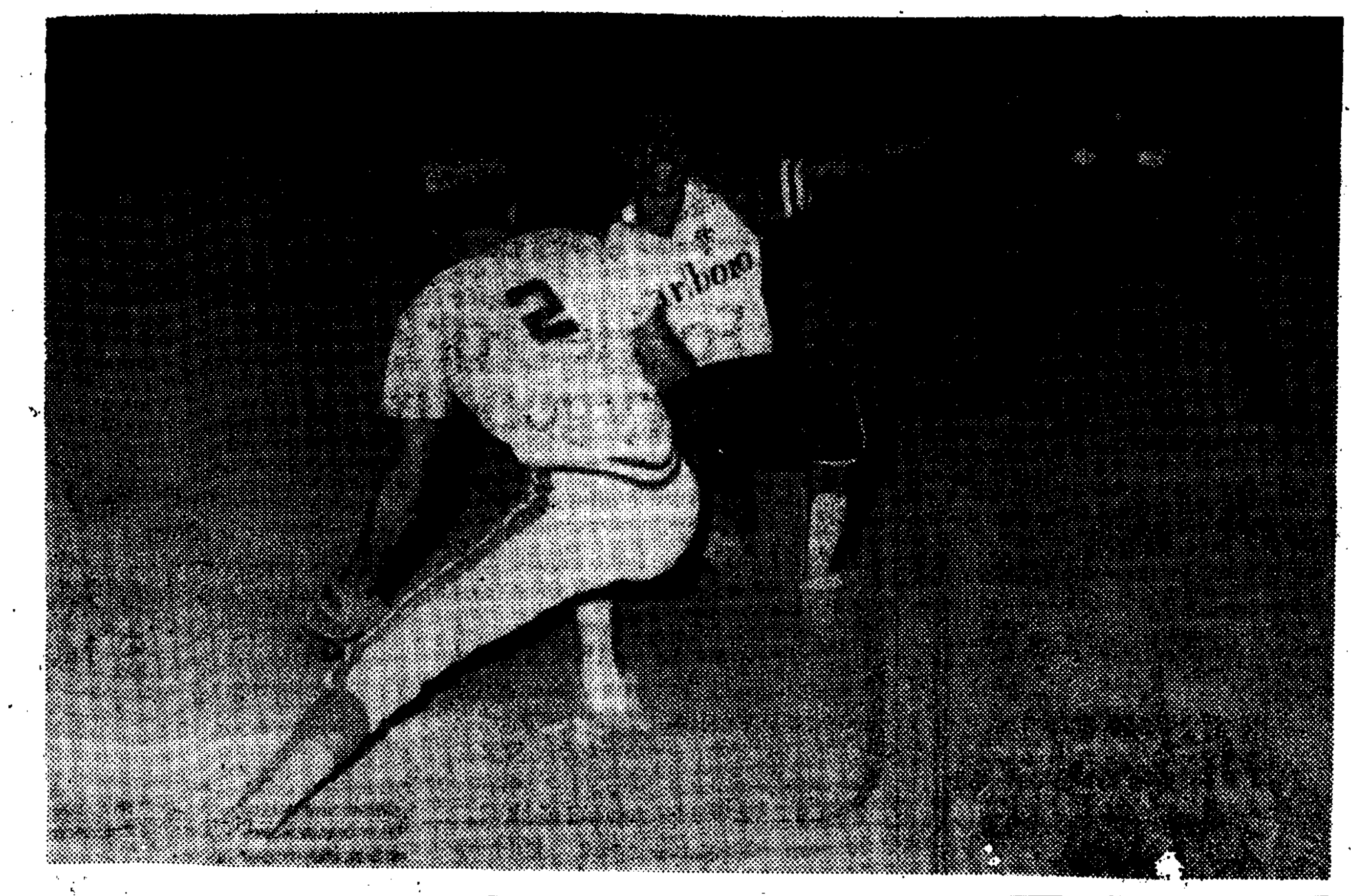
NIVEL

E nivel dje enkuentro tabata akseptabel i prinsipalmente e trabou dje relevistanan Aldrich Vrutaal pa Blue Hawks i Melvin Cijntje pa Sta Maria kende den di tres a releva e nobato Fransel Sambo kende ayeranochi pa di prome biaha a mira akshon den beisbòl dòbel A.

Si no tabata p'e sinku erornan ku a ser komete e partido lo tabatin un aspekto mas atraktivo ainda. Pero si tuma na kuenta e kandidatnan mas eksagera ku ta ser komete den varios otro partido, e kantidat di ayera tabata akseptabel.

Pitcher ganadó a resulta Aldrich Vrutaal, perdedó Fransel Sambo. Pa Blue Hawks: 4 kareda; 8 hit i 2 eror, pa nan a destaka na bate Renato Anasagasti kende a konekta di 3-2. Pa Sta Maria; 3 kareda; 7 hit i 3 eror, Glen Albertus a koenta di 3-2.

E kampeonato ta kontinua mayan den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat k'e partido entre Sta Rosa Indians Mennen i Royal Scorpions Mr. Baseball Banco Maduro.

WILLEMSTAD — Un akshon durante dje enkuentro di beisbòl ayeranochi den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat entre Maria Pirates i Blue Hawks. E ultimo ekipo a triunfa ku skor perta di 4-3. Riba e portret por mira Charlton Cijntje despues di ku ela slide safe na tersera.

Bokser nog steeds in coma

MONTREAL — Vanmorgen was de Canadese bokser Ralph Racine nog steeds in coma als gevolg van de wedstrijd, die hij woensdag in Montreal bokste om de Canadese titel in het lichtgewicht tegen Gaetan Hart. Na zijn nederlaag op knock out werd Racine overgebracht naar een ziekenhuis in Montreal waar hij een hersenoperatie heeft ondergaan.

Prome buelta di beisbòl dòbel A

WILLEMSTAD — E promé buelta di beisbòl dòbel A ya ta [illegible] di lomba. E sifranan di e diferente kategorianan ta lo siguiente:

BATEO BASA RIBA 18.6 TURNO OF MAS

Norwin Troeman (Mennen) 24-10=417
Glenn Felida (SS) 17-7=412
Rignald Jacoba (M) 18-7=389
Rudsel Poulina (BDC) 24-9=376
Gregory Damoen (AZ) 25-9=360
Ronald Thomas (SS) 26-9=346
Ushley Kirindongo (SS) 26-9=346
Gensley Balborda (J&B) 24-8=333
Wenny Jacoba (SS) 21-7=333
Marlon Balentin (RS) 28-9=321

HIT KONEKTA

Norwin Troeman (Men) 10; Rudsel Poulina (BC) 9; Marlon Balentin (RS) 9; Ronald Thomas (SS) 9; Gregory Damoen (AZ) 9; Ushley Kirindongo (SS) 9.

TRIPLE

9 Pelotero ku 1.

HOMERUN

Rudsel Poulina (BC) 2; Sedney Jacoba (M) 2; Wenny Jacoba (SS) 2; Philip El Hage (Men) 2; [illegible] Leuteria (M) 2; 16 pelotero ku 1.

DOBLETE

Gregory Damoen (AZ) 3; Sedney Jacoba (M) 3; Sherald Obispo (AZ) 3; [illegible] pelotero ku 2.

KAREDA ANOTA

Sherald Obispo (AZ) 10; Marlon Balentin (RS) 9; Raynold Cijntje (M) 8; Braamford Hasham (AZ) 8.

BASE ROBA

Raynold Cijntje (M) 5; Sherald Obispo (AZ) 5; Norwin Moesquit (M) 4; Henny Bernadina (BC) 4; Edward Rosalia (AZ) 4; Marlon Balentin (RS) 3.

KAREDA EMPUHA

Rafael Josefa (RS) 8; Wenny Jacoba (SS) 8; Philip ElHage (Men) 8; Lionel v.h. Kruis (BC) 7; Sherald Obispo (AZ) 7.

BASE POR BOLA RISIBI

Randy Bernardus (J&B) 12; Sedney Jacoba (M) 9; Henny Bernadina (BC) 9; Norman Kirindongo (RS) 9; Sherald Obispo (AZ) 9.

WEGA GANA Y PERDI

Carlos Rudolf (BC) 2-0; Hensley Sluis (M) 3-1; Elmus d.c. Gomez (AZ) 2-1; Humphrey Cecilia (RS) 2-1; Kenneth Felicia (SS) 2-1.

PONCHE PROPINA

Destry Raymond (J&B) 49; Hensley Sluis (M) 29; Elmus d.c. Gomez (AZ) 22; Gilbert Libiana (RS) 21; Carlos Rudolf (BC) 20; Humphrey Cecilia (RS) 20.

INNING PITCHA

Destry Raymond (J&B) 31 2/3; Elmus d.c. Gomez (AZ) 31; Hensley Sluis (M) 24; Melvin Cijntje (M) [illegible]

BLANKEO

Michael P[illegible] [illegible] Gilbert Libiana (RS) [illegible]

PITCHEO BASA RIBA 6 INNING OF MAS

	Inn	H	[illegible]	[illegible]	Era
[illegible] (BC)	16	9	[illegible]	10	0.00
[illegible] Felida (SS)	13	7	[illegible]	3	2.07
[illegible] Libiana (RS)	16 2/3	12	[illegible]	4	2.11
Darwin Brooks (SS)	14	8	[illegible]	4	2.57
Michel Dean (Men)	7	4	4	2	2.57
Guillermo Rosina (Men)	11 1/3	13	7	3	2.45
Hensley Sluis (M)	24	19	11	7	2.62
Arquilles Branken (Men)	19 2/3	14	8	5	2.70

	WH	G	P	WA
Royal Scorpions	6	4	2	--
Banco di Caribe	6	3	3	1
Blue Hawks	6	3	3	1
Sta Maria	6	3	3	1
Wild Cats	6	3	3	1
Alpha (x)	6	2	3	1 1/2
Sta Rosa (x)	6	2	3	1 1/2

(x) [illegible] empata

SPORT AGENDA

[illegible]bòl Fedeprof: 18.30 Barber-[illegible] [illegible] Jong Holland-Jong Colombia. Stadion di SUBT.

Diepenhorst/Paschiers beste wedstrijd

Bellas Flores tennistoernooi van start

WILLEMSTAD — Gisteren ging het Bellas Flores dames tennistoernooi op de banen van RCC te Mon Repos van start. [illegible] Op de foto v.l.n.r. R. Mag Rooy, B. Zoetendaal, E. Plaate en C. van der Werf. Het toernooi wordt vandaag [illegible].

WILLEMSTAD — Het Bellas Flores open dames tennistoernooi ging gisteren van start op de banen van RCC te Mon Repos met vier wedstrijden, waaruit de dames R. Mag Rooy, E. Plaate, M. Gert en M. Diepenhorst als winnaars te voorschijn kwamen. De meest interessante en enerverende wedstrijd was ongetwijfeld die tussen de dames Diepenhorst en Paschiers, waarin eerstgenoemde met 6-3, 3-6 en 6-2 wist te zegevieren. De wedstrijd was op een goed peil en beide dames zetten duidelijk hun beste beentje voor. Vooral Diepenhorst wist met enkele uitstekende drives en enkele keiharde smashes haar tegenstandster telkens in het nauw te drijven. Zij won zodoende ook de eerste set met 6-3.

In de tweede set [illegible] zodanig [illegible] ondanks met dezelfde score het hoofd buigen voor Paschiers die met enkele uitstekende passes en rustig spel de set naar zich toe trok, 6-3. In de derde en laatste set was Paschiers blijkbaar geen tegenstander meer voor Diepenhorst die vrij gemakkelijk met 6-2 de wedstrijd-zege op haar naam bracht. Paschiers had zich blijkbaar in de tweede set teveel ingespannen.

De volledige uitslagen waren als volgt: R. Mag Rooy-H. Zoetendaal; 3-6; 6-3 en 6-4. Dit was ook een op goed peil staande wedstrijd die tamelijk gelijk op ging en waarin Mag Rooy ten lange leste zegevierde. E. Plaate-C. van der Werf; 6-1 en 6-1. M. Gert-M. Blaun 6-1 en 6-1.

Het toernooi wordt vandaag voortgezet om half zes met de volgende wedstrijden; M. Diepenhorst-M. Sheeser; R. Mag Rooy-Te de Kiefte. Om half acht: M. Rademaker-M. Gert; M. van de Burg tegen E. Plaate.

Niet alleen voor de winnaars van het toernooi zijn er prijzen beschikbaar gesteld door de sponsor (Trappenberg), maar ook voor de toeschouwer die de meeste wedstrijden bijwoont. Iedereen is welkom op de banen van RCC te Mon Repos.

Kampeonato beisbòl Little League

Carlos Alment a registra "one hitter"

WILLEMSTAD — E kampeonato di beisbòl little league tambe a kontinua ayeranochi den e ballpark na Suffisant ku dos partido ku a resulta bastante interesante. Den kategoria little league e ekipo di Ritz a logra un viktoria di 6-4 a kosto di Libby's, mientras ku SUBT den divishon senior a propina Cadbury un derota di 4-1.

Ritz-Libby's: 6-4; hit 6-2; eror 1-6. Pitcher ganadó a resulta Roland Virginia, perdedó Robert van Aanholt. Mihó bate pa Ritz tabata Gilbert Fermina kende a konekta di 3-2, pa Libby's a destaka Robert van Aanholt i Delagio Daal ambos a konekta di 3-1. E hit di Aanholt sin embargo tabata un homerun.

E lokal sin duda a resulta e ekipo di Libby's hopi defisiente tabata e kantidat grandi di eror ku nan a komete mientras ku den bateo tampoko nan no a funkshona.

SUBT-Cadbury: 4-1; hit 2-1; eror 2-4. Pitcher ganado a resulta Carlos Alment, perdedó Stanley Martha. E uniko hit pa Cadbury a bai riba kuenta di Gillard Jansen, mientras ku pa SUBT a destaka Farried Klabeer i Stanley Palm, ambos a konekta di 2-1. E tabe pitchernan ariba menshona sin duda a dimostra un tremendo pitcheo permitiendo en total unikamente tres hit. Mas remarkabel ainda tabata e aktuashon di Alment kende a registra un "one hitter" kontra di su adversario. Durante dje fin di siman e kampeonato lo ser kontinua den e parke na Suffisant.

Zjuntan-Hurricane enkuentro di bon nivel

The Birds a deshasi fasilmente di Red

WILLEMSTAD — E kampeonato di vòlibòl lokal bou di ôuspisio di CuVoBo ayeranochi a kontinua den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat ku kuater partido, for di kua Amstel Volleymasters, Nos Superior, Zjuntan i The Birds a sali viktorioso.

Den kategoria femenino klase A, Volleymasters a triunfa fasilmente riba su adversario Yellow birds CDM ku skor di 2-0. E parsialnan tabata 15-4 i 15-9. Nos Superior den kategoria maskulino klase A, despues di a perde e prome set a reakshona i gana dos sigiente pa bai k'e viktoria, 11-15; 15-6 i 15-11.

E enkuentro mas emoshonante i na un nivel bastante haltu kompara ku e ultimo enkuentronan di damas, tabata e partido entre Zjuntan i Hurricane Frankys Camera for di kua e prome ekipo menshona a triunfa ku skor perta di 3-2.

E resultado di tur e sinku setnan ku e dos ekiponan a eksigi pa por a deshasi di otro ta un indikashon palpante dje nivel i emoshon pa kua e wega a serr karakterisa: 17-15; 5-15; 13-15; 15-13 i 15-10 na fabor di Zjuntan.

MASKULINO SUPERIOR

Den e partido valido pa kategoria maskulino superior The Birds eks-Sansui Birds di Suffisant i besindario no tabatin masha problema k'e ekipo di Red ABC ku a kaba di promové pa kategoria superior. Ku skor di 3-1 Birds a propina e ekipo benhamin su prome derota dje kampeonato.

E parsialnan dje diferente setnan tabata lo siguiente: 6-15; 15-7; 15-13 i 15-5 na fabor di The Birds.

KONTINUASHON

E kampeonato ta kontinua djadumingu den e mesun kancha di Sentro Deportivo Korsou ku sinku partido for di kua esun ku ta priminti di bira mas interesante ta sin duda esun valido pa kategoria maskulino superior entre Volley Stars Banco di Caribe i Olympic. Ya ku e djadumingu aki ta dia di mama, e mamanan di Korsou lo por drenta kompletamente gratis pa presensia e enkuentronan.

Argentinie in halve finales landenbeker

DUSSELDORP — Argentinie heeft zich gisteren in de rode groep van het tennistoernooi om de landenbeker, dat in Dusseldorp wordt gehouden, geplaatst voor de halve finales. De Argentijnen Guillermo Vilas en Jose-Luis Clerc, wonnen met 2-1 van Italie. Tsjechoslowakije had geen moeite met West-Duitsland: 3-0. Wie met Argentinie overgaat naar de laatste vier is nog niet bekend. De winnaar van de ontmoeting tussen Tsjechoslowakije en Italie, die morgen wordt gespeeld, kwalificeert zich.

In de blauwe groep hadden zich de Verenigde Staten en Zweden reeds geplaatst.

De gedetailleerde uitslagen van de gisteren gespeelde wedstrijden zijn: Tsjechoslowakije-West-Duitsland 3-0; Ivan Lendl-Rolf Gehring 6-2/6-3; Tomas Smid-Juergen Fassbender 6-1/4-6/6-2; Smid/Lendl-Gehring/Fassbender 6-3/6-2.

Argentinie-Italie 2-1; Guillermo Vilas-Corrado Barrazzutti 6-3/6-3; Jose-Luis Clerc-Adriano Panatta 3-6/6-0/6-7; Vilas/Clerc-Paolo Bertolucci/Panatta 6-1 en 7-5.

West-Duitsland geen koploper

BREMEN — Bernhard Thiele, voorzitter van de Westduitse handbalbond, heeft gisteravond het Olympisch Comité van zijn land verzocht de beslissing over al dan niet deelnemen aan de Spelen uit te stellen. Thiele stelde voor de bijeenkomst van Westduitse Olympische Comité te verdagen van 15 naar 23 mei, één dag voor de officiële sluiting van de inschrijftermijn. Als beweegreden voor zijn actie gaf Thiele op, dat West-Duitsland moet trachten zich te ontdoen van zijn positie als Westeuropees koploper in de boycot van de Spelen.

SNELWANDELEN. [illegible] Op de eerste dag van de vijflandenwedstrijd snelwandelen in Rhede (WDL) heeft Mexico een dubbele overwinning behaald op de vijftig kilometer. Raul Gonzales won in 3 uur 50 minuten en 12 seconden voor zijn landgenoot Martin Bermudes in 3.54.10. De twee andere Mexicanen bereikten in het barre Westeuropese voorjaarsweer de finish niet. Op de derde plaats eindigde Schubert (WDL) 3.58.35 en vierde werd Simonsen (Zwe.) 4.00.07.

Formulario Amigoe Beisbòl Toto

15/5/80 Zelbo	v/s	Something Special
17/5/80 Marlboro	v/s	Royal Scorpions
18/5/80 Blue Hawks J+B	v/s	Mennen
19/5/80 Banco Di Caribe	v/s	Marlboro
20/5/80 Blue Hawks J+B	v/s	Something Special
22/5/80 Zelbo	v/s	Mennen

Ultimo dia di entrega: djahuebs 15 di mei pa 4'or dj'atardi.

Nomber: ....

Direkshon: ....

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

f. 4,50

TOT 10 WOORDEN

ELK WOORD MEER Fl. 0,25!

UITSLUITEND à CONTANT

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

...GGY" merk Ruska 1978 z.g.a.n. Inl. tel.: 44279 na ...

...CO Friedrich 24.000 BTU, ...n., fl. 1.000,-, Landering, ...weg 13, tel.: 671860.

...PIES Duitse herder met ...boom, geboren 26 maart ... A. Brobbel Ala ...weg 37

...NAULT TS-16, vraagprijs ..., tel.: 84620

...D Cortina eind 1977 ... financieringsmogelijkheid tel.: ...7

...NAULT 5 TL bouwjaar '76 ...NAf 3600,— tel.: 55797

...personenauto Oldsmobile ...'73 f 2400,— een Go... '76 f 500,— samen ...— Rotterdamweg 10 tel.: ...

...GENS vertrek Toyota ... z.g.a. NAf. 6.200,— ...44746

...Y wandelwagen f 75,— en ...paardje f 25,— adres ...straat 3 tel.: 25158

...PLETE inboedel ... Zeelandia

...OEDEL (Duitse) V.W. ... f 4000,— ... f 500,— na ... tel.: ...

...cury Comet ... 4 jaar oud f 6200,— Financiering mogelijk ...

...UTO merk ... '74 ... 1 Canon ... 1 Canon ... tel.: 79148

...ARTIKELEN, z.g.a., ... Peugeot 504, bj. '71. ... 13635/11970.

...LISSANDER bergmeubel ... fl. 35,-, ...

...INTERNIEUWE ijskast ... 2 deurs f 1400,— ... f 550,— Hr de ... tel.: 77162 na 18.00 uur

...NDA Civic bj 1976 30.000 ... only, Phone 34391 after ... pm.

... BENDE un freezer ..., ... 112, tel.: ...

...TIN mini 850 bouwjaar ..., in uitstekende staat ... f. 2500,— Dr. ...weg 1 tel.: 79451

...ODGE ...

...NTIAC Grand Prix 1971 ...

...YOTA ... 1974, ... z.g.a. ... cash, tel.: ...

...AZDA ... 1973 ...

...OSTIEVE Renault 17 TS ... juni 1979, stereo rad/cass ... mogelijk Bonam 74

AIRCO G.E. (14000 BTU) T.V. (Sony Trinitron) + antenne bureau klerenkast - strijkijzer - trafo (2000w) dames en herenfiets boeken rek, 2 pers. bed + matras ventilator div. planten, Bonam 74, (bij voetbalveld)

MAZDA 323, 5 deurs 1978 automatic, airco A.M./F.M. cassette, radial banden, weinig km stand, in zeer goede staat stofzuiger Hoover, celebrity custom extra stofzakjes, tel.: 44641

MALIBU 307 bouwj. '69 f 2250,— tel.: tel.: 43702

FORD Taunus f 2900,— volledig gereviseerd, W. Oomen, Kaya Kokolishi 87 tel.: 78975

TERREIN Kaya Neiguata kavel 2, Matancia, duizend m2, tel.: 44119 (na 5 uur).

HUIS: voorporch-saal-eetzaal-2 slaapkamers 1 badkamer - garage - keuken, Incl: tuinhuisje: 1 kamer + 1 eetzaal, adres: Pareraweg 68

MOBILETTE bromfiets tel.: 36686

MICRO-WAVE oven radar range amana z.g.a.n. tekentafel met tekenmachine blad-maat 80x160 cartridge player voor auto, tel.: 674258.

UN set di comedor cu su kashi completo, casi nobo. Amandelweg 41

MOTORFIETS Jamaha 1978 prijs f 1500,— Brokopondostraat ...

... 1 nieuwe airco, 1 grote aquarium, planten, electrische keukenapparaturen alles spot goedkoop, Te bezichtigen zaterdag morgen St. Rosaweg 71, tel.: 34384

CHEVROLET Impala bouwjaar 1966, motor 1975 350, z.g.a.n., fl. 2.500,- Koraalspecht Kaya Dori 3 's middags van 12 t/m 2 telefoon werk 25000, Hilton toestel 149, Humphrey Martis

NOVA '77, 6 cylinder, 4 deurs, radio cassette, fl 10.000 tel.: 673808

AIRCO 12.000 BTU f 400,— Teakhouten tienerburo 275,— Zelbo kinderboekenkast 175,— Eenpersoonsbed (Cleopatra) 150,— Slaapkamerset 2000,— Slow-cooker 50,— Safari-Calorie 300,— en vele planten tel.: Scalburgh tel.: 35766

CHEVROLET NOVA 1973 6 cilinder, met lijnstaat, kilometerstand 27.000, vraagprijs f. 9600,— financiering mogelijk, inlichtingen tel.: 673067

WEGENS vertrek: auto Renault 5 GTL, 1980 1 vriezer bottle cooler, inboedel, Wagemingenstr. ... tel.: 54654

NAAIMACHINE ...

RENAULT 18 TL, 1979 in prima staat, f 4800,— ...

T.K.A. AUDI 100 GLS 1978 km 40.000 incl. airco, radio/cassette, stoffen ..., z.g.a.n. vraagprijs f 14.500,— financiering mogelijk te bevr. Kaya Kalapishi 56 tel.: 76391

WEGENS vertrek, 1 ... f 500,— 1 bankstel met salontafel f 650,— ijskast f 300,— automatische wasmachine 2 jaar oud f 250,— porchset f 100,— Gaitoweg 20, tel.: 87718.

OLDSMOBILE Cutlas, Maishiweg 49, tel.: 84963

BRUINZEEL wandmeubel met kast + bar f 500,— tel.: 83051

VOLKSWAGEN Kever '74 f 2200,— San Domingo 50 (achter kraamkliniek Rio Canario)

SIMCA 1100 GLX bj. 1977 50.000 km prijs f 4750,— tel.: 34223

MUSTANG Agia II fully equipped financiering mogelijk tel.: 44258, Maasstraat 16, Suffisant

VOLKSWAGEN Jeep 1973, in goede staat, tel.: 35610

NAAIMACHINE Singer met siersteken f 550,— Wageningenstraat 75 tel.: 54634

DATSUN 120Y coupe 1979 nobo-nobo (posibilidad pa paga poco-poco), Kaya Stila 78, tel.: 14554.

WEGENS vertrek Datsun 120Y coupe 1979 financiering mogelijk Kaya Stila 78 tel.: 14554

1 AUTO Ford Comet, 8 cylinder power brake Jacob Binckestr. no 7 bouwjaar 1974 Mundo Nobo f 5000,— tel.: 23749

DUITSE Kever bj. 73 Model 1303 motor 1600 met airco, adres Hanenberg 5 tel.: 674175

BANKSTEL zwart skai met zandkleurige stoffen kussens bestaande uit sofa en twee fauteuils tel.: 55252

RENAULT 4 2 1/2 jr f 4.000,— 5-deurs linnenkast fl. 800,- stoelen, lampen, gordijnen. Valkenweg 12, Julianadorp

TRUCKBANDEN met rim G78x15 p/st NAf 50,— dish wasser erres nieuw f. 550,— race skelter Mcculloch 100cc f. 1200,— platen dek verst. + luidsp. f. 750,— airco GE 10000 BTU met cover f 550,— tel.: 83863 na 17.00 uur

AUTO merk Vega, model 1975 prijs f 2.500 z.g.a.n. Inlichtingen Kaminda Yakima nr 4

EETKAMERSET bestaande uit 1 ... 2 stoelen z.g.a.n. f 850,— 1 verstelbare hanglamp fl. 250,— adres Infanteristenweg 17, Amerikanenkamp te bezichtigen zaterdag-zondag hele dag (werkdagen na 6'or)

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

STENEN woonhuis tot f 30.000,— tel.: 24473

EEN bouwterrein groot 500/800 m2, aanbieden tel.: 36218

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

OPPASHUIS van 7-6 t/m 28-7 tel.: 84768

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ECHTPAAR zonder kinderen zoekt woonhuis 2 à 3 slaapkamers, tel.: 79596, Mon Reposweg 92

MET SPOED ongemeubileerd apartement of tuinhuisje voor serieuze onderwijzeres inl. tel.: 79122

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

KINDERVERZORGSTER bereidt wat huishouding te doen tel.: 82698

DIENSTMEISJE boven 25 jaar maandag t/m zaterdag 7.30-4'or f 275,- p/maand, tel.: 24032

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

MOTORFIETS Honda 750 CC, 1978 1600km, tel.: 23958 na 5 uur.

TA bende un cas cu 4 dormitorio Ajo 41 prijs 65.000,—

NIEUW woonhuis en inboedel te Piedra Plat 9-B, te bezichtigen tussen 3 en 8 p.m.

BABYBED z.g.a.n. f 250,— Bubali 78A na 5 uur

TERENO na Boerhaavestr. 337 m2 tel.: 24753

PONTIAC Sunbird 1976 donkerblauw, AMC Pacer 1975 donkerrood. Allebei ... airco, radio, powersteering, powerbrakes 6 cylinder, George Madurostraat 49, tel.: 24656

AUTO Fiat 850/127 Windbuks

"el gamo" fotoapparatuur, vergroter glansapparaat. Informatie R. Barmes Totolicastraat 5

AIRCO'S, wandmeubel, wasmachine, typemachine, osterizer, strijkijzer, basspeaker, versterker, autoband, fototoestel. Macuarima 61A tel.: 28629

ENCYCLOPEDY Ses-Sam, Paradera 87 despues di 6'or

BANKSTEL, wandmeubel, fan, etc. zat/zond. patiosale Dadelstraat 62

INBOEDEL wegens vertrek Kas Paloma 16

FORD Fairmont 1979 Seroe Pita 48C, tel.: 22275

FOR SALE glass dining table approx 7 ftx 4ft W/six chrome steel chairs, glass chrome good prices, steel showcase "32x72". glass chrome table "27x18" tel.: 92583

ZWART/wit t.v. Kamerlingh Onnesstraat 19

WEGENS vertrek - airco 18.000 BTU, fan, buro's, bed, safaristoelen, camera + telelens 300 mm, flippers, toaster, boekenkast, planten, autoped, Fiat 127, 35.000 km, orchidee material, Brasil 23B aan hoofdweg

JONGE Cavia's te koop Sta. Cruz 340-A

ABOVE ground 24 ft round and 7 ft deep swimming pool, with deck, fench, new liner and sand filter (moving) Adriaan Lacle Blvd 13 tel.: 21426

WOONHUIS Pos Chiquito 27-C tel.: 24893, na 5 uur. Apelsinastraat 30

FORD Granada, prima staat, 40.000 km alle onderdelen verkrijgbaar op Aruba, tv, kaptafel tel.: 22140

GARAGE sale - Dieselstraat 19 Pos Chiquito, Saturday, may 10 9 a.m.-6 p.m. children's clothes, household items, shortwave radio, skil saw

1977 DODGE Volare in good condition f 8.500,— tel.: 29815

1974 PONTIAC Firebird 350CU in V8 f 6500,— airco 18000 BTV f 500,— Seroe Colorado Bung 251 tel.: 9-3192

ZITKAMERSET, airco's, lessenaar tel.: 24495

HONDA Civic 1977 met financiering mogelijk Savaneta 236B

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

EFFICIENCY apt's. May 1st to Dec. 15. L.G. Smith Blvd 486, tel.: 21072

HUIS met 3 slaapkamer Ayo 36 tel.: 28545. Tijdens kantooruren

APARTAMENTO mueblia Paraguaystr. 5

FOR rent 2 furnished apartments Fergusonstraat 2-A

WINKELPAND te huur informatie tel.: 23712

GEMEUBILEERD woonhuis twee slaapkamers omgeving v/d stad f 650,00 p.m. Inlichtingen 28417 vrijdag 6-8 zaterdag 10-13.00

GEMEUBILEERD woonhuis twee slaapkamers omgeving v/d stad f 650,00 p.m. Inlichtingen 28417 na 6 uur tot 9

RUIM gemeubileerd apartement geschikt voor echtpaar, Savaneta 391 tel.: 47411

GOED gelegen gemeubileerde 4 slaapkamerwoning voor periode van ongeveer 1 jaar ingaande 1 juli 1980. Inl. tel.: 28213

LUXERIUS apartment for single or couple completely furnished, airconditioned, phone 21293

GEMEUBILEERD huis geschikt voor echtpaar met 3 kinderen, liefst met auto. Periode 20 juni-20 juli 1980 tel.: 23962

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

WANTED TO RENT per 1 aug., 1 sept., or 1 oct., furnished or unfurnished dwelling, three bedrooms, with or without maidsroom, in quiet neighborhood. Ph. 21754 during office hours.

WEEKENDHUIS van 10 t/m 18 juni t.b.v. Nederlands paar op Aruba, P. Wensveen Una Campas tel.: 77257 CURACAO

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

DIENSTMEISJE voor hele dagen Scopetstraat 7, Ponton

DIENSTMEISJE hele dagen. Informatie Balsamostraat 4 Ponton tel.: 24683

DIVERSEN ARUBA

OPPASHUIS voor augustus en september 1980. Te bevragen Balashi 85.

WEGGELOPEN: wit met grijze kater. Piedra Plat 11-A, tel.: 28472

TE KOOP AANGEBODEN BONAIRE

KAJUITZEILBOOT, Oostzeejol, 15 voet, fiberglass, 6 maanden ... Bonaire, tel.: 8265.

Tempel Gallery

WILLEMSTAD — Tempel Gallery (T.G.) is een voortzetting van Gallery R.G. die onder mevrouw Egberdien van Rossum tot bloei kwam. Het doel van de Tempel Gallery is het organiseren van exposities van kunstenaars van internationale faam. Er zal een duidelijke orientatie zijn op kunst uit de regio: het Caribisch gebied, en Zuid- en Midden-amerika, hetgeen niet betekent, dat andere regio's niet vertegenwoordigd zullen zijn. Er zal gestreefd worden naar een grote diversiteit in kunst manifestaties, waarbij immer hoge kwaliteitseisen gesteld zullen worden. Aldus een communique van T.G.

- Daarnaast zal men plaatselijke kunstenaars gelegenheid geven tot exposeren, in collectieve tentoonstellingen. Voorts is de gallery-ruimte beschikbaar voor culturele manifestaties in ruime zin, zoals lezingen, voordrachten, die door dichter-schrijvers gehouden kunnen worden, socieiteits en muziekavonden ens. T.G. is de gehele dag geopend vanaf negen uur 's morgens tot in de late avonduren. Er is in dezelfde ruimte ook een artshop waar men kunstartikelen kan kopen.

Caribische toerisme conferentie

Gevolgen aan orde van energiecrisis

WILLEMSTAD — Op de volgende maand in de Dominicaanse Republiek te houden vierde Caribische toerisme conferentie komen talrijke zaken aan de orde via het zogenaamde hot line-project. Dit houdt in dat op verschillende plaatsen in de conferentie ruimte aan afzonderlijke tafels deskundigen zitten op uiteenlopende gebieden. Zo is een tafel over het adverteren van het Caribische hotel, waarbij informatie wordt verstrekt door George J. Walsh van het gelijknamige advertentiebureau. Aan een andere tafel kan men informatie verkrijgen over de Caribische markt: de oude en de nieuwe (John Keller, van Caribbean holidays); zo wordt er ook nog aandacht besteed, om een paar voorbeelden te noemen van de veertien verschillende onderwerpen aan de hotelier en de betrokkenheid bij de gemeenschap, de gasten service van het hotel het trainingsinstituut van de Car. hotelorganisatie CHA.

De conferentie begint op zaterdag 7 juni met de aankomst van de directies van de drie Caribische toeristen organen: de hotel industrie CHA, de toerisme organisatie, CTA en het onderzoekinstituut CTRC. Op zondag en maandag komen de directies en besturen van deze organisaties afzonderlijk in vergadering bijeen. De oeremoniële opening van het gezamenlijke congres is op dinsdag 10 juni in aanwezigheid van de Dominicaanse president. Diezelfde middag is er dan het hot line project.

Op woensdag 11 juni is er een algemene bijeenkomst over de sociale gevolgen van het toerisme in de Caraiben. Die dag zijn er ook workshops over de erosie bij de baaien en de methoden om dit in de gaten te houden; een andere workshop gaat over de vakbeweging en werknemer in het Caribische toerisme. De algemene vergadering van donderdag 12 juni handelt over het beeld van de Cariben en de onzichtbare verkoop; ook dit is een audio visuele presentatie. Later op de dag zijn er weer workshops. Dan over een Public relationsprogramma van grote en kleine omvang en hoe men zijn image op de markt kan verbeteren. Op vrijdag 13 juni is de algemene bijeenkomst gewijd aan de escalerende energie crisis en de gevolgen ervan op het Caribische toerisme. Later op die vrijdag zijn er forum bijeenkomsten over de gevolgen van genoemde crissis op het zee- en luchttransport en over de gevolgen ervan in de hotelindustrie.

LUNA DI PAPEL: ONE WOMAN SHOW VAN NYDIA ECURY

WILLEMSTAD — Nydia Ecury wil met haar one woman show Luna di papel het publiek een spiegel voorhouden van de verschillende facetten uit de Curacaose gemeenschap. Zij brengt haar programma op 16, 17, en 18 mei in Centro pro arte. De muziekale illustratie is van Angel Salsbach en Etzel Provence; het Salsbach jazz trio zorgt voor de muzikale omlijsting.

Het is de eerste maal in de geschiedenis van het Curacaose theater, dat er een "One woman Show" wordt gepresenteerd. Reeds heeft men via de televisie, bij diverse optredens in Centro Pro Arte, in de Buurtcentra enz. een voorproefje kunnen krijgen van wat deze show zal inhouden.

In Luna di papel wil Nydia een foto van de gemeenschap voorhouden in het Papiamento, Engels en Nederlands. Tegelijkertijd zal zij een tip van de sluier oplichten om ons een idee te geven van hoe haar eigen kijk op de Antilliaanse gemeenschap werd gevormd. Te beginnen bij Aruba, haar geboorte-eiland, zal het publiek de mensen tegen komen, die haar hebben helpen vormen, zoals Dundun, Tatechi, Garibaldi, Pedro Moreno en anderen. Daarna kan men Nydia volgen, terwijl het leven haar liefde, desillusie, verdriet en troost biedt. Ze beschouwt alle emoties als een integraal onderdeel van dit leven, waar ze intens van blijft houden. En het leven als het ware "vierend", heeft zij zich in de positie geplaatst van de Arubaanse, Engelse, de Nederlandse, de Surinaamse en de Curacaose medeburgers.

In diverse vormen biedt Nydia op het dienblad van Centro Pro Arte een palet van de kleurrijke gemeenschap. Aldus het perscommuniqué.

Met grote blijdschap en vreugde geven wij kennis van de geboorte van onze tweeling
Priscilla Brigida
en
Johan Gerard Carlos
Jan en Lola en zusje Melisa Krist
6 mei 1980
Kaminda Yakima 4, Curaçao

UITSLAG MOEDERDAGWEDSTRIJD

In totaal waren er 22 Moms. De Amigoe heeft een record aantal inzendingen gekregen dit jaar, maar slechts 50% had het aantal goed. Velen hadden in 2 advertenties de kleine Moms niet gezien. En de Mom in de spelregels en op het invulformulier worden ook meegeteld. Uit de goede inzendingen hebben we 23 winnaars getrokken. Zij kunnen hun waardebon à f. 25,— afhalen op zaterdagochtend tot 10 uur of volgende week tussen 8.00 en 15.00 uur (onder overlegging van identiteitsbewijs) op het kantoor van de Amigoe te Scherpenheuvel.

Naam	Adres	Waardebon van
1. Eliza Victoria	Moontjeweg 69	Naneti's Fashions
2. Mireille Conep	Soldatenweg	Palais Hindu
3. Donna Russel	Cam. Electrishen 18	John Sales & Service
4. M. Quast	Erosweg 105	Schoenhandel Lanka
5. Jackeline Bernabela	Dario Salasstraat 66	Gomez Flowershop
6. I.M. Martiena	Irenelaan 24	Carina
7. G. Tecla	Patrijsweg 6	La Bonanza Punda
8. Amaryllis Christiaan	Montagne Abao 99A	Schoenhandel Colon
9. Silvania Mercera	Geleenstraat 2	Decor N.V.
10. Helen Evelyn Laclé	Guyabastraat 49	Meubelindustrie Hollandia
11. Mej. Begaela Falbru	Dr. W.P. Maalweg 16	The Home of Tomorrow
12. Evelyn Aliff	Wishi 191	Pet Care
13. Tariq Maduro	Cam. Electrishen 18	Restaurant China Garden
14. N. v.d. Heuvel	p/a Schoenhandel Colon	Curaçao Hardware
15. [illegible]	[illegible]	[illegible]
16. Vina Paulina	Weg Groot St. Joris 198	La Indiana
17. Liesbeth Mebus	Sta. Rosaweg 125	Boekhandel Augustinus
18. Sra. E.M. Jimenez	Janwéstraat 20	Flowershop Margrit
19. Celeste Ogenia	Dokterstuin 190	The Hoyer's
20. Jacqueline Bos	Esperanzaweg 62	Discount Home Center
21. Corlien Haas	Comanchestraat 37	Boekhandel v. Dorp/Eddine
22. A.H. van Delden	Lamoengrasweg 21	Optica Otrabanda
23. Nikolaj Arendal	Bucatiweg 27	La Casa Amarilla

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting, geldig [illegible] uur: Licht tot half bewolkt en geen neerslag van betekenis. Matige tot vrij krachtige oostelijke wind.

Weersoverzicht: In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die van betekenis zijn voor de Benedenwindse eilanden. Er wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht voor de komende 24 uur.

[W]aarnemersschap drie [B]ovenwinden in Staten [n]unaniem aanvaard

[WI]LLEMSTAD — De Staten [hebbe]n unaniem ingestemd met [het] wetsontwerp om Saba, St [Eusta]tius en St Maarten een [waar]nemer te geven in het [Parlem]ent. Het Bonaireaanse [Staten]lid Rudy "Ruman" Ellis, [die] in een amendement had [willen] bewerkstelligen dat [Bona]ire ook een waarnemer [kreeg], trok zijn amendering in. [Daarv]oor kreeg hij de belofte te[rug d]at zijn voorstel seieus aan [de or]de komt in komende Sta[tenver]gaderingen. Hij liet weten [het d]esbetreffende wetsontwerp [ingedi]ened te hebben voor [behan]deling in de Centrale [Comm]issie van de Staten.

[Het] heeft nogal wat tijd en [moeite] gevergd om de heer Ellis [ervan] te overtuigen dat het [niet] was zijn ingediende [wijzi]gingsvoorstellen in te [trekke]n. Leo Chance van de [Bove]nwinden vreesde dat die [in] behandeling zijnde wets[voors]tel zou doorkruisen, [waard]oor de kwestie van waar[nemer]s voor de eilanden van de [Bove]nwinden nogmaals op de [lange] baan zou worden ge[schov]en. Bovendien kleven er [nog]al wat haken en ogen aan [het v]oorstel zoals het gisteren [werd] ingediend door Ellis. [Bijvo]orbeeld kan het eiland[gebie]d de Bovenwinden op [grond] daarvan ook een extra [waarn]emer opeisen.

[ACH]TERVOLGEN

[Ellis] voelt echter de politieke [posi]tie aan die hij op zijn [eige]n land te verduren zal [kriju]en. Met "gemengde [gevo]elens" had hij zijn collegas [in de] Staten aangehoord, onder[meer] MEP-leider Betico Croes [die] enkele malen op hamerde [dat E]llis een waardig vertegen[woor]diger van Bonaire is. [Ook] de Patila (NVP-U) vroeg [zich] overigens af wat nu de [werkelijke redenen zijn voor het] [gedrag] van Ellis: óf om een ver[vang]er te krijgen voor de keren [dat] de vertegenwoordiger van [Bona]ire afwezig is, óf omdat de [oppo]sitie een stem opeist in de [Stat]en. In elk geval kloppen [deze] voorstellen niet met het [doel] van het voorstel om juist [aan] al de kleinere eilanden Saba [en] St Eustatius weer een [woor]dvoerder te geven in de [Stat]en.

[Uiteind]elijk verklaarde het [Bon]aireaanse Statenlid zijn [amen]dement in te trekken, [temee]r omdat hij woordelijk al [de t]oezegging had ontvangen [van] zijn collegas Onofre Bikker [(DP)], De Paula en Betico Croes, [dat z]ijn voorstel steunen om het [zeer] serieus te analyseren en [te beh]andelen in de Staten[verg]aderingen (besloten en [open]baar). "Ik zal de voorzitter [van] dit college blijven achter[volge]n met deze kwestie als ik [zie] dat niet de gepaste ernst [en] voortvarend ermee wordt [gema]acht", verklaarde hij.

[VER]TERIJ

[Alle]en goeds had hij over voor [het] AVP-Statenlid Henny [Ema]n. Die was met het voorstel [geko]men — in navolging van [Bona]ire — om Aruba er vier [waar]nemers bij te geven, zodat [het] aantal vertegenwoordigers [van] Aruba en Curacao in de [Stat]en gelijk — op 12 — zou [kom]en te liggen. Curacao zou [volg]ens hem daarmee goodwill [tone]n ten aanzien van de wens [om] Aruba gelijkwaardig te [behan]delen. Dat zou evenwel Aruba [niet] niet van weerhouden de eigen [zelfst]andigheid na te streven. [Ellis] beschouwde dat voorstel [van] Eman als een ridiculisering [van] het idee geopperd door hem [als] vertegenwoordiger van [Bona]ire en sprekend tevens na[men]s de Bonaireaanse Eilands[raad].

"[Em]an heeft schade toe[gebr]acht aan ons amendement. [Zijn] poging is er slechts op ge[rich]t om politieke winst te [beha]len op de MEP. Dat gaat [dan] ten koste van Bonaire", [verk]laarde het Statenlid die fel [was] voor zijn doen.

[De ov]erige Statenleden wisten [het] voorstel van Eman evenmin [te] waarderen. De vertegen[woo]rdigers van Curaçao lieten [dan] dan ook met voorstellen [die] hiermee komen bedoeld om [Curaç]ao een batterij waarnemers [te] bezorgen. Dat zou echter [verd]er buiten de aard van de [zaak] liggen als het waanzinnige [voo]rstel van Eman.

MEP-leider Croes, die al vrij vroeg lucht had gekregen van de politieke zet van zijn Arubaanse opponent, raadde bij voorbaat de AVP af voor om met een dergelijk voorstel te komen. Enige hilariteit ontstand er ir. MEP-kringen naderhand toen de amendements-voorstellen van Eman slechts ondersteund werden door zijn fractie-genoot Armando Engelbrecht. Dat was te weinig om ook maar in behandeling te worden genomen in de vergadering. "Een slechte beurt van Eman", noemde Croes het naderhand.

VREUGDE

Van diverse kanten werden na de unanieme acceptatie van het originele wetsvoorstel felicitaties geuit aan Saba en Statia vooral. Betico Croes ging zelfs zover in zijn vreugde dat hij meteen een telegram wilde doen uitgaan naar de aparte eilandsraden van de drie Bovenwindse eilanden om direct hun waarnemer aan te wijzen, die dan dinsdag al bij de officiele opening van het nieuwe zittingsjaar van de Staten aanwezig kan zijn. Croes wilde daarmee vooruitlopen op de ontwikkelingen, hetgeen hem van diverse kanten ten zeerste werd afgeraden. Het wetsvoorstel, — dat sinds lang weer een initiatief-voorstel van de Staten is — moet nog naar Raad van State om vervolgens door de regering en gouverneur afgekondigd te worden. Daar kunnen nog enige maanden overheen gaan.

Als de formaliteiten achter de rug zijn heeft het totaal 32 jaar geduurd eer Saba en Statia hun vertegenwoordiger in het parlement terug hebben. Indertijd hadden de drie Bovenwinden elk hun vertegenwoordiger, Bonaire twee en Aruba en Curacao ieder acht. Bij een wijziging in 1948 moesten er enkele zetels voor Curacao bij komen. Die werden ondermeer onttrokken van Bonaire (een) en de Bovenwinden (twee).

De Eilandsraden van de afdelingen Saba, Statia en St Maarten moeten nou hun waarnemers benoemen. In de wandelgangen werden in elk geval al de namen gehoord van Leroy de Wever als serieus kandidaat voor St Maarten, Ralph Berkel voor Statia en Max Nicholson voor Saba. Dat zou betekenen dat Will Johnson er bij nader inzien van heeft afgezien en prefereert gedeputeerde te blijven op zijn eiland.

Verstopping bij regen tegengaan

Permanente schoonmaak van rioleringen door RD

WILLEMSTAD — De Reinigingsdienst zal deze maand beginnen met de permanente schoonmaak van de roois en rioleringen op Curacao. De dienst verwacht dit jaar een grotere regenval vergeleken met het vorig jaar en wil daarom op dig alle afwateringssystemen in orde hebben met de medewerking van de bevolking.

Om het rioleringsnet van Curacao te verbeteren en te vernieuwen zou door het eilandgebied momenteel 95 tot 150 miljoen gulden uitgetrokken moeten worden. De RD zal deze maand een continue schoonmaak starten van de roois en rioleringen. Aldus een PR-communiqué.

Op de eerste plaats worden de roois schoongemaakt die bij regenval altijd vollopen, vanwege het vuil dat door de bevolking daarin wordt gestort. Het gaat vooral om groot vuil als fornuizen, ijskasten, matrassen enz. De afvoerkanalen verstoppen daardoor en het regenwater kan dan ook niet worden afgevoerd met alle gevolgen van dien. De schoonmaak van de roois moet preventief werk zijn en dat kan slechts met de medewerking van de bevolking door de RD te bellen indien er groot vuil moet worden afgevoerd.

Voor wat de riolering betreft zijn er op Curacao 16 duizend huizen aangesloten op de riolering, terwijl 22 duizend huizen een beerput hebben. De volkswijken als Brievengat, Koraal Specht, Marie Pompoen, Steenrijk, Kustbatterij, Seroe Fortuna, Jandoret en Domi zijn aangesloten op het rioleringsnet. Om de rioleringen en de straatkolken regelmatig schoon te maken, wordt de saneerploeg van de RD die uit 50 werknemers bestaat, uitgebreid. Of die werknemers van de dienst zelf worden betrokken of niet en om hoeveel werknemers het gaat, wordt niet vermeld in het communiqué van de afdeling PR.

Drie tot vijf miljoen gulden moet worden uitgetrokken om de rioleringen te onderhouden. De RD beschikt over zeven saneertrucks welk aantal binnenkort met twee zal worden uitgebreid. Voor het schoonmaken van beerputten wordt een bedrag van 30 gulden in rekening gebracht.

G. Curiel licht studenten in over zijn departement

WILLEMSTAD — In verband met het verzoek aan Nederland van de directeur van het departement van Ontwikkelingssamenwerking, de heer G. Curiel, werd op dinsdag 6 mei een bijeenkomst georganiseerd met studenten in de richting economie en gemeente-administratie 1 en 2. In totaal 14 studenten gaven gehoor aan de uitnodiging van de gevolmachtigde minister, de heer R.A. Casseres, en waren aanwezig op deze voorlichtingsmiddag waar de heer Curiel een uiteenzetting gaf van de taak en de werkzaamheden van zijn departement. Tevens werd er van gedachten gewisseld over de mogelijkheden voor tewerkstelling in de Nederlandse Antillen van afgestudeerden.

De studenten toonden veel belangstelling voor de mogelijkheid om hun stageperiode in de Nederlandse Antillen door te brengen. Uit de aanwezigen kwamen ook verzoeken voor exemplaren van publicaties en rapporten over de economie van de Nederlandse Antillen die de laatste tijd zijn verschenen. De heer Curiel deelde verder mee dat het niet bij deze ene bijeenkomst zal blijven, maar dat in de toekomst ook als andere functionarissen van zijn departement Nederland bezoeken, soortgelijke bijeenkomsten zullen worden gehouden, zodat het kontact levendig zal blijven.

ORANJESTAD — Zoals reeds gemeld brak gisterochtend vroeg tot tweemaal toe brand uit te Oranjestad in het perceel Arendstraat 25, waarvan de bewoners niet op Aruba zijn. Niet voorkomen kon worden dat, ondanks het snel ingrijpen, de woning uitbrandde. Op de foto het brandweer-personeel in actie tijdens het blussen.

Surinaams nieuwsoverzicht

(door Ronny Rens)

VOOR HET EERST in de geschiedenis van Suriname is de regeringsverklaring niet in de Parlementszaal voorgelezen. De regering stond erop, dat het ditmaal gebeurde op het Onafhankelijkheidsplein, rechtstreeks aan het surinaamse volk. Ook de Militaire Raad wilde het zo. Burgerkomite,s, vakbonden en de bevolking waren opgeroepen op 1 mei, de Dag van de Arbeid, die zich het best ertoe leende de bestuursplannen van de nieuwe regering aan het volk voor te leggen. Wat de opkomst betreft, werd het geen sukses. Ongeveer vierduizend mensen waren maar aanwezig. Notabele absenten waren de leden van het Parlement. Zowel de koalitie als de oppositie had laten weten niet aanwezig te zullen zijn. De machtige vakcentrale de Moederbond had zelf aktiviteiten in zijn verafgelegen hoofdkwartier georganiseerd. Een dag van bezinning, dat had deze Arbeidsdag moeten worden, zo redeneerde de Moederbond. De werkelijke reden was, dat deze vakcentrale, gesticht door Jopie Pengel, steeds sterk gelieerd is geweest aan de NPS, de politieke partij waarvan oud-premier Arron de voorzitter was. Door weg te blijven wilde de Moederbond heel demonstratief zijn afkeuring laten blijken tegenover de huidige machthebbers. De overige vier vakcentrales, de voltallige regering, de Militaire Raad en het komplete Corps Diplomatique waren er echter wel. De vierduizend aanwezigen waren razend enthousiast. Vrijwel bij het uitspreken van elke zin werd premier Chin A Sen door applaus onderbroken.

Veel, maar lang niet alles werd duidelijk. Het Parlement, dat twee weken geleden nog weinig meer te betekenen leek te hebben, schijnt toch een rol van betekenis te zullen spelen in de nieuwe Republiek. President Ferrier heeft dus zijn zin gekregen. Over het Parlement zei premier Chin A Sen: "Het Parlement zal blijven bestaan, gezien de taken, die op haar schouders worden gelegd". Het Parlement zal dus geen archeologische vondst blijven, zoals de militairen nog kortgeleden beweerden, maar als een daadwerkelijk onderdeel van de parlementaire demokratie blijven funktioneren. Zij het, dat toch enkele bevoegdheden van het Parlement aan de regering zullen worden overgedragen. Maar niet, zoals het eerste ontwerp van de zogeheten Machtigingswet aantoonde, dat vrijwel ALLE bevoegdheden van het Parlement in handen van de regering komen te liggen.

Het Parlement zal blijven aanzitten tot omstreeks oktober 1982, zo kondigde Chin A Sen verder aan, hetgeen betekent dat nieuwe verkiezingen over pakweg 21/2 jaar kunnen worden verwacht. Kwam er meer duidelijkheid in de rol en funktie van het Parlement, en over het voortbestaan van de parlementaire demokratie, de relatie Militaire Raad - Regering bleef duister. De premier liet er van zijn kant geen twijfel over bestaan: "de feitelijke machthebber is sedert 15 maart de regering, die op die dag de bestuursmacht overgedragen kreeg van de Militaire Raad. Om redenen van openbare en nationale veiligheid bestuurt de regering het land echter in nauw overleg met de Militaire Raad, aldus premier Chin A Sen. Maar de korte, achterliggende periode heeft uitgewezen, dat er nog geen uitgebalanceerde, vastomschreven scheiding bestaat tussen regering en militairen [d]eze laatsten hebben zich de afgelopen tijd ook met diverse zaken bemoeid, die de regering eigenlijk hoort te regelen.

In feite een onvermijdelijke kwestie in de situatie, waarin Suriname nu verkeert. Maar toch zal er meer duidelijkheid dienen te komen in de relatie tussen deze twee regeermachten. Het ontbreken van de scheidslijnen is een reele bron van mogelijke wrijving op het punt van macht en bevoegdheden, hetgeen nare konsekwenties zou kunnen hebben voor de regering. En dit is een zaak, die het land nu net niet kan hebben.

De regeringsverklaring is, goed beschouwd, een opsomming van verwachtbare mogelijkheden, zoals de aanpak van de woningbouw, de versterking van de ekonomische weerbaarheid, vergroting van de produktie. De daadwerkelijke en wezenlijke veranderingen zijn niet zozeer te vinden in de realisatie van plannen en projekten. Maar in de in het vooruitzicht gestelde wetgeving voor een hogere moraal en een betere mentaliteit, die dan weer zal moeten uitmonden in degelijk burgerschap, "clean government" en een rechtvaardiger gemeenschap. Zo zal een wet op politieke partijen regels bevatten over de verwerving, de fondsvorming en de besteding van de financiele middelen van de politieke partijen. Ook zullen dwingende maatregelen komen om de interne partij-demokratie te verzekeren. Dit laatste is bedoeld om de zeer ondemokratisch werkende politieke partijen te dwingen tot bijvoorbeeld het houden van bestuursverkiezingen. In de VHP, Suriname's grootste politieke partij, is de laatste bestuursverkiezing dertig jaar geleden gehouden. En in de NPS, op één na de grootste, is Henk Arron zelfs nimmer tot Voorzitter gekozen, maar bekleedt hij die funktie al negen jaar. En één van de oorzaken van de wijdverbreide korruptie was het feit, dat politieke voormannen een deel van hun salaris in de partijkas moesten storten of een partijschuld moesten helpen afbetalen. Daarom verdienden sommige, hoge ambtenaren een onwerkelijk lijkend salaris.

Een andere belangrijke wijziging is, dat het Parlement reeds vanaf de eerstvolgende keer, al in 1982 dus, volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging zal worden samengesteld. Het huidig kiesstelsel is bijzonder onrechtvaardig en verouderd. Het is een kombinatie van een distrikten- en een evenredigheidsstelsel, dat ongeoorloofde praktijken in de hand werkt bij het vaststellen van de verkiezingsuitslag. Premier Chin A Sen had daarom gelijk, toen hij op 1 mei op het Onafhankelijkheidsplein uitriep, dat Suriname alleen in naam een parlementaire demokratie is, maar niet in werkelijkheid.

Een ander gebied, dat de regering drastisch zal aanpakken is dat van de korruptie. Zelfs wij in Suriname hadden er geen hoogte van hoe wijdverbreid die was, hoe ingrijpend en hoezeer in vele gevallen het arme volk er het slachtoffer van werd. Eén voorbeeld: schoonmaaksters in overheidsdienst worden in losse dienst aangetrokken en per zogeheten recu uitbetaald. Maar het duurt dagen, soms zelfs weken voordat op een dergelijke manier de uitbetaling kan geschieden. Ambtenaren maakten er werk van de recu's op te kopen tegen een veel lager bedrag dan de werkelijke waarde. De recu's gingen grif van de hand, omdat de arme mensen het geld hard nodig hebben. Niet voor niets treden daarom regering en militaire raad bijzonder hard op tegen korrupte figuren. De misdaad was doorgedrongen tot elke geleding van de maatschappij. Voor alles moest extra geld onder de tafel worden betaald, of het nu het inklaren van goederen gold of het aan een baan geholpen worden. De regering zal daarom de korruptie hard aanpakken, zowel binnen het ambtelijk apparaat als daarbuiten. Er komt ook een speciale wet, waardoor van korrupte personen de bezittingen worden afgepakt, die ze op oneerlijke wijze hebben verkregen.

De regering is ook al een aktie begonnen om het ambtelijk apparaat te zuiveren van personen, die door politieke korruptie aan de macht zijn gekomen. Bepaalde benoemingen en promoties zullen ongedaan worden gemaakt, zo zei Chin A Sen, eraan toevoegend dat niemand echter brodeloos zal worden gemaakt.

De regeringsverklaring heeft een uitgesproken socialiserend karakter. De ongelijkheid in bezits- en inkomsverhoudingen kan niet langer worden getolereerd, zo zei de Surinaamse premier. Hij vervolgde: Solidariteit betuigt de regering met de armen, de machtelozen en de bezitlozen. Hij stelde een reeks van maatregelen in het vooruitzicht om aan bepaalde mensonwaardige situaties een einde te maken. Enkele van deze maatregelen: verhoging van de AOW, verlaging van de AOW-gerechtigde leeftijd van 70 naar 65 jaar, invoering van een aangepaste ziektekostenverzekering en het binnen bereik brengen van een betaalbare woning voor iedere Surinamer op korte termijn. Vier sektoren van vernieuwing gaf Chin A Sen aan: in de bestuurlijk-politieke, de sociale, de sociaal-ekonomische en de edukatieve sfeer.

In een emotionele oproep vroeg premier Chin A Sen de landgenoten overzee - en met name die in Holland - terug te keren naar het vaderland. "Wij staan klaar U in ons midden op te vangen en schouder-aan-schouder met U te bouwen aan een schone toekomst". De eerste minister beloofde maatregelen te zullen treffen voor zowel individuele als groeps-remigratie.

(Dit nieuwsoverzicht vanuit Paramaribo werd geschreven vlak voor de neergeslagen tegencoup die in Suriname werd gepleegd een dag na de bekendmaking van de regeringsverklaring. Daarom is in dit artikel niets vermeld van de laatste gebeurtenissen in Suriname die de afgelopen vrijdag plaatshadden. Daarop komt Amigoe medewerker Ronny Rens in een volgend artikel nader terug —RED).

ORANJESTAD — Centro di barrio Brazil presenteert op Moederdag het toneelstuk "Tristeza di un Mama", geschreven door mevrouw Margo Wever. Het toneelstuk, waarin jongelui van Brazil optreden, begint om vijf uur in de kantine van de Martin Luther King-school.

Marihuana uit Colombia via Antillen in R'dam

Politie vermoedt bestaan "connection"

EINDHOVEN — De ruim 390 kg Colombiaanse marihuana die de Eindhovense politie enkele weken geleden aantrof in een berging van een flatwoning, is vanuit de Antillen verscheept naar Rotterdam. Van daar is de partij naar Amsterdam vervoerd om uiteindelijk in Eindhoven terecht te komen, waar het spul tijdelijk werd opgeslagen. Dat heeft het onderzoek van de Eindhovense politie tot nu toe opgeleverd.

Irmiddels zijn naast vijf al eerder aangehouden verdachten, onder wie twee Colombianen, nog twee verdachten aangehouden: H.Z. (30) en K.G. (31), beiden uit Curacao. Zij zouden in Nederland bemiddelen bij de verkoop van de marihuana die voor zover de politie weet, toebehoort aan de 31-jarige Colombiaan O.S. Deze kocht de marihuana van een Colombiaanse boer voor 65 gulden per kilo. Op de markt brengt marihuana ongeveer 4.000 gulden per kilo op. De gedroogde bladeren werden, gepakt in zakken, waarin volgens het opschrift kippevoer zou moeten zitten, verscheept naar Nederland. Pogingen om de partij in Nederland te verkopen, mislukten. Eén potentiele koper kwam niet opdagen en een andere vond de gevraagde prijs van 1.600 gulden per kilo te duur. Overigens is de politie nog op zoek naar ruim honderd kilo marihuana. Er zou namelijk 500 kilo naar Nederland zijn verscheept en de politie heeft slechts 390 kg teruggevonden.

Volgens de woordvoerder van de politie is het aannemelijk dat via de Antillen vaak Colombiaanse marihuana naar Nederland wordt verscheept. Dat men nu een partij heeft achterhaald, is te danken aan de omstandigheden dat er in Nederland niet snel genoeg een koper kon worden gevonden en dat het pand in Eindhoven waar het spul werd opgeslagen al langer door de politie in het oog werd gehouden.

Caribbean shipping association bijeen op Curacao

WILLEMSTAD — Op maandag en dinsdag 19 en 20 mei wordt in het Hilton hotel op Curacao de halfjaarlijkse vergadering gehouden van de Caribbean shipping association. Op maandagmorgen om kwart voor negen begint de bijeenkomst met een boodschap van CSA voorzitter Michael Lohan, Een van de punten welke aan de orde komt, is de training van het haven en scheeps personeel. Ook brengt men een bezoek aan de haven. Men blijkt verder druk bezig te zijn met de voorbereiding van een zogenaamd Handbook of Carribbean ports, dat ongeveer driehonderd bladzijden gaat tellen. De CSA vergadering wordt bijgewoond door talrijke vertegenwoordigers uit het gehele Caribische gebied zoals de Havenmeester van Dominica John Chamberg en zijn collega van St Lucia, Darius Charlemagne, maar ook de Dominica employers federation stuurt een afgevaardigde en wel R.J. Delauney. In totaal verwacht men ruim vijftig deelnemers.

Staatssecretaris Haars op werkbezoek Antillen

WILLEMSTAD — Van zondag 11 mei tot en met vrijdag 23 mei legt de Nederlandse staatssecretaris van Justitie, mevrouw mr E.A.Haars, een werkbezoek af aan alle zes de eilanden van de Nederlandse Antillen. Tijdens haar bezoek zal mevrouw Haars besprekingen op justitieel terrein voeren met vertegenwoordigers op de verschillende eilanden.

Zo zullen tijdens de werkvergaderingen ondermeer de navolgende onderwerpen aan de orde komen: - een psychopatenasiel; - de mogelijkheid tot verpleging van de daartoe in aanmerking komende gedetineerde psychopaten in de Nederlandse inrichtingen; - het vreemdelingenbeleid; - de problematiek van schijnhuwelijken en - technische bijstand in verband met reorganisatie van de Griffies van het Hof van Justitie in de Nederlandse Antillen.

Volgens het officiele programma zijn eveneens werkbezoeken aan de diverse Huizen van Bewaring, politiebureaux, politie-opleidingsscholen, alsmede aan het Gouvernements Opvoedings Gesticht (GOG), opgenomen.

WILLEMSTAD — Van 5 tot en met 9 mei aanstaande zal te Santo Domingo een CIAT-conferentie (Centro Interamericano de Administradores Tributarios of American Centre of Tax Administration), gehouden worden.

Gezien de belangrijkheid van deze conferentie is de raad van ministers op 25 april j.l. akkoord gegaan met de afvaardiging van mr Leely Navarro, teneinde hem in de gelegenheid te stellen hieraan deel te nemen.

13th Caribbean state to join UN

UN says 'yes' to Saint Vincent

KINGSTOWN — St. Vincent and the Grenadines is expected to soon become the 13th Caribbean State to join the United Nations. Over the last two years Dominica and Saint Lucia also joined the international Organization.

So far, the Security Council has voted unanimously for the admission of St. Vincent and the Grenadines into the United Nations. But this decision will only become effective when it gains the approval of the General Assembly which meets annually from the third Tuesday in September to mid-December.

Under Article 4 of the United Nations Charter, admission of a State to membership is effected by a decision of the General Assembly on the recommendation of the Security Council.

The Council acted by adopting a draft resolution recommittee on the Admission of New Members. The draft resolution contained in the report would have the Security Council recommend to the General Assembly the admission of St. Vincent and the Grenadines to the United Nations.

The application of St. Vincent and the Grenadines, a Caribbean nation which attained independence from the United Kingdom on October 27 1979, was contained in a letter dated January 8 and signed by the country's Prime Minister, Mr. R. Milton Cato.

Speaking on behalf of Jamaica, Ambassador Donald O. Mills expressed the hope that St. Vincent and the Grenadines, through its United Nations membership, would bring new insight and new dimensions to various problems and questions affecting not only the Caribbean, but the Latin American community and the international commity as a whole. The admission of St. Vincent and the Grenadines to the United Nations would bring the membership of the Organization to 153.

Baseball results

NEW YORK — Baseball results of Mayor League games played on yesterday.
AMERICAN LEAGUE: Milwaukee Brewers 9 Baltimore Orioles 1; Chicago White Sox 8, Kansas City Royals 2; Seattle Mariners 4, Detroit Tigers 3; Toronto Blue Jays 9, California Angels 2.

NATIONAL LEAGUE: San Diego Padres 9, Chicago Cubs 6. (Only games scheduled).

Centrale Bank Koersen

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.495	1.515	1.535
PND STERLING	4.015	4.07	4.13
NED GLD	89.26	89.98	90.78
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	106.79	107.51	108.31
FR FRANCS	--.--	42.28	42.98
DUITSE MARK	98.62	99.34	100.14
SUR GLD	--.--	100.07	100.97
IT LIRE	1.79	2.09	2.15

WORLD IN A NUTSHELL

CAIRO — Negotiations between Egypt, Israel and the United States on Palestinian autonomy have been postponed indefinitely at the request of President Anwar Sadat. The latest round of autonomy talks ended in the Israeli resort town of Herzlia on Wednesday after achieving no concrete progress.

TEHERAN — Iranians vote today to complete the election of a national parliament expected to be dominated by the pro-clergy Islamic Republican Party (IRP). Candidates belonging to, or supported by, the IRP won more than half the 98 seats decided in the first round of the parliamentary elections on March 14, and there seemed little likelihood of the trend being reversed. Today's voting was in constituencies where no candidate gained an absolute majority in the first round.

WASHINGTON — President Carter ends six months of isolation in the White House today with his first campaign-style trip outside Washington since Americans were taken hostage in Iran last November 4. Mr. Carter will go to Philadelphia to make a major foreign policy speech.

UNITED NATIONS — The Security Council called on the Israeli government to rescind its expulsion of the mayors of Hebron and Halhoul and the Sharia judge of Hebron. All the members voted for the resolution, except the United States, which abstained.

VIENNA — Dissident Csechoslovak professor Julius Tomin and 11 supporters have apparently begun a 10-day hunger strike after they were prevented from holding an unofficial philosophy discussion in Prague, emigré sources said.

BELGRADE — President Tito's dying wish for peaceful dialogue was fulfilled by world leaders who held an intensive series of private meetings before and after yesterday's emotion-charged funeral of the 87-year old Yugoslav leader. Soviet communist chief Leonid Brezhnev and United States Vice-President Walter Mondale flew home shortly after the ceremonies, but Chinese Chairman Hua Guofeng remained in Belgrade for meetings with Japanese Prime Minister Masayoshi Ohira and Indian Premier Indira Gandhi.

TAIF, SAUDI ARABIA — The world's major exporters of oil ended their first round of negotiations on strategy for the 1980's without agreement on how fast prices should rise. Three militant producers, Iran, Algeria and Libya, refused to go along with the majority in the 13-member OPEC in approving a policy which would raise prices periodically according to a formula partly based on growth rates in industrialised countries.

WASHINGTON — Edmund Muskie took office as the new U.S. Secretary of State after declaring that he would strive for a clear sense of direction in American foreign policy.

ATHENS — About ten homemade bombs exploded under parked cars in Athens and its suburbs last night but no one was hurt, a police spokesman said. The bombs went off within one hour mostly under cars belonging to personnel working for foreign embassies, the spokesman said. "The devices started fires which caused extensive damage to the cars", he added. Police cordoned off the areas and searched all cars while explosives experts gathered fragments of the devices for examination.

LONDON — The Daily Tele... [illegible] ...with current industrial unrest, Sweden seemed to have come unstuck. "We must resist any tendency towards sneaking chuckles of unseemly satisfaction," the Conservative newspaper said in an editorial. "For many years Sweden was held up as a model of sweetness and light in industrial relations. Now it all seems to have come unstuck," the newspaper said. "Almost everything is at a standstill". The Swedes "lived for over 40 years in a kind of welfare state paradise, ringed by neutrality, prosperous on highly efficent export-led industries, pioneers in many kinds of libertarian social experiments, including a high degree of sexual amorality, leaders in design and architecture, able to indulge in delightfully free-rinding foreign policy attitudes which incurred little or no responsibility but which brought them earnest plaudits from high-minded moralists everywhere. "A splendid country, now in trouble".

WASHINGTON — The State Department told the Libyan Jamahariya today that its mission in Washington would be closed down unless four expelled officials leave the country immediately and all others obtain regular diplomatic accreditation. Police increased their guard on the building to prevent the four officials, who have remained in the embassy for 48 hours, from leaving except in police custody. A crack special weapons and tactics team (SWAT), usually used in siege and hostage incidents, was deployed at the mission, a spokesman said. "Under the circumstances, we find it necessary to beef up the security forces around the area to ensure the protection of the embassy and that the four whom we have expelled are unable to leave the premises except under our custody", he said.

WASHINGTON. — The United States is considering a possible airlift to bring the flow of thousands of Cuban refugees into the United States under its control and end use of the dangerous sea route to Florida, officials said.

WASHINGTON — The U.S. government today barred further exports of machinery for a truck factory in the Soviet Union as part of its response to the Soviet intervention in Afghanistan. Commerce Secretary Philip Klutznick said that he would not allow the shipment of machinery which the Soviet Union had ordered for a new assembly line to increase production at the Kama River factory.

He had earlier banned the shipment of computer parts to the plant as part of U.S. ... tions on exports of technology to the Soviet... imposed after its move... Afghanistan last Dece...

The latest ban involved ... nine million dollars wo... machinery made by Ingersoll-Rand Company.

Beurs New York

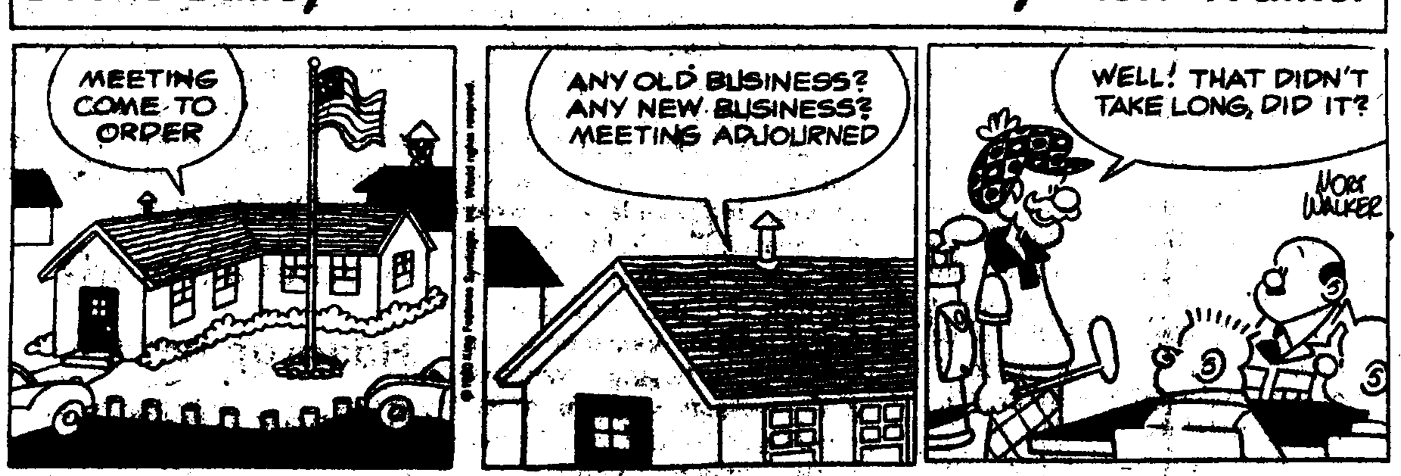
Acfindustr.	31 3/4	Intharv	24
Akzona	9 3/4	Intnick	19 5/8
Alcalum	23 1/4	Intpaper	34
Alleghpow	16 3/8	Inttelt	26 7/8
Allehemsy	46 1/4	Japanf	8
Allumcoam	53 1/2	Jmanville	21 3/4
Amxinc	42 3/8	Kanscity	30 3/4
Amhess	43 1/2	Kanspow	18 1/8
Amairlines	8 1/2	Kenncott	25 3/8
Ambrands	69 1/2	Kim	32 1/2
Ambroadc	26 5/8	Kraftco	44 7/8
Amcano	30 7/8	Krogerco	16 7/8
Amcynco	27 1/2	Lehmanco	11 1/2
Ameleep	18 3/4	Littenin	51 7/8
Amerpr	33 1/8	Lockheed	29 1/2
Amhone	26 3/4	Ltcorp	10 7/8
Ammotorc	5 3/8	Marhfld	15
Amhatgas	41	Martinm	42 3/4
Amstanddl	53 1/4	Maydpart	22 5/8
Amteltel	53 3/8	Mcalnc	49
Ampexco	19 5/8	Mcdonn	26 3/4
Amfinco	13 1/8	Merk-c	69 3/4
Amcorp	22 3/4	Metrogm	20 1/8
Amstedind	35	Milross	53 5/8
Amrcosteel	27 1/8	Minnesota	66 7/8
Amstedt	38 5/8	Mobiloil	47 1/4
Asaltd	32 1/4	Monsanto	45
Asarcoinc	34 1/2	Motorola	22 3/4
Achlandoil	88 1/2	Nabisco	18 1/4
Atlantrich	40 1/8	Natcanc	53 3/4
Bendixcorp	20 3/4	Natcashr	25 3/4
Bethlsteel	33	Natdist	21 1/4
Boeing	17 1/4	Natgyps	27
Burlington	61 3/8	Natsteel	4
Bulninc	63 3/8	Nattea	13 5/8
Burroughs	30 1/4	Nigeram	40 1/2
Candpac	6 1/2	Nlindustr	27 1/2
Calinesk	46 7/8	Norntwest	27
Caterpillar	44 1/4	Nrdelthll	31 1/8
Celanese	42 1/8	Nillinois	22 1/4
Chasemanh	28 3/4	Occpetr	16
Chessiesys	6 5/8	Olincorp	23 3/4
Chryslerc	21 5/8	Pacificgas	21 3/4
Citicorp	91 7/8	Paficlight	4 1/2
Citiess	34 3/4	Panam	24 3/4
Cocacola	14 3/8	Peseco	27 1/8
Colgate2p	17 3/4B	Phepipsd	38
Colourtile	39 1/2	Phmorris	9 1/4B
Coltindic	38	Phillips	40 1/2
Columgas	22	Philipet	22 3/4
Commsod	32 5/8	Polaroid	76
[illegible]	[illegible]	Protorg	20 1/2
		Quaker	66 7/8
Contsenco	30	Rcacorp	22 5/8
Contoil	44 1/4	Reliance	34 1/4
Conttelc	15 7/8	Repsteel	51 1/4
Controld	48 3/4	Reynolds	76 7/8
Cpcint	63 1/2	Rockwell	55 1/2
Crownzell	40 3/8	Royald	4
Culbroc	8	Safeind	104 1/4
Curtwrc	20	Schaefer	17 1/4
Curtwrca	27 3/4	Schlumb	65 3/8
Dartind	41 3/8	Searsr	12 3/8
Digital-co	62 1/2	Shelloil	38 1/2
Dowchem	31 5/8	Southco	56 7/8
Dupont	36 7/8	Southpa	46 1/4
Easterna	8	Soutre	26 3/4
Eastkodak	50 5/8	Sperryr	67 3/4
Elpasog	17 1/2	Stbrands	95
Esmarkl	28 1/8	Stoilcal	18 5/8
Exxonc	69 3/8	Stoilind	67 1/2
Florida	15	Stdrugs	70 1/2
Fuorc	52 7/8	Senolico	39 3/4
Fordmot	23	Suntexc	33 1/2
Freehayf	25 3/4	Tandycraft	6
Gatxcorp	30 1/8	Tennecol	34 7/8
Gencable	23 3/4	Texatcelnv	34 3/4
Genelectr	47 1/8	Texasinstr	83
Genfoodco	28 3/4	Texasultil	18 5/8
Genmetors	42 1/4	Toledo-ed	19 7/8
Genput	5 5/8	Trandwa	12
Genstelt	28 1/4	Twcentrf	47
Gettyoil	74	Unilever	56 1/2
Gillete	24 5/8	Unioncarb	40 3/8
Goodrich	18	Unionel	12 1/2
Goodyear	12 3/8	Unoilcal	46 1/2
Grace-c	35 3/4	Unionpac	78
Greyhound	16 1/2	Unrloyal	3 1/4
Gulfoilca	121 1/2	Unbrands	10 3/8
Gulfoil	39 1/4	Untech	39 1/2
Henzco	39 3/4	Ussteel	18
Heliert	19 7/8	Warnerl	19 1/8
Hilton	28 1/8	Westbranc	31 5/8
Henneyw	73	Westunion	19 3/4
Illecentr	23 1/2	Westingh	22 7/8
Impoil	33 1/4	Whellabr	35 1/4
Insilco	11 1/8	Woolworth	25 3/4
Intbus	53 7/8	Wrigley	32 1/4
Intflav	20 7/8	Xerox	51 1/4

Beurs Amsterdam

7PCTNED66	[illegible],40	VDGRINTEN	116,60E
AKZO	24,10	HAGEMEIJER	28,20
HEINBELBEH	63,90	INTERMUL	26,30
HEINBIER	59,90	NORNEDPAP	28,70
HOOGOVENS	16,70	NAARDEN	14,70
HVA	46,50	OGEM	10,70
PHILIPS	19,09E	PAKHOED	42,20D
UNILEVER	111,70	RIJNSCH	1,26
KONOLIE	152,50	[illegible]	31,40
KLM	62,60	VMF	69,00
KNSM	76,30	VNU	102,00
VOMMEREN	243,00	WERELHAV	43,20
SCHEEPVRTU	87,40	WESSANEN	156,00B
ABN	296,00	ANTBROUW	169,10
NAT NED	117,30F	ANTVERF	116,00
ALGHELIJN	[illegible]	ARBEELEC	—
AMRO	62,60E	BURBROUW	518,00
BERGOS	[illegible]	CONSERTO	172,00
VEEBKBL	[illegible]	GOLDMINES	118,00
BOLS	51,50	[illegible]	161,50
BRBOVERS	[illegible]	ROBECO	146,50
BUEHRMANN	61,50	ROLINCO	90,20
BIJENKORF	[illegible]	ALGANAL	[illegible]
CALVE	160,00	NA7 3/4 71	—
CURHANDMIJ	135,00	NA6 1/2 67	—
ELSEVIER	[illegible]	NA6 67	86,00
FOKKER	23,30	[illegible] 1/2 62	218,00E
VGELDER	17,60	NMB	177,00E
GISTRBROC	26,70	VANDORP	

English Companion

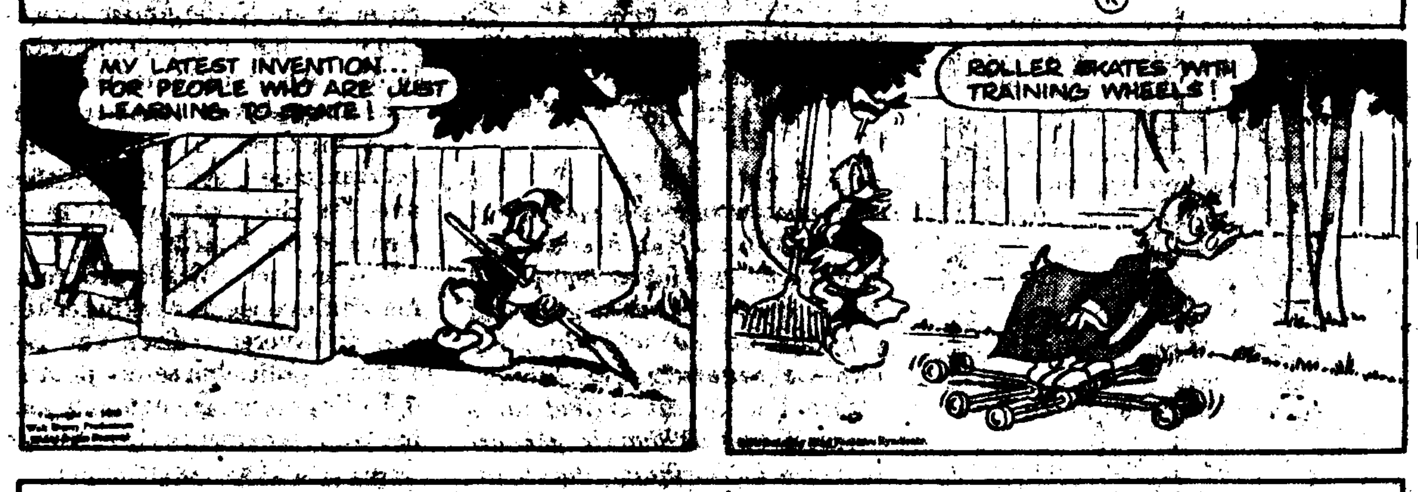
Beetle Bailey ® **By Mort Walker**

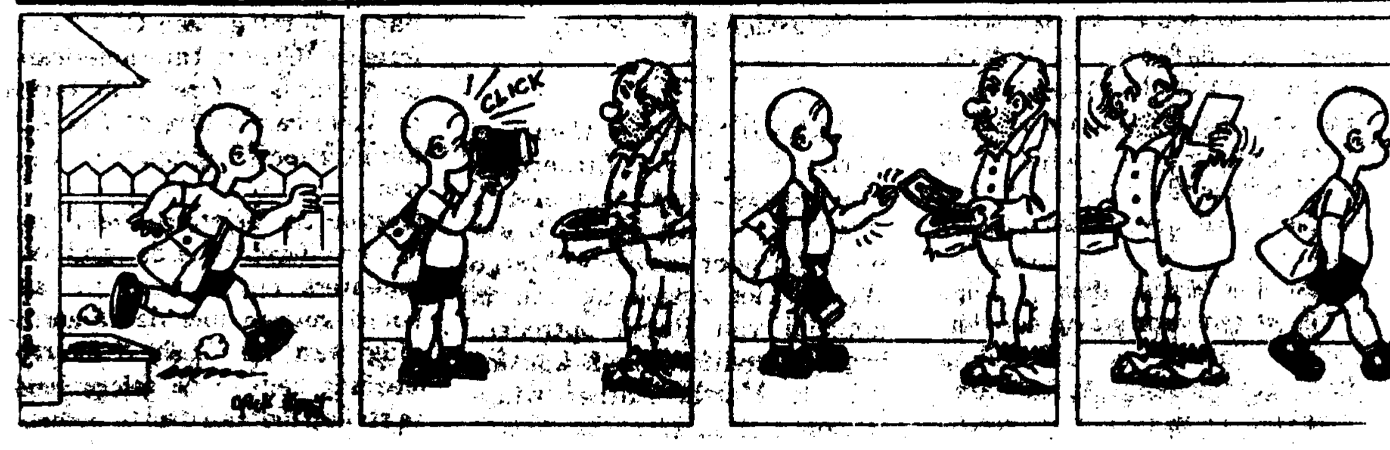
Archie ®

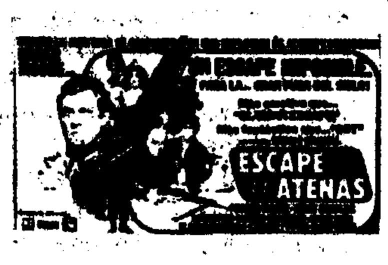

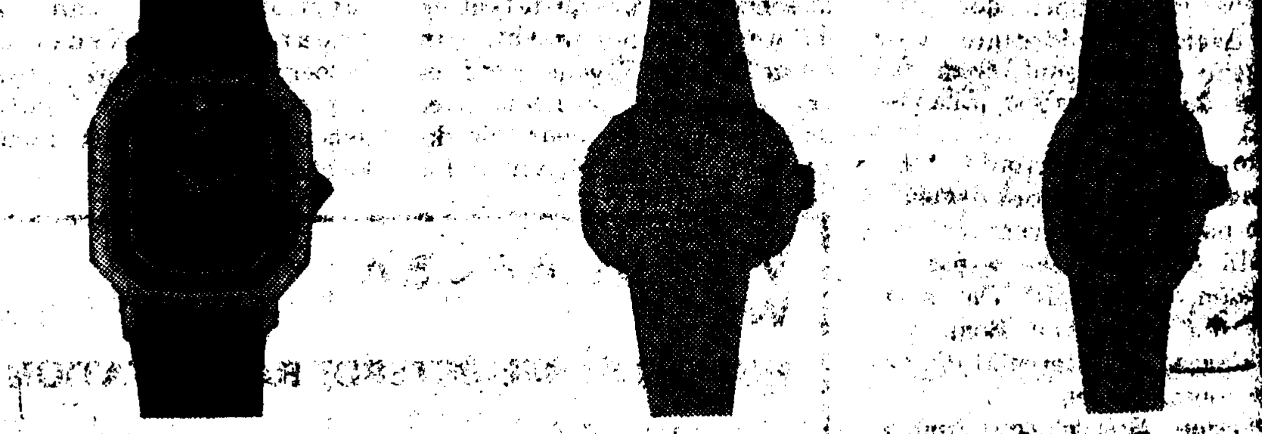
Walt Disney's DONALD DUCK ®

HENRY ® **by Jack Tippit**

NAPA
VRIJDAG 9 MEI 1980
AMIGOE-WEEKENDBIJLAGE
Opmaak : Maruen Baroud.

1 op 12 Curaçaoenaars heeft erfelijke aanleg

Sikkelcel-ziekte; het bestaat, dus zie het onder ogen

DOOR BERNADETTE BAROUD

EEN SIMPELE GRIEP of verkoudheid wellicht niet meegerekend, rust er in onze tijd en in de jungle, die – hypocrisie ten top! – gemeenschap wordt genoemd, op ziektes een loodzwaar taboe. Ziek staat gelijk aan zwak; zwak betekent kwetsbaar. En kwetsbaarheid is iets, dat in het kille Westen geschuwd wordt als de pest. Dikwijls met reden bovendien. Dus wordt ziek-zijn verzwegen, wanneer het maar enigszins kan, zoals verdriet verbeten wordt en angst wordt ontkend of verdoezeld. Echter, hoe verklaarbaar zo'n houding ook mag zijn, ze levert weinig meer dan oppervlakkig voordeel op: de buren hebben géén idee......! En de keerzijde van de medaille? Door valse schaamte wordt schrikbarend veel schade berokkend. Schade aan de betrokkenen, schade aan de maatschappij, die vaak verstoken blijft van de broodnodige nuchtere informatie over bepaalde ziektes – omdat het waanidee heeft postgevat, dat het zou gaan om iets, dat het daglicht niet kan velen. Dit is met name triest in het geval van ziektes, die in een gemeenschap zo'n grote rol spelen, dat die gemeenschap erbij gebaat zou zijn er mee te leren leven. Voor Curaçao (en omstreken) is sikkelcel-ziekte zo'n kwaal. Dat deze aandoening bij de meeste mensen amper of niet bekend is, maakt het geven van goede (dat is: reële) voorlichting des te harder nodig. De Amigoe voerde een gesrpek met Dr H. Landman, lid van de 'Werkgroep Sikkelcellen' en met broer en zus John en Jennifer Clementina, die beiden sikkelcel-patiënt zijn.

In een aantal landen, waaronder de Verenigde Staten, wordt de laatste tien jaren veel aandacht besteed aan het probleem van de sikkelcellen. Deze aandoening vindt zijn oorsprong in Afrika (hoe zij precies ontstaan is, blijft vooralsnog een raadsel; er wordt gedacht aan straling) en komt daardoor hoofdzakelijk voor bij negroide bevolkingen.

Sikkelcelziekte is erfelijk; het is een aangeboren aandoening, die het hele leven blijft bestaan. Wie aan sikkelcel-anaemie lijdt, moet daarmee leren leven. De ziekte wordt gekenmerkt door een afwijking van de rode bloedlichaampjes. Bij gezonde mensen hebben deze een ronde vorm. Bij sikkelcel-patienten kunnen deze ronde cellen onder bepaalde omstandigheden een afwijkende vorm aannemen: de vorm van een halve maan (sikkelvorm) Aan deze vervorming ontleent de ziekte ook haar naam.

Op Curacao lijden ongeveer 150-200 mensen aan sikkelcel-anaemie. Een veel gróter gedeelte van de bevolking, namelijk acht tot tien procent, is drager van deze ziekte. Zij hebben de zogeheten sikkelcel-trait. Dit betekent, dat zij zelf geen last hebben van de ziekte, maar dat zij wel kinderen kunnen krijgen met sikkelcel-anaemie.

Wanneer iemand aan sikkelcelziekte leeftijd lijdt, openbaart zich dat meestal tamelijk jong. De precieze leeftijd varieert echter sterk. Bij sommige kinderen worden de eerste symptomen al na een half jaar geconstateerd (de eerste zes maanden zijn er nooit klachten, omdat babybloed dan nog een aparte samentelling heeft, die afwijkt van die op latere leeftijd), bij andere veel later. De kritieke leeftijd voor sikkelcel-patiënten ligt tot ongeveer twintig jaar. Daarna nemen de klachten meestal af.

ANAEMIE

De rode bloedlichaampjes dienen bij de mens voor het zuurstof-transport. In de longen nemen de rode bloedlichaampjes de zuurstof op en voeren deze naar het weefsel (bijvoorbeeld: spieren) Hier wordt zuurstof afgestaan voor energie-processen, zoals spierarbeid (lopen, dansen, tillen, etcetera). Op de plaatsen waar de zuurstof wordt afgestaan - in de kleine haarvaatjes - ontstaat een relatief zuurstof-tekort in de rode cellen. Normale rode cellen kunnen dit goed verdragen, maar bij sikkelcel-patienten kunnen ze gaan sikkelen. Gelukkig gebeurt dit niet altijd, maar vooral onder bepaalde omstandigheden, zoals bij infecties, koorts, zware lichamelijke inspanning en op grote hoogte. Deze afwijkende sikkelcellen worden door het lichaam heel snel afgebroken, wat tot gevolg heeft dat de sikkelcel-patient een tekort aan rode bloedlichaampjes krijgt. Dit tekort wordt bloedarmoede of anaemie genoemd.

Welke verdere klachten hebben sikkelcel-patienten, wanneer een dergelijke crisis optreedt? Bij het sikkelen van de cellen, kunnen deze door hun abnormale vorm de haarvaten verstoppen, waardoor het weefsel geen zuurstof meer toegevoerd krijgt. Dit proces vindt vooral in de botten plaats. De patienten klagen dan over botpijnen, vooral in de rug en in de armen en benen. Ook koorts en donker gekleurde urine worden vaak geconstateerd bij een sikkelcel-crisis. Verder kan de patient geel worden door de stoffen, die vrijkomen bij de afbraak van de sikkelcellen. Met name het oogwit krijgt een gele kleur.

Sommige sikkelcel-patienten hebben veel last van dergelijke crisis en komen soms vier à vijf keer per jaar in het ziekenhuis terecht. In gunstige gevallen zijn er zelden ziekenhuis-opnames nodig.

Een goede begeleiding en controle van sikkelcel-patienten is een absolute voorwaarde voor het verminderen van het aantal opnames.

TRAIT

Sikkelcel-trait betekent, dat iemand zelf de ziekte niet heeft, maar wel de aanleg. Omdat er in het geval van sikkelcel-trait vrijwel nooit klachten zijn, zijn vele mensen er niet van op de hoogte, dat ze deze aanleg hebben.

Ook sikkelcel-trait is iets wat het hele leven blijft bestaan. Mensen met sikkelcel-trait hebben een abnormaal hemoglobine (rode bloedkleurstof; afgekort: Hb). Net als sikkelcel-amaemie is sikkelcel-trait erfelijk. Het hemoglobine van gezonde mensen wordt Hb A genoemd. Bij de bevruchting krijgt de mens eigenschappen van de vader én van de moeder mee. Dat geldt ook voor het maken van hemoglobine. Hebben de vader en moeder geen aanleg voor sikkelcellen (dus beiden Hb A), dan krijgen hun kinderen van allebei een Hb A. Het kindt heeft dan Hb AA: geen sikkelcel-anaemia; geen sikkelcel-trait.

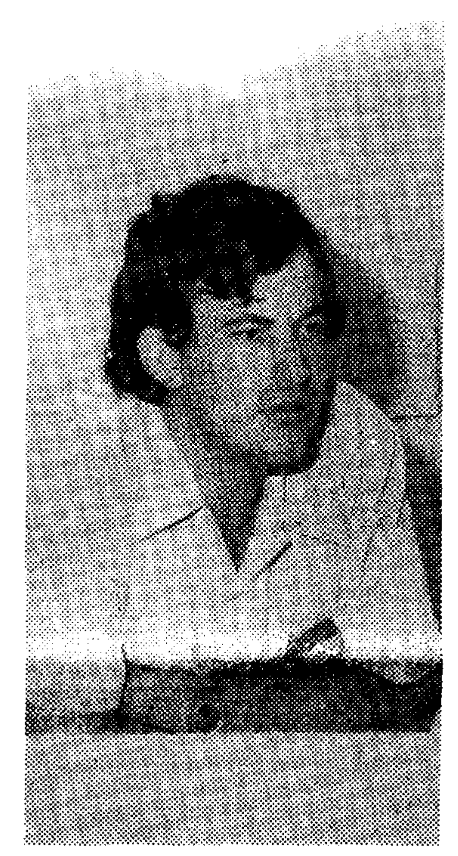
Het afwijkende Hb van sikkelcel-patienten wordt Hb S genoemd. Wanneer iemand sikkelcel-trait heeft, betekent dat, dat hij van één ouder A heeft gekregen, maar van de andere ouder een S. Iemand met sikkelcel-trait heeft derhalve Hb AS.

Wanneer allebei de ouders de trait hebben (Hb AS) kan elk aan hun kind een Hb S geven. Dit kind heeft dan Hb SS, wat betekent, dat hij sikkelcel-patient is.

Krijgt iemand met sikkelcel-trait een kind met iemand zonder deze afwijking, dan kan dat kind nooit sikkelcel-ziekte hebben, maar wel de trait.

Op Curacao heeft ongeveer acht tot tien procent van de bevolking sikkelcel-trait. In concreto gaat dat om een aantal van ongeveer 10.000 personen, oftewel 1 op de 12 mensen.

Het zal dus vaak voorkomen, dat twee mensen met sikkelcel-trait met elkaar gaan trouwen. In theorie is dit het geval met 1 op de 144 huwelijken. Daarom is het noodzakelijk, dat aan de bevolking op ruime schaal voorlichting en informatie wordt gegeven, zodat iedereen in alle vrijheid beslissingen kan nemen.

DR H. LANDMAN: 'SIKKELCEL-PATIENTEN WAREN EEN VERGETEN GROEP MENSEN"

WERKGROEP

Dokter H. Landman is ongeveer drie en een half jaar op Curacao. Hij is als assistent van Dr Saleh werkzaam op de Interne Afdeling van het St Elisabeth hospitaal. "Sikkelcel-patienten waren een vergeten groep mensen", zegt hij. "Vorig jaar, toen een vrij uitgebreid onderzoek naar deze ziekte werd verricht, is dat pas goed duidelijk geworden".

Besloten werd een speciale 'Werkgroep Sikkelcellen' in het leven te roepen. Landman zelf heeft ook zitting in deze werkgroep, hij kende het sikkelcel-probleem van zijn eigen afdeling, hij voelde zich erdoor geraakt.

Belangrijk doel van de 'Werkgroep Sikkelcellen' is het opsporen van alle personen met sikkelcel-trait en deze voor te lichten. Er zijn informatie-folders uitgegeven en tegen zeer geringe kosten kunnen mesnen, via hun huisarts, terecht bij het laboratorium om zich te laten controleren op sikkelcel-trait.

Om de begeleiding en controle van sikkelcel-patienten zo efficient en soepel mogelijk te laten verlopen, is er een aparte polikliniek voor sikkelcel-problemen ingericht. Hiermee wordt ondermeer voorkomen, dat sikkelcel-patienten in geval van een crisis, eerst een hele lijdensweg langs andere instanties moeten afleggen, voor ze in het ziekenhuis terecht kunnen. Zij kunnen rechtstreeks naar de poli komen en mocht dat nodig zijn, opgenomen worden.

LEVENSWIJZE

"Sikkelcelziekte kan (nog) niet worden genezen", zegt Dr Landman, "maar we weten al wel zoveel van de kwaal, dat een patient met behulp van medicamenten en een aangepaste levenswijze, redelijk normaal kan leven met zijn aandoening". „Het is erg jammer, dat veel mensen, zelfs artsen, vaak nog zo weinig weten van deze ziekte en van de laatste medische ontwikkelingen op dit gebied. Er zijn nota bene nog voorlichtingsboekjes over sikkelcel-ziekte in omloop, waarin staat, dat de meeste patiënten niet ouder worden dan vijf en twintig jaar. Dat is toch verschrikkelijk. Denk alleen maar eens aan alle angst die daarmee wordt veroorzaakt. Onnodige angst!".

Om een sikkelcel-crisis zoveel mogelijk te vermijden, zouden patiënten zich aan een aantal regels moeten houden.

- Sikkelcel-patienten moeten vaak en regelmatig uitrusten.
- Ze moeten er zorg voor dragen, dat hun lichaam niet plotseling afkoelt (wind, baden in koud water, etcetera). In de regen lopen brengt ook risico's met zich mee. Het oplopen van verkoudheid en infecties moet zoveel mogelijk worden vermeden.
- Zeer belangrijk is, dat sikkelcel-patienten dagelijks een grote hoeveelheid vocht tot zich nemen. Lijders aan deze ziekte moeten vaak plassen, waardoor het gevaar voor uitdroging bestaat.
- Bij een sikkelcel-crisis, kan een patient twee of drie maal per dag aspirine gebruiken (verdunt het bloed), tenzij de dokter dat heeft verboden. Het gebruik van teveel aspirine kan echter schadelijk zijn, omdat dan de rode cellen nog sneller afgebroken worden, waardoor de crisis kan verergeren.
- Ouders van een kind met sikkelcel-ziekte moeten hun kind zo goed mogelijk voorlichten over zijn of haar kwaal. Ze moeten vermijden dat hun kind sporten beoefent, waardoor het zich te zeer vermoeit (duiken bijvoorbeeld) Het is aan te bevelen, dat ouders van een sikkelcel-patientje hun kind helpen bij het zoeken van een manier om prettig en verantwoord bezig te zijn (schilderen, handenarbeid, lezen, toneelspelen). Een kind met sikkelcel-ziekte heeft veel aandacht nodig, maar vermeden moet worden, dat de zorg van de ouders het kind 'verstikt'.

'ZWARE PATIENTEN KUNNEN DOOR HUN ZIEKTE OOK IN SOCIALE PROBLEMEN RAKEN. DIE STAPELEN ZICH DAN NOG EENS BOVENOP DE LAST, DIE ZE AL ONDERVINDEN DOOR HUN KWAAL. KIJK, DAT VIND IK EEN ERG TRIESTE ZAAK."

DR H. LANDMAN

ENGE VERHALEN

Artsen kunnen natuurlijk met het grootste gemak ter wereld prachtige regels opstellen, maar hoe ervaart een sikkelcel-patient nu het léven met al deze regels? John (21) en Jennifer (23) Clementina, broer en zus, lijden allebei aan sikkelcel-anaemia. Jennifer: "Op de lagere school, wist ik niet, dat ik het had. Wel werd ik altijd gauw moe. Toen ik een jaar of veertien was, kreeg ik overal pijn, rugpijn, buikpijn, hoofdpijn, botpijn. Ik werd toen een maand opgenomen in het ziekenhuis. Daar kwamen ze erachter, dat ik aan sikkelcel-ziekte leed. Wat ik wel heel erg vond, is dat mijzelf niets werd verteld. Die dokters verborgen alles. Mijn zusje heeft het me later gezegd".

Haar broer John heeft een soortgelijk verhaal: "Ik heb erg veel gehuild, toen ik het hoorde.

Ik was hartstikke bang. Je hoort zoveel akelige verhalen, maar echte informatie krijg je niet. Daarom was ik erg blij, toen dokter Landman mij een boekje gaf, waarin ik zélf van alles over sikkelcel-ziekte kon lezen. Dat heeft me erg gerustgesteld". (Landman: "We zijn nu ook bezig met een boekje in het Papiaments)

John en Jennifer zijn allebei nog jong. Het zich moeten beperken op allerlei terrein valt lang niet altijd mee, toch houden ze zich in de regel zeer consequent aan hun 'leefregels'. John: "Als ik om de haverklap in het ziekenhuis lig met een crisis, kan ik helemáál niet normaal leven. Als ik bepaalde dingen nalaat en wat extra op mezelf let, ben ik in staat om ongeveer net zo normaal te leven als andere mensen. Nou, dat heb ik liever".

JOHN EN JENNIFER CLEMENTINA: LIEVER ZICH HOUDEN AAN BEPAALDE REGELS DAN OM DE HAVERKLAP MET EEN CRISIS IN HET ZIEKENHUIS.

KINDEREN

John heeft meer last van zijn ziekte als zijn zusje. Anderzijds ligt er voor haar een extra probleem.

Van oudsher werd vrouwen, die leden aan sikkelcel-ziekte afgeraden om kinderen te krijgen, omdat dat levensgrote risico's met zich mee zou brengengen. "Er zijn nog steeds artsen", zegt Dr Landman met onmiskenbare verontwaardiging in zijn stem," die een sikkelcel-patiente domweg verbieden een kind te krijgen. Ik vind, dat je dat niet kan en niet mag doen. Ten eerste moet de beslissing bij de vrouw zelf liggen, de arts moet haar alleen de nodige informatie verschaffen, zodat ze kán beslissen. Overigens is de medische wetenschap inmiddels zover, dat het risico bij zwangerschap aanmerkelijk minder groot is dan vroeger. Er is nog wel een risico, maar met goede begeleiding en controles kan een zwangerschap ook heel goed prima aflopen. Wel zou ik een sikkelcel-patiente afraden meer dan twee kinderen te krijgen".

Jennifer zegt wel een kind te willen. Later. Nu heeft ze zelfs in 'vaste verkering' nog geen zin (maar dat heeft niks met mijn ziekte te maken).

GEDEPUTEERDE

Sikkelcel-ziekte kan, vooral wanneer iemand in ernstige mate aan de aandoening lijdt, ook sociale problemen met zich meebrengen. Dokter Landman legt uit waarom en hoe. "Zware patienten kunnen bijvoorbeeld moeilijk werk zoeken, zijn daarom dikwijls afhankelijk van de onderstand. Die is echter zo laag, dat een sikkelcel-patient zich daaarmee nooit het zo hard nodige speicale dieet kan veroorloven. En ik denk ook aan mensen, die in een tochtig, vochtig huis wonen. Dat is vrágen om een sikkelcelcrisis. Betere huisvesting zou in zo'n geval ziekenhuis-opnames voorkomen". De 'Werkgroep Sikkelcellen' is over dit soort zaken in onderhandeling met gedeputeerde Maria Liberia-Pieters. "Voor sikkelcel-patienten zou er bij de onderstand een voedingstoelage moeten komen", vindt Landman. "Bij huisvesting zou rekening gehouden moeten worden met hun kwaal. Omdat ze zich niet mogen vermoeien, zouden ze een busvergoeding moeten krijgen.

Nu krijgen ze door een gebrek aan voorzieningen vaak te maken met extra problemen, bovenop de last die ze al ondervinden door hun ziekte. Dat is niet juist, vind ik". De werkgroep wil ook een voorlichtingsfilm uit de VS laten komen om deze hier via de tv te vertonen. Landman: "Voorlichting is en blijft het cruciale punt.

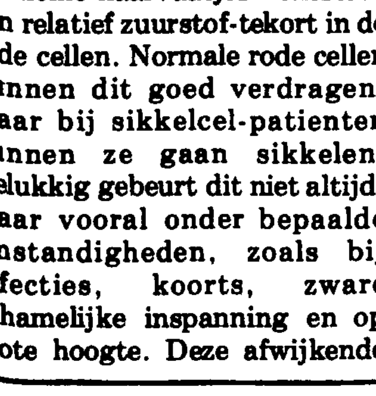
GOEDE VOORLICHTING VOORKOMT ONNODIGE ANGST

GEEN SPELLETJE

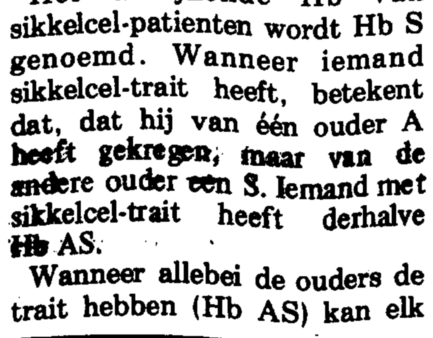
Ook John en Jennifer Clementina hameren op het belang van informatie verschaffen. Jennifer: "De ziekte, die wij hebben is ook geen spelletje. Mensen op Curacao moeten weten wat sikkelcel-ziekte is. Ze moeten beseffen, dat zij ook sikkelcel-trait kunnen hebben, ook al hebben ze geen klachten. Ze zouden naar de dokter moeten gaan om dat te laten controleren. Vooral wanneer twee mensen gaan trouwen, is het van belang uit te laten zoeken of ze niet allebei sikkelcel-trait hebben. Want als dat zo is, kunnen hun kinderen sikkelcel-ziekte hebben".

John: "Ik hoop, dat de mensen dit lezen en dat ze dan begrijpen, dat ze niet bang hoeven te zijn. Dat ze gewoon naar een dokter gaan en een test laten doen. Er wordt tenslotte alleen maar een beetje bloed geprikt, daar kunnen ze het al aan zien".

Dokter Landman is zichtbaar blij met de positieve instelling van zijn twee patienten: "Ze hebben volkomen gelijk. Het heeft geen zin om bang te zijn, de realiteit niet onder ogen te durven zien. De ziekte nuchter en reeel tegemoet treden, daarmee worden de beste resultaten bereikt".

Normale cel

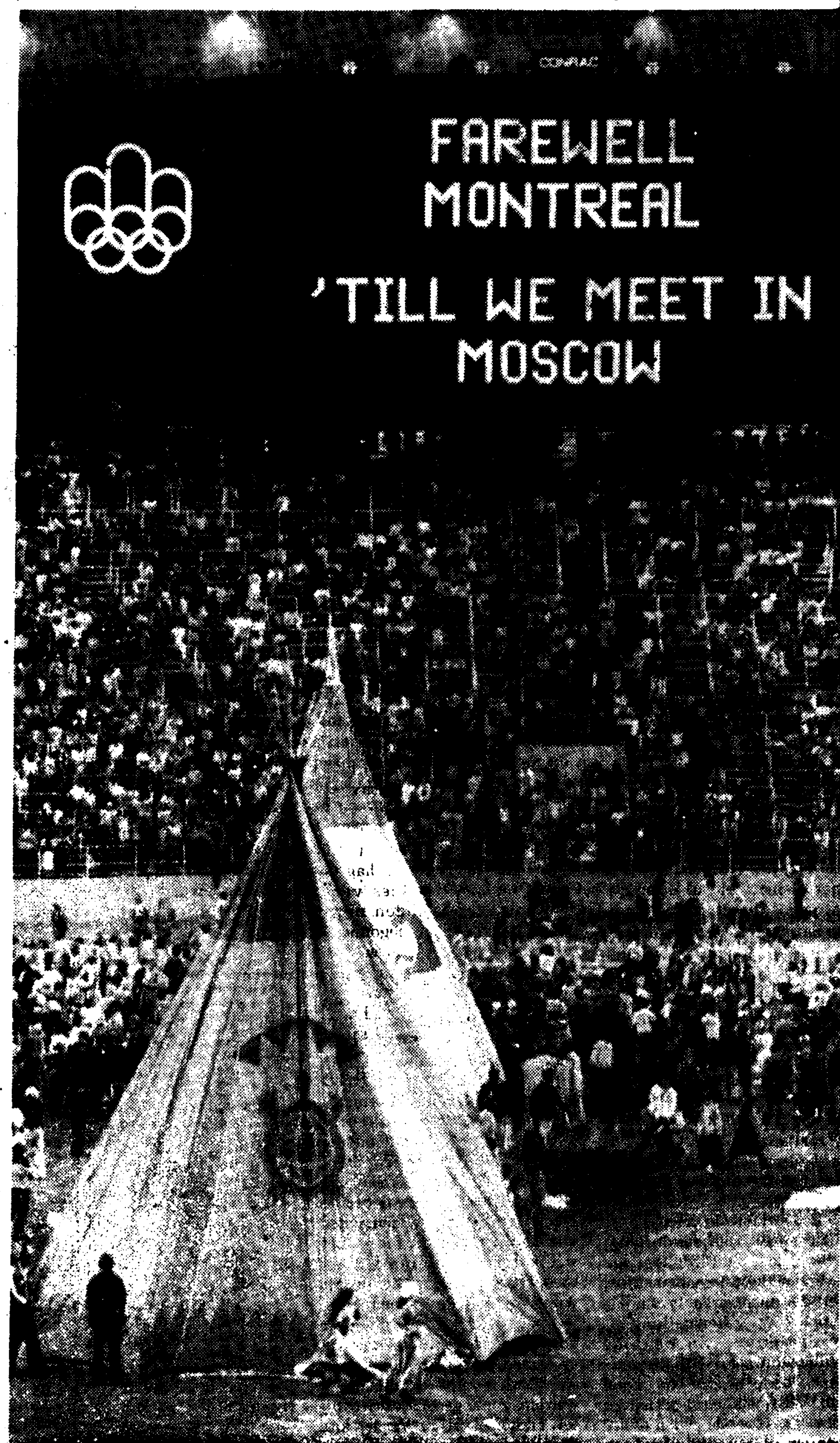

Sikkelcel

OS al 30 jaar toneel van politieke verdeeldheid

Koude oorlog op Olympisch niveau

Wensdroom!

Met de acht punten tellende resolutie die door vertegenwoordigers van achttien nationale olympische comité's uit West-Europa unaniem werd aangenomen, wordt getracht om de Spelen van Moskou te ontdoen van het nationaliserende en politieke karakter. Ondanks de genomen resolutie lijkt het op dit moment onwaarschijnlijk dat een aantal op het totale politieke beleid grote invloed uitoefende regeringen de V.S. alleen kunnen laten staan. Per slot van rekening zijn het de regeringen die het merendeel van de kosten subsidieert.

De door Jimmy Carter uitgeroepen en met veel pressie doorgevoerde boycot heeft dan ook een kettingreaktie veroorzaakt. De kans dat over twee maanden in Moskou een soort veredelde Spartakiade moet worden gehouden is nog levensgroot aanwezig. Voor het Internationale Olympische Comite en vermoedelijk ook voor de Spelen zelf lijkt dat een dodelijke ontwikkeling.

RESOLUTIES

Het IOC onderzoekt uiteraard dan ook, en met recht, alle mogelijkheden om een dergelijk ramp te ontsnappen. Het IOC zal hierdoor de resolutie dat door de achttien vertegenwoordigers van de West-Europese olympische comite's, is samengesteld met open handen aanvaarden.
Conformering van het overkoepelende orgaan lijkt een haalbare zaak, omdat de betrokken comite's bij het opstellen van de verklaring als uitgangspunt hanteerden, dat de punten binnen het Olympisch handvest moesten liggen. Op die manier zou tenminste voorkomen worden dat er eventuele aanpassingen in het IOC-reglement noodzakelijk zouden worden om deelneming van de West-Europese landen aan de Spelen open te houden.

Het gezelschap kwam de volgende puntenlijst overeen:
1. De deelnemende landen nemen uitsluitend deel onder de Olympische vlag.
2. Als volkslied wordt uitsluitend de Olympische hymne gespeeld.
3. Bij de opening van de Spelen zullen de deelnemende landen vertegenwoordigd worden door één atleet, die de Olympische vlag draagt.
4. Het gebruik van Olympische vlaggen en hymnes geldt voor de opening, de medaille-uitreiking en de slotceremonie.
5. Op de kleding van de deelnemende atleten zal alleen de naam van het desbetreffende olympische comité zichtbaar zijn.
6. Het IOC geeft de toezegging, dat de officiele toespraken tijdens de opening geen politieke achtergrond bevatten.
7. De nationale olympische comite's beperken hun activiteiten in Moskou uitsluitend tot de sportieve gebeurtenissen.
8. De nationale olympische comite's zullen niet deelnemen aan het olympisch jeugdkamp.

Het is volgens de achttien comite's hun plicht om deelneming voor de topsporters uit hun land mogelijk te maken. Het meedoen aan internationale sportwedstrijden is "in tijden" van internationale conflicten en spanningen nog belangrijker, aangezien hierin de hoop op een beter verstandhouding voor de komende generaties tot uitdrukking komt. De comite's zijn verder van mening dat een boycot van de Spelen van Moskou noodlottige gevolgen voor de internationale sport zal hebben. Deelneming aan de Spelen betekent in geen geval identificatie met een ideologie of een bepaalde politieke stellingname.

ALFA EN OMEGA

Sportief gezien zijn de Verenigde Staten de alfa en omega van de Olympische Spelen. In 1896 kreeg in Athene de Amerikaan Thomas Burke, winnaar van de 100 en 200 meter hardlopen, de eerste gouden medaille in de geschiedenis van de moderne Spelen omgehangen. Ook de winnaars van het laatste te verdelen goud van Montreal in '76 kwamen uit de Verenigde Staten, dat namelijk de winnende ruiterequipe leverde.

Als geen ander heeft het land dat, nu als eerste de Spelen in Moskou boycot, zijn stempel gedrukt op het gebeuren in de Olympische arena.

Al in 1896 diende de VS zich aan als een grootmacht, door 11 van de in totaal 41 te behalen gouden medailles te veroveren. Ook in de 20 volgende edities van de Spelen, waarvan de Amerikanen [illegible] met te stuiten. Bij elkaar verzamelden de Amerikaanse sportlieden tijdens de zomerspelen 1512 medailles (628 gouden, 437 zilver en 410 bronzen). De Sovjet Unie heeft als goede tweede 692 medailles vergaard. De Verenigde Staten beheersten met name de hoofdnummers van de Spelen, atletiek en zwemmen. In Montreal won het 20 van de 71 atletiek- en zwemnummers, waarvan er slechts zes een prooi werden voor de Sovjet Unie.

RIVALITEIT

De sterke rivaliteit tussen de Verenigde Staten en de Sovjet Unie dateert van 1952 toen ook op Olympisch niveau de koude oorlog begon. Van de 692 medailles die de Russen vanaf 1896 behaalden zijn er slechts acht behaald in de periode vóór 1952. Ze stammen nog uit het tijdperk van het Tsaristische Rusland, dat van de partij was van 1900 tot en met 1912 en toen acht medailles (1-4-3) bij elkaar sprokkelde. Die ene gouden medaille viel ten deel aan Nikolai Panin, die in 1908 te Londen winnaar werd op het kunstrijden dat toen nog onderdeel was van de zomerspelen.

De oktober-revolutie maakte een einde aan de Russische aanwezigheid. Wel namen van 1920 tot en met 1936 teams uit Letland en Estland deel aan de Spelen. Na de tweede wereldoorlog zocht men ook die namen vergeefs op de deelnemerslijst.

In 1952 vierde de Sovjet-Unie in Helsinki zijn comeback op de Olympus om er met 22 overwinningen meteen ook zijn doelstelling te onderstrepen. Vanaf dat moment zijn de Spelen beheerst door de botsing VS-Sovjet Unie. Met 685 medailles tegen 603 voor de Amerikanen was de Sovjet-Unie sinds 1952 de meest succesvolle Olympische deelnemer.

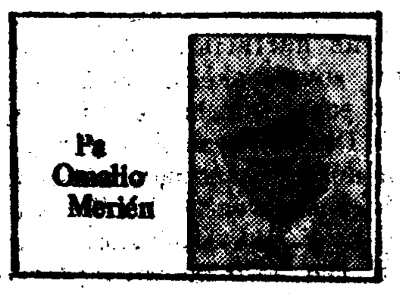
Feit blijft dat door het wegvallen van de Verenigde Staten de medailles een stuk gemakkelijker te veroveren zijn en [illegible] verliezen.

Wat met name het wegblijven van de V.S. van Amerika bij de Spelen van '80 betekent, wordt vooral onderstreept door de in de loop der jaren tot stand gekomen medaille-verdeling. Die lijst ziet er als volgt uit:

	Goud	Zilver	Brons	Totaal
Helsinki 1952: Het eerste jaar dat de Sovjet-Unie zich weer in de Olympische strijd mengde.				
1. Amerika	40	19	17	76
2. Rusland	22	30	19	71
3. Hongarije	16	10	16	42
Melbourne 1956:				
1. Rusland	37	29	32	98
2. Amerika	32	25	17	74
3. Australië	13	8	14	35
Rome 1960:				
1. Rusland	43	29	31	103
2. Amerika	34	21	16	71
3. Duitsland (combinatie van Oost- en West):	12	19	11	42
Tokio 1964:				
1. Rusland	30	31	35	96
2. Amerika	36	26	28	90
3. Duitsland (combinatie van Oost- en West):	10	28	18	50
Mexico 1968:				
1. Amerika	45	27	34	106
2. Rusland	29	32	30	91
3. Hongarije	10	10	12	32
München 1972:				
1. Rusland	50	27	22	99
2. Amerika	33	30	30	93
3. DDR	20	23	23	66
4. West-Duitsland	13	11	16	40
Montreal 1976:				
1. Rusland	47	43	35	125
2. Amerika.	34	35	25	94
3. DDR	40	25	25	90
4. West-Duitsland	10	12	17	39

Entrega nr. 20

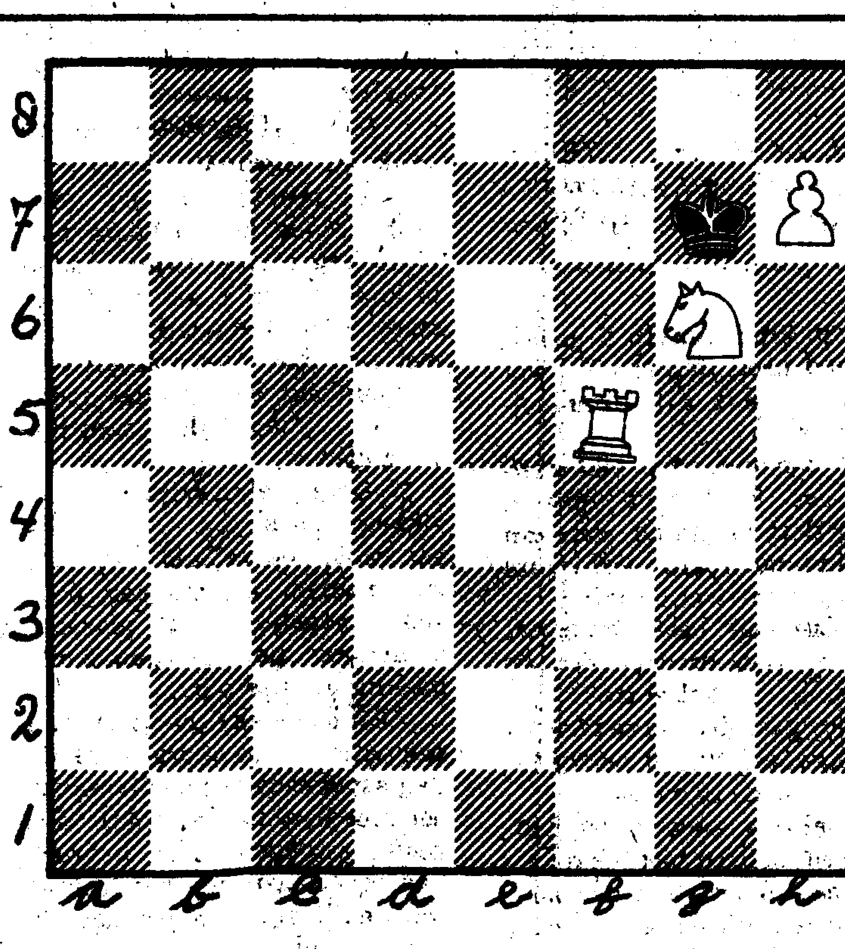
KONTINWANDO KU E Kapitulo di komementu den Ajedres, nos ta bai mira awor, ki ora un piesa por kóme un otro piesa.

Pero promé [illegible] nos repasa e reglanan ku nos a sifia kaba, pasobra ta di es manera aki só, nos por keda korda tur loké a keda trata. MI ta bolbe korda boso pa korta e PEON kada biaha for di NAPA i wardanan bon, pa bo por ripiti bo leanan ora bo tin tempu.

REGLANAN DI KOME

1. Piesanan di mesun koló no por kóme otro. Pwes BLANKU ta kóme PRETU, of PRETU ta kóme BLANKU.
2. Nunka no por kóme un REY. Pwes e REY si por kóme un otro piesa, pero ningun piesa nó por komé é REY.
3. Ora un piesa komé é otro, é piesa ku wordu komé tin di kita for di tablero, i é piesa ku a kóme ta bai para na é hòki ku esun ku a wordu komé tabata.
4. Den un movida, ta unikamente un piesa por kóme un otro piesa. Pwes no por kóme mas ku un piesa parew, ni bo no por kóme ku mas ku un piesa.

Esakinan ta lokwal nos a trata te ainda. No lubida ningun di e reglanan aki.

KI ORA UN PIESA POR KOME OTRO?
Naturalmente bo ta pensa despwes ku bo a sifia e reglanan aki, awor ta ki ora un piesa por kome un otro. Pa bo tin un miho bista riba e parti aki di komementu den Ajedres, bo mester sa bon, kon e piesanan ta move. Nos a trata MOVESHON di PIESA kaba, i ta bon pa bo repasa é Kapitulo ey un biaha mas, i lo bo komprendé hopi lihé ki ora un piesa por kóme un otro piesa.

E regla ta bisa lo sigiyente: UN PIESA POR KOME UN OTRO PIESA ORA E ULTIMO AKI TA PARA NA UN HOKI KU ESUN PIESA POR BAI, KU EKSEPSHON DI UN PEON KU POR KOME SOLAMENTE UN PIESA KU TA PARA NA E HOKI SCHUIN SU DILANTI.

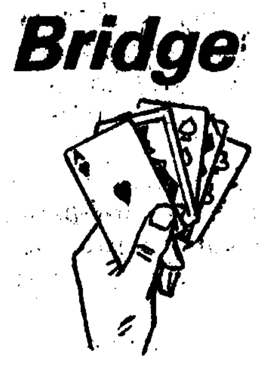
Esaki ta nifika ku e piesanan ta kome segun nan por move, ku eksepshon di e PEON, ku nó ta kóme segun é ta move, pero ta kóme solamente schuin su dilanti. Korda ku é PEON no ta move schuin, pero regt dilanti.

Pa e regla aki keda bon klá, nos ta bai wak kon kada piesa ta kóme. Nos ta kumisa ku e REY. Un REY TA MOVE SOLAMENTE UN HOKI BAI DEN TUR DIREKSHON.
E REY anto por kome kwalkier piesa ku ta pará na un di e hòkinan ku e por bai. Riba e diagrama aki bou bo por mira kiko ta kiko.

1. PINTA UN TABLERO DI AJEDRES. I MARKA KADA HOKI KU NAN NOMBER.
2. KWAL TA E HOKINAN KU E REY BLANKU I E REY PRETU TIN DI PARA ORA UN WEGA TA KUMISA?
3. KON UN KABAI TA MOVE?
4. KIKO TA LIMITA MOVESHON DI UN PIESA?
5. DUNA UN EHEMPEL DI UN BLOKEYO.

Te aki dos siman cu entrega nr. 21

Bridge

Verzorgd door: H. Dorsman

ER ZIJN VAN DIE bridgezittingen waarbij niets wil lukken, en ook waar alle twijfelachtige beslissingen gehonoreerd worden met goede scores. Eén van dit soort handen kwam onlangs voor tegen een Amerikaans toeristenpaar, waarbij de Westspeler al bij zijn uitkomst voor een moeilijke beslissing kwam, en de Noordspeler met in de gecombineerde handen 23 punten 12 slagen voor het neerleggen had, terwijl door geen enkel ander paar zelfs het manchecontract werd uitgeboden.

O-W gever
Noord gever

West	Noord	Oost
	Sch. A 6	
	Ha. K 10 8 3	
	Ru Q 9	
	Kl. J 10 9 6 2	
Sch. Q J 10 7		K 9 8 3 2
Ha. A Q 5		9 7
Ru. 10 8 6 4		K 5 3
Kl. Q 8		7 4 3
	Sch 5 4	
	Ha J 6 4 2	
	Ru A J 7 2	
	Kl. A K 5	

De bieding ging (N-Z spelen Precisie)

Noord	Oost	Zuid	West
Pas	Pas	1 Ru	Pas
1 Ha	Pas	2 Ha	Pas
3 Kl	Pas	4 Ha	Pas

Noord gaf met zijn 3 Kl. een goed omschrijvend bod. Minstens 10 punten met 4 kaart harten en minstens 5 kaart klaveren. Zijn eerste pasbod had de grens naar boven bepaald.
Zuid kon nu de hand vrij aardig uittellen en waagde het 4 harten bod. West zit echter gelijk al in de moeilijkheden, want zijn uitkomst kan het spel kado geven en na lang peinzen nam hij klaveren 4.
De leider nam het aas en speelde een kleine harten, genomen door het Aas van Oost, die nu naar schoppen overschakelde. Het was echter al te laat.
Ruiten snit zat goed, klaveren vrouw viel terwijl in de tweede ronde troef ook de 9 sneuvelde.
Zo werd, met dit grensgeval manchecontract een klein slem gemaakt.

Het Hondje

DOOR NEL BASILIO

,,HE, KIJK DAAR eens wat een leuk jong hondje", wees Pinkie zijn vriendje Moene Muis. ,,Ja, wat een dotje", lachte het muisje. ,,Zullen we met hem spelen?" Samen kropen ze onder het hek door in de tuin, waar het hondje zat. ,,Het is wel een dom hondje, hoor", fluisterde Pinkie, ,,Hij zit daar midden in de tuin in de zon. Hij kon toch beter daar onder die struiken gaan liggen?" ,,Misschien is hij nog te jong om dat te weten", bedacht Moene, ,,We zullen het hem wel leren".

,,Hé, hallo hondje, kom je spelen?" riepen ze. En stoven toen verschrikt achteruit. Het hondje sprong piepend en jankend overeind, viel plat achterover op de grond en bleef daar kronkelend en huilend liggen. ,,Hij is ziek". zei Moene verbaasd. ,,Ai nee, ik zie het al, hij ligt aan een touw", zei Pinkie. ,,Stil maar, hondje, we doen je echt niets, hoor. We komen alleen maar vragen, of je met ons wilt spelen". Vriendelijk lachend liep hij naar het hondje toe.

ACH ACH, WAT was het hondje bang. Met zijn staartje tussen zijn achterpoten en zijn oortjes plat in zijn nek probeerde hij zachtjes piepend weg te komen. Maar het touw hield hem tegen. ,,Sla me niet!" piepte hij, ,,Help mama!" ,,Ai nee", zei Pinkie en ging op zijn tenen staan om het hondje over zijn kopje te aaien. ,,Waarom zou ik je slaan?" ,,Oh", zuchtte het hondje opgelucht en begon voorzichtig te kwispelen. ,,Alleen grote mensen slaan zeker, he? Jij bent nog te klein". Hoofdschuddend keken Pinkie en Moene elkaar aan. ,,Ze slaan hem, zo'n lief klein hondje", piepte Moene verontwaardigd. En kijk eens aan wat voor een akelig kort, dik touw hij ligt", zei Pinkie boos. ,,Hij kan amper bewegen". ,,Midden in de zon", knikte knikte Moene. ,,Zonder water!" zei Pinkie. ,,We moeten hem zo snel mogelijk bevrijden. Luister goed, hondje, vanavond als het donker is, komen we je los maken, hoor en dan mag je bij ons in de mondi wonen". ,,Oh", zuchtte het hondje en likte Pinkie dankbaar op zijn neus. Hij dacht er alleen niet aan, dat zijn tong groter dan het hele kaboutertje was. En hoepla, daar lag Pinkie al op de grond. Gelukkig moest hij er zelf om lachen.

VOL VERLANGEN wachtte het hondje, tot het donker werd. Zouden zijn nieuwe vriendjes echt terug komen? Ja hoor, daar waren ze al. Ze slopen door de tuin, Pinkie gewapend met het broodmes van Poetsje, Moene Muis met zijn scherpe tanden en achter hen nog wel twintig andere dieren: de broertjes van Moene, twee parkietjes, drie hagedisjes en een heleboel ijverige mieren. Zelfs een geitje was mee gekomen. ,,Waf waf waf!" piepte het hondje blij. ,,St stil!" siste Pinkie, ,,Maak de mensen niet wakker". ,,Oh ja", schrok het hondje. ,,Laten we maar gauw beginnen", zei Moene en begon aan het touw te knagen. ,,Ja ja, we moeten opschieten, het is een dik touw", knikte Pinkie en begon met zijn broodmes het touw door te zagen. De mieren dribbelden ijverig om het paaltje heen en begonnen in een rij zandkorreltjes weg te dragen. ,,Waarom doen jullie dat?" vroegen de hagedisjes. ,,Om het paaltje uit te graven natuurlijk", zeiden de mieren. ,,Oh, daar zullen we jullie wel even mee helpen", knikten de hagedisjes. De broertjes van Moene Muis wilden niet achterblijven en begonnen ook aan het touw te knagen. Het was een gedrang van jewelste. De muisjes kropen over elkaar heen. De hagedisjes duwden iedereen opzij.

De mieren dreigden telkens onder de voet gelopen te worden. En Pinkie kon haast niet zagen zonder elke keer een muisje te onthoofden.

,,HELP, AU AU!" piepte het hondje angstig, telkens als er aan het touw gerukt werd. En het geitje mekkerde boos: ,,Wat moet ik nu doen? Jullie zitten met z'n allen boven op het touw en ik kan er heel niet bij".

,,Ssst, je maakt de mensen wakker", siste Pinkie en zaagde ijverig door. ,,We hebben het touw bijna doormidden en dan mag jij het hondje op je rug nemen". ,,Op mijn rug?" vroeg het geitje verbaasd. ,,Ja, het hondje kan niet zo hard lopen en we moeten zo snel mogelijk terug naar de mondi. Hoei hoei, help!" De muisjes hadden het touw doorgeknaagd en iedereen rolde ondersteboven. ,,Help, ai, oei, piep, wow wow!" klonk het. Wat een lawaai!

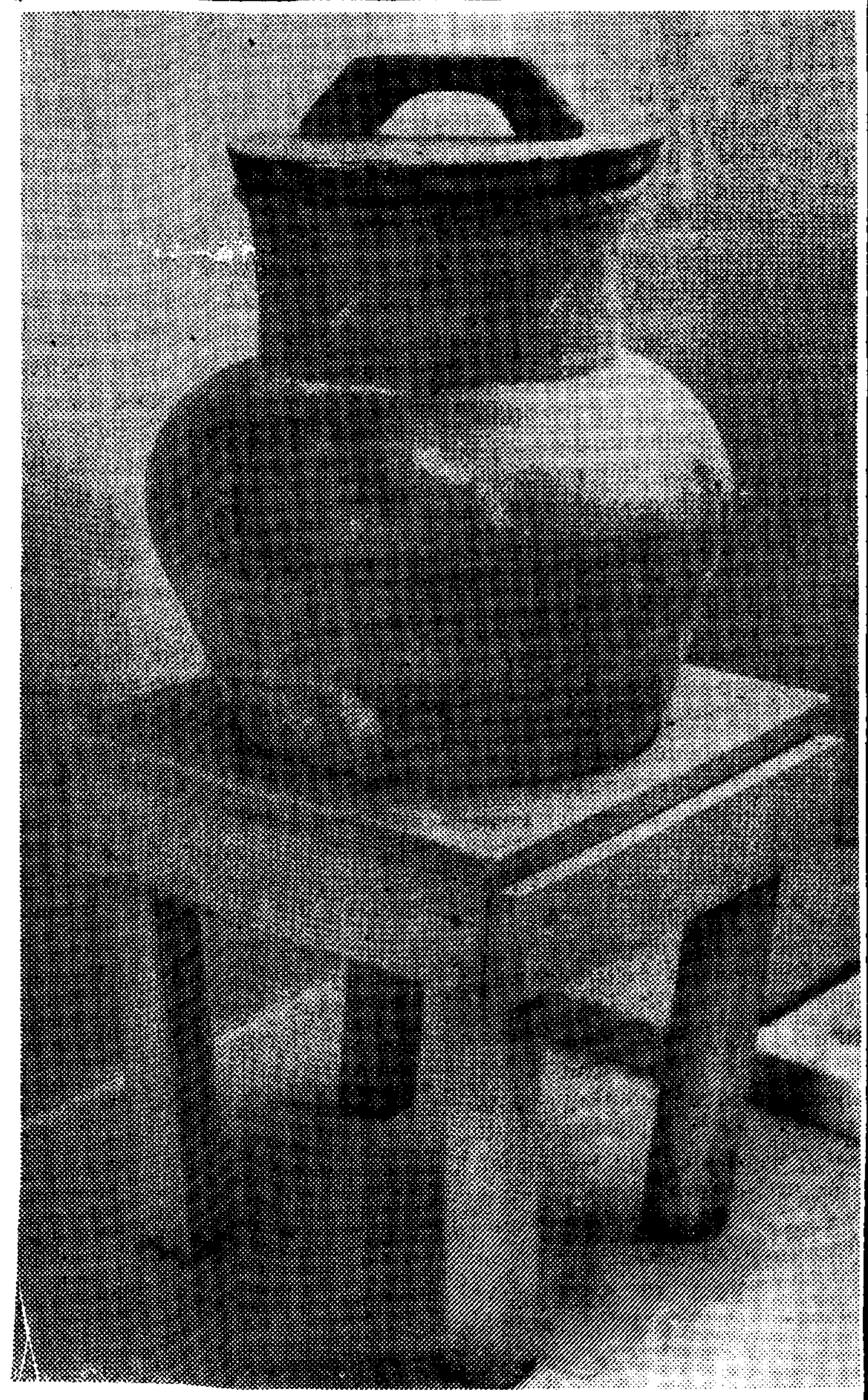
,,Oh oh, laten we maken, dat we weg komen. Kom hondje, op de rug van het geitje!" riep Pinkie. Het geitje ging op haar knieen liggen en een beetje angstig kroop het hondje op haar rug. ,,Vooruit opschieten", zei Pinkie, gaf hem een duwtje en sprong toen zelf ook op de rug van het geitje. En net toen het geitje weer overeind stond, ging er een raam van het huis open en riep een man: ,,Wie is daar?"

,,DAAR HEB JE het al", piepte Moene Muis verschrikt. ,,Ze hebben ons gehoord. Lopen jongens!" Dat lieten de dieren zich geen twee keer zeggen. De mieren stoven onder de struiken en de muisjes en hagedisjes renden achter het geitje aan hals over kop de tuin uit. Ze hoorden niet eens meer, dat de man zei: ,,Oh gelukkig, het was geen dief, maar alleen een geitje".

En zo kregen de kaboutertjes een hond. Ze noemden hem Wopper en waren er erg blij mee. En het hondje met de kaboutertjes. Dat begrijp je zeker wel!

Coordinashon: Pòpi Muzo

Weet je wat een ....is??

HIERIN BEWAARDE men water voor gebruik in de keuken. De wanden waren vochtig en dat hield het water koel. Hij rustte heerlijk in zijn "stul"
We hebben het over een ......TINASHI.......

Amiguitonan konta

Di jufrou Ingrid Lasten di Willemstad

Jaycees nos a risibi un karta den kual nan ta invita tur nos amiguitunan entre 8 i 12 aña pa partisipa na un ,,Speech Contest" ku nan lo organisa na Centro Pro Arte dia 1 di yuni durante un sho pa mucha.

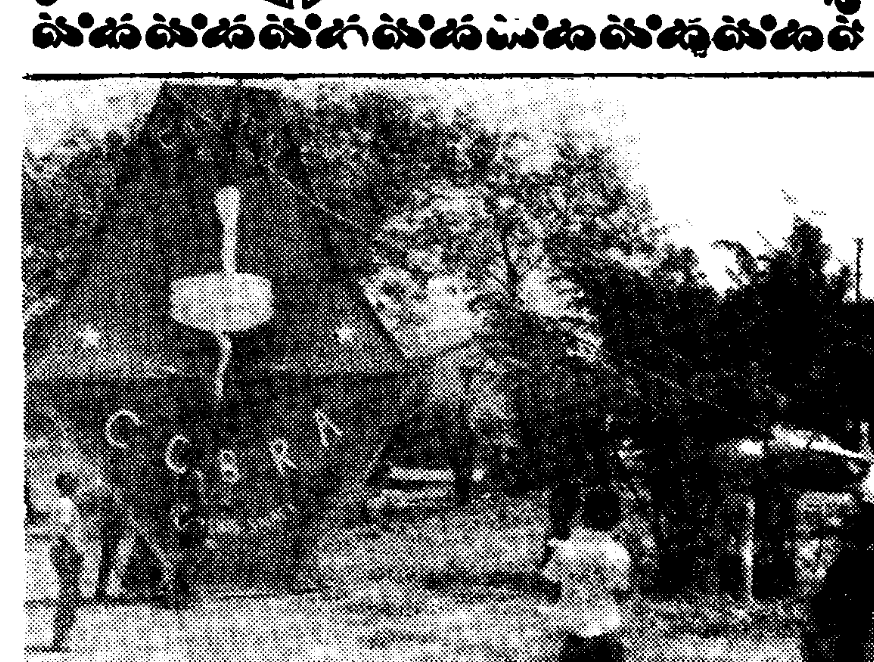
Loke bo mester hasi ta skirbi un òpstèl tokante un dje siguiente topikonan: Deporte-Skol- Kiko bo ke bira ora bo bira grandi- Kiko bo ta pensa di nos gobiernu- Kiko bo ta hasi den bo tempu liber - Kiko bo ta pensa dje mundu ront di bo- Ban hasi Kòrsou limpi.

Bo òpstèl no tin mag di ta mas largu ku 2 blachi di skref. Entreguele na bo jùfrou o mener di skol.

Si bo wordu skohí den e 25 òpstèl miho-nan, hendenan di Jaycees lo trein bo pa presenta bo òpstèl den un speech di mas o menos 4 minüt. Bo por traha bo òpstèl den un dje siguiente idiomanan:

Papiamentu- Hulandes- Ingles o Spaño.

Hasi bo bèst, un hurado lo disidi ta kua ta e miho speech. Lo tin hopi premio balioso pa e ganadornan. Nos ta desea tantu nos muchanan ku ta bai partisipa komo organisadornan dje kòntèst hopi eksito!

Mira ki flí ta hàsi!!

De winnares van de puzzel van vorige keer is **Mijanou Ponson**, Knoekoe Abao 18, Aruba.

Zij kan kontakt opnemen met de heer Jos van der Schoot, Amigoe Aruba, Nassaustraat 110, Aruba.

Oplossing:

HORIZONTAAL:

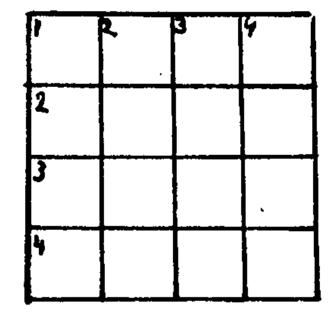
1. Bank; 4. Zee; 7. Azen; 11. Ere; 12. Anglo; 14. Wei; 15. Emmer; 17. Drank; 19. Elke; 21. Heer; 22. Ans; 23. Vrij; 25. Sta; 27. Om; 28. Al; 30. At; 31. Fa; 33. Opa; 34. Orgel; 35. Eva; 36. Re; 37. Ik; 38. Ga; 40. As; 41. Ree; 43. Ons; 45. Mal; 48. Drop; 50. Teek; 53. Geest; 56. Laken; 58. Lel; 59. Slurf; 62. Eik; 63. Oren; 64. Ara; 65. Arke.

VERTICAAL:

1. Beer; 2. Arm; 3. Nemen; 4. Z.N.; 5. Ega; 6. El; 8. Zwart; 9. Een; 10. Niks; 12. Ark; 13. Ode; 16. Elsa; 18. Rest; 20. E.v.; 21. Hij; 22. Amper; 24. Regen; 26. Afval; 27. Oor; 29. Lok; 30. Alg.; 32. Aas; 37. Iers; 39. Amen; 42. Edele; 43. Op; 44. St.; 46. Akker; 47. Iglo; 49. O.T.S.; 51. Elf; 52. Anke; 54. Eer; 55. Uur; 57. Eik; 60. La; 61. Ra.

Puzzel van deze week:

1. Een vuile plek;
2. Bouwspel;
3. Dier met stekels;
4. Maïs.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 22 mei 1980 opsturen naar de: AMIGOE, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

Onder de goede oplossingen zullen we dan een waardebon van vijftien gulden van Augustinus verloten. De oplossing èn de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van 23 mei 1980 worden bekend gemaakt.

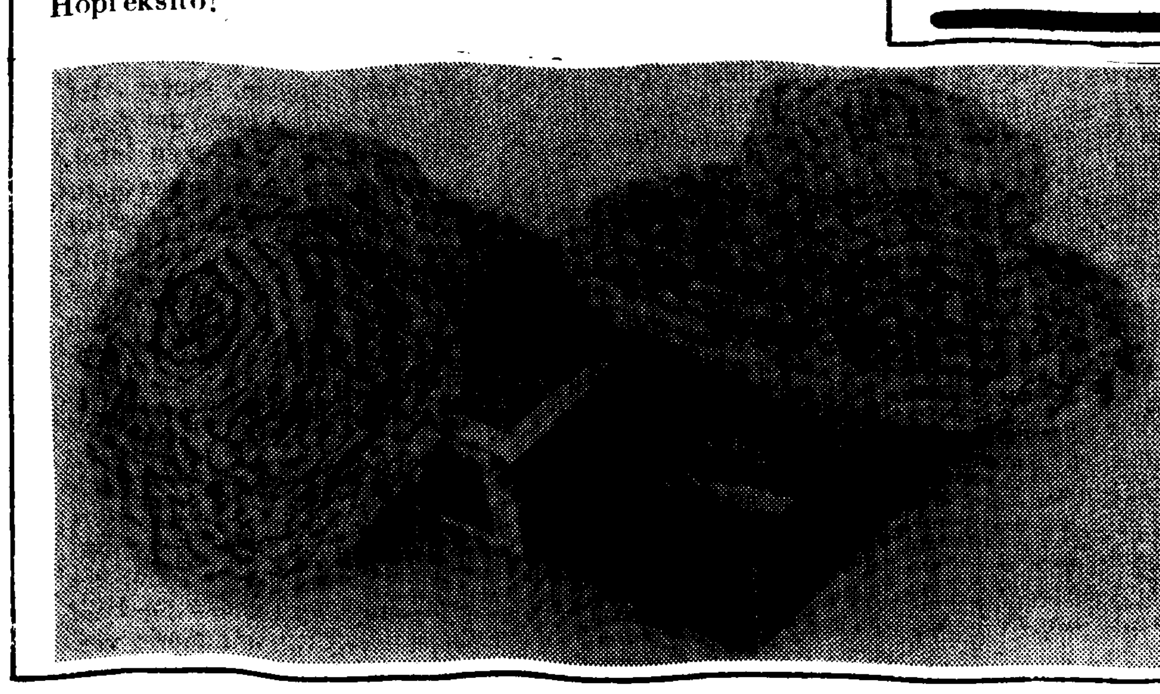
Nos mes ta traha

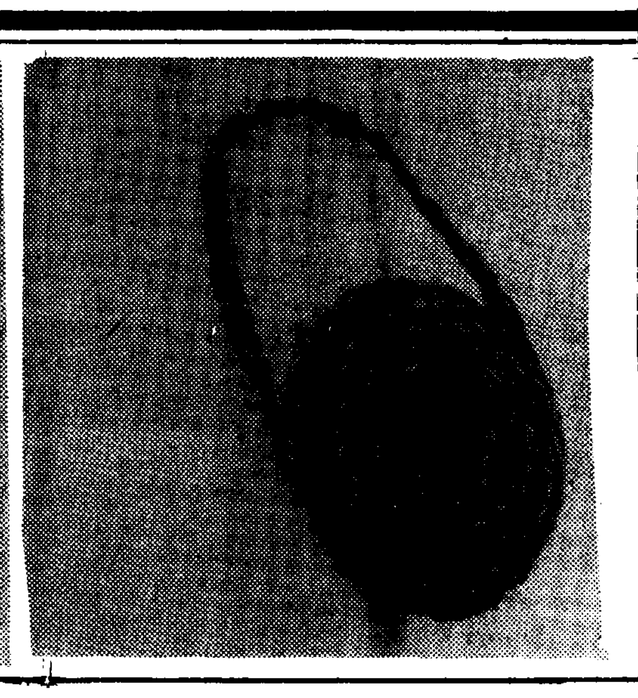
TUR E SIMANNAN ku a pasa ei nos a traha kos ku un flèktu di paña. Kier men boso a bira bas den trahamentu di flèktu kaba. E siman aki nos ta bolbe traha ku un flèktu pero awor algu mas nèchi. Nos por usa kabuya of rafia si nos tin e òf kier kumprele. Riba e pòrtrèt bo ta mira un sombre masha spòrt i un tas chikitu banda di dje.

Pero segun bo fantasia bo mes por pensa hopi kos mas pa traha ku ne.

Kumisa bo flèktu meskos ku e otro bia nan. Ta depende di e kos ku bo ke bai tra pa bo disidi kon largu bo flèktu lo mester ta. Un tas bo ta traha ku 2 flèktu mes largu ku despues bo ta kose ku hilu nèchi asina den forma di un rònchi plat. Koše semper den tur tres pia dje flèktu pareu pe sali bon. For di un dje rònchinan bo ta sobra un pida sin kose pa bo pasele rònt dje tas lague forma un man i pegue bèk na kurpa dje tas despues.

Pe sombre bo mester forma e bòm di su bòl bon kaba baha un distansha ku bo flèktu pa bo haña su kurpa i despues bo ta traha su rant mes hanchu ku bo mes ke. Hopi eksito!

Bo mester di:
1 kilo di apel
1 blachi di zjelatina
100 gr. di suku
1/8 liter di "slagrom"
1 lamunchi
1 telep di kane.
Pone kla:
2 kònchi
1 paila
1 sefta
1 tayo
1 kuchu i 1 kuchara
1 kos di primi apelsina
1 batidora
1 baki di traha eis aden.

Un Li saludabel i dushi

1. Pone e blachi zjelatina mua den un kònchi ku awa reimu.
2. Kaska e apelnan, kòrtanan na 4 i saka e klòkuis
3. Herebe e pida apelnan den un tiki awa riba un kandela abou te ora nan bira moli.
4. Primi bo zjelatina saka su awa i pone riba un tayo un ratu
5. Basha e awa afo i pone un sefta riba e kònchi.
6. Ora e apelnan ta moli, priminan dor dje sefta.
7. Laga e blachi zjelatina larga awor den e apelmus.
8. Primi e lamunchi, kue dos kuchara dje djus aki brue ku e kane i e suku i drei nan dor dje apelmus.
9. Laga e apelmus fria tur tur.
10. Bati e "slagrom" ku bo batidora te ora e bira steif i brua ku kuidou dor dje apelmus.
11. Yena bo baki di eisnan ku e meskla i lague fria.

Verzoek in El Salvador:

Meneer de bisschop, spreekt met God voor de verlosser

BASILIEK VAN HET HEILIG HART — Het schilderstuk lijkt in feite niet zo erg op mgr Oscar Arnulfo Romero Galdamez. De amateur schilder echter had er zijn hart in gelegd. Hij had er onder geschreven met zo groot mogelijke letters: Meneer de bisschop, spreek met God, vraag hem om de Verlosser. Dit schilderij reflecteert het gevoel van honderden Salvadorenzen, die terwijl zij langzaam voortschuifelden de mis volgden welke in de basiliek door een priester werd gelezen. Zij schuifelden vooruit om voor het laatst hun aartsbisschop te zien, die slachtoffer geworden was van een moord aanslag

In deze zelfde kerk had hij maandenlang zijn homilies uit hersproken vol van de Evangelische boodschap en vol aanklacht tegen het sociale onrecht. Voor deze voortschuifelende eenvoudige mensen was er geen denken aan dat hij nu dood was.

Tekenend is wel het feit, dat een paar uur voordat de mensen kwamen voor hun afscheid van mgr Romero een tiental gevluchte campesinos in een der kerkbeuken hun toevlucht zochten. **Voor de rest was er stilte in deze tempel,** slechts onderbroken door het huilen van een klein kind. Deze stilte is in schril contrast met **het applaus dat er opgeklinken had tijdens de preken van mgr.** Romero. Nog de zondag daarvoor was dat herhaalde malen gebeurd. Vier uur na hun binnenkomst werden de vluchtelingen weggebracht. Niemand weet waarheen. Tenminste niet bij de gelovigen.

VOORKEUR

Mannen en vrouwen laten hun tranen de vrije loop. Het is niet het geween van wanhoop, maar meer een geween om het onrecht aan te klagen van deze dood. Tussen de mannen en vrouwen hier zijn er geen, wat genoemd wordt persoonlijkheden van hoge rang. Het zijn de armen van mgr Romero; de mensen naar wie zijn voorkeur uitging, zijn gehele leven lang tot aan het ogenblik, dat hij zijn leven voor zich gaf.

Het openbare leven heeft zijn normale loop. De autobussen rijden, de openbare scholen draaien normaal. De werkzaamheden gaan gewoon door. Maar veel scholieren, veel arbeiderse kantoorbedienden offeren een deel van hun vrije tijd op om naar de basiliek te gaan om hun bisschop te zien.

WAT NU?

De niet beschrijfbare moord heeft een wengeling van verstijving en verontwaardiging onder de bevolking opgeroepen. De vraag welke men op alle lippen ziet luid: wat nu??

De bisschop was een voorbeeld van wat echt apostolaat moet zijn ten dienste van de bezitlozen. Veel mensen twijfelen er aan of er een geschikte opvolger te vinden zal zijn voor deze priester, die meer dan dertig jaar lang zijn evangelisatiewerk had uitgeoefend en die daarbij zich een plaats had veroverd in het hart van de eenvoudige Salvadorenzen. De grote vraag is of er iemand te vinden is die in staat is de gevaren onder ogen te zien welke in deze taak op hem af zullen komen, zoals wel zo duidelijk is getoond met deze moordaanslag.

VOORZORGMAATREGEL

Een vrijwilliger staat aan de ingang van de basiliek. Hij neemt de brieven in ontvangst, de kaarten en de pakjes. Deze niet meer voorzorgsmaatregel is niet meer nodig. Er dreigt geen gevaar meer voor een aanslag. Duidelijk is wel, dat enige voorzorg gerechtvaardigd was. Bij meer dan één gelegenheid was de aartsbisschop bedreigd met de dood.

In het ene geval gebeurde door **een uiterst linkse groepering** welke een aanslag aankondigde, in het andere geval door uiterst-rechts, waar men liet weten dat de aartsbisschop op de lijst stond van degenen die opgeruimd moesten worden. Over deze bedreigingen zei Mgr Romero met de rustige stem: Mij kunnen ze doden, maar de stem van de rechtvaardigheid van het volk kan nooit gedood worden. Vijftien dagen voor de dodelijke aanslag werd er nog een pakje ontdekt met staafjes dynamiet. Voldoende om de basiliek en de hele omgeving te doen exploderen, zo liet de bisschop in zijn eerstvolgende homilie weten.

Inderdaad: nu kan hem geen schade meer berokkend worden. Hij ligt daar in doodse rust en stilte.

Toch leeft hij voort in zijn duizenden volgelingen. Opgeroepen door de priester zingen de honderden mensen in de kerk Vayamos con amor, con amor Vayamos escuchar el mensaje del Senor (Laten we **met lierde, laten we met liefde gaan** luisteren naar de **boodschap van de Heer).**

Mgr Romero heeft de boodschap al gehoord en is tot zijn Heer geroepen. Nu, wat zijn armen nu vragen is Meneer de bisschop, spreek met God, voor de Verlosser.

(naar Marro Espinoza Fernandez van het Spaanse persbureau EFE)

.... gebalde vuist .....

IPS: leger achter moordaanslag

Romero's taal anders dan gewend in Latijns Amerika

SAN SALVADOR — Mgr Romero van San Salvador is in de laatste preken welke hij hield een andere taal gaan gebruiken dan te doen gebruikelijk is in de **Latijnsamerikaanse kerk,** zo stelt het Derde Wereldpersbureau IPS vast in een beschouwing na de moordaanslag op deze **aartsbisschop.** De aanslag gebeurde amper 24 uur nadat mgr Romero in een nationaal en internationaal verspreide preek de soldaten opriep niet te gehoorzamen aan orders om de bevolking te doden.

Herhaaldelijk wees mgr Romero er op, dat de crisis in El Salvador niet opgelost kan worden boven de hoofden van de bevolking en de volksorganisaties heen. Meer dan eens heeft de vermoorde aartsbisschop gezegd dat hij de hand van de autoriteiten zag achter aanslagen op onder meer priesters, uitgevoerd door mysterieuse groepen. Zoals in de nabuurlanden Guatemala ook te doen gebruikelijk is, wordt op de vraag Wie heeft de aanslag gepleegd, officieel meegedeeld,, dat het gebeurd is door onbekenden. Het is in El Salvador een dagelijks weerkerende frase geworden na aanslagen op boeren, arbeiders, artsenonderwijzers, advocaten, studenten en politici, wier dode lichamen men over het gehele land dagelijks vindt.

Wie heeft er belang bij zijn dood, zo vraagt IPS zich af. Voor degenen die op de hoogte zijn van de situatie in El Salvador is het antwoord niet **moeilijk, maar zelfs zonneklaar** Hoewel mgr Romero het soms niet eens was met de denkbeelden zoals die door links werden geuit, heeft hij zich altijd geidentificeerd met het doel van de volksorganisaties en was daarmee een van de belangrijkste geallieerden van de bevolking..

Hoewel de aartsbisschop het volk heeft opgeroepen om de regering, de militaire officieren en de christen-democraten een kans te geven, toen deze aan de macht kwamen, werd hij later uitgesproken duidelijk in de junta. Hij omschreef de onlangs door de militaire junta ingevoerde landbouwhervorming als demagogié, welke ten doel had de groeiende repressie te verhullen.

Meer dan eens maakte mgr Romero duidelijk, dat de onderdrukking door de junta verder ging dan het geval was onder de vroegere dictator, de regering van generaal Humberto Romero, die verleden jaar oktober aan de kant werd gezet.

Hoewel de junta de schuld voor de moord wil geven aan uiterst rechts is het een feit, dat de bisschop regelmatig de centrum positie van de junta omschreven heeft als een rook-gordijn. Het persbureau IPS komt dan ook tot de conclusie dat de schuldige voor de aanslag op de bisschop gezocht moeten worden in legerkringen. Waarnemers, zoals aangehaald door IPS zijn het over eens, dat de aartsbischoppelijke oproep aan de militairen om niet te gehoorzamen aan de opdracht tot doden heeft, dat mgr Romero zijn doodvonnis tekende.

Volgens IPS was de positie van mgr Romero erg moeilijk. **Hij werd fel bekritiseerd door** rechts. Het radio-station van het aartsbisdom werd opgeblazen, tegen zijn kathedraal werd meer dan eens een aanslag gepleegd, wanneer mensen daar een toevlucht zochten. Hij werd verschillende keren met de dood bedreigd. Uit eindelijk werd hij dan ook vermoord. Hij had een moeilijke taak. Er waren inderdaad mensen die belang hadden bij zijn dood. Aldus IPS in zijn beschouwing na de aanslag op mgr Romero.

..... met de hand op het hoofd verlaten zusters de kathedrale kerk van San Salvador nadat de uitvaartplechtigheid voor de vermoorde aartsbisschop mgr Oscar Romero in een bloedbad was veranderd. Toen het schieten en de ontploffingen bedaarden, verlieten zij met de andere gasten de kerk. De foto geeft een beeld van de situatie van gewelddadigheid in het kleine maar overbevolkte Midden Amerikaanse land .....

Kerk en wereld

..... met gebalde vuist ondersteunen leden van het Revolutionaire volksfront van El Salvador de belofte dat zij deel zullen nemen aan een algemene staking als protest tegen de moordaanslag op mgr Romero .....

Wereld reageert met ontzetting

Philip Potter: Romero's boodschap blijft leven

SAN SALVADOR — De moordaanslag op de aartsbisschop van San Salvador heeft over de geheel wereld reacties tot gevolg gehad. Paus Jan Paul II toonde zich geschikt, maar ook de eenvoudige bevolking van El Salvador was dat. Het openbare leven raakte volkomen in het gedrang toen duizenden mensen een laatste groet wilden brengen aan het stoffelijk overschot van hun bisschop. De militaire regering van het Middenamerikaanseland zelf liet ook een ernstige veroordeel horen over de moordaanslag. Er werd een periode van drie dagen officielie rouw afgekondigd. De christendemocratische leider en lid van de junta, Antonio Morales Erlich omschreef de bisschop als een man voor het volk. De Christendemocraten zijn de enige politieke groepering, welke steun geeft aan de militaire machthebbers. De vertegenwoordigers van het Revolutionaire volksblok BRP noemde de verklaring van Erlich crimineel. Erlich is een oorlogsmisdadiger, zo liet BRP leider Nauro Bermudez weten. Erlich is verantwoordelijk voor de dood van mgr Romero, aldus de BRP en voor alle moorden, uitgevoerd door de Veiligheidsdienst.

Drie dagen rouw werden er ook afgekondigd, ook in Nicaragua, het nabuurland, waar de Sandinisten na een volksopstand verleden jaar aan de macht kwamen. In het andere buurland, Costa Rica zei aartbisschop mgr Roman Arrieta dat hij verslagen was door deze moord. Mgr Romero gaf zijn bloed voor de verlossing van zijn volk, aldus de Costarikeinsbisschop. In Spanje zei de bisschop van Huesca, mgr Javier Osses in een radioboodschap, dat mgr Romero een voorbeeld was voor iedereen. In een boodschap tot de bisschoppen-conferentie van El Salvador liet de waarnemend secretaris generaal van de Wereldraad van kerken, Konrad Kaiser weten dat hij diep getroffen was door dit slechte nieuws. Het voorbeeld van mgr Romero is een voortdurende inspiratie voor ons christelijk geloof. Twee vertegenwoordigers van de Wereldraad die op rondreis waren in Latijns Amerika woonde de begrafenis bij. Het nieuws bereikte Engeland op de morgen van de intronisatie van de nieuwe aartsbisschop van Canterbury, Richard Runcie, als hoofd van de Anglicaanse wereld. Onder de honderden aanwezigen ging een golf van onzetting bij het horen van het nieuws. Kardinaal Willebrand, die namens de katholieke kerk deze plechtigheid bijwoonde zei dat hij getroffen was geweest door de ontzetting onder alle aanwezigen van zulk uiteenlopende geloofsopvating. Bisschop Warlock van Liverpool vertolkte de verontwaardiging over deze daad en omschreef mgr Romero als een dappere voor vechter voor de mensenrechten, terwijl de ogen van geheel Anglicaans Engeland hoopvol en verheugd kijken naar Canterbury (in verband met de inhuldiging van bisschop Runcie) men zich herinneren het geval van Thomas Becket. Deze werd op de trappen van de kathedraal van Vanterbury vermoord in de twaalfde eeuw, door vier knechten van koning Hendrik II omdat Becket de autoriteit van de koning over de kerk weigerde te erkennen. De ambassadeur van de VS in San Salvador Robert White prees in een verklaring aan de pers de figuur van de vermoorde prelaat. Naar zijn mening moet het de bedoeling van de daders zijn geweest meer geweld uit te lokken om op deze manier een chaos te veroorzaken, waarna men de regering omver wil werpen. Het grootste huldebetoon aan mgr Roman zou zijn als men een vreedzame oplossing weet te vinden voor de problemen in het land, aldus ambassadeur White.

Van de kant van de Wereldraad werd ook een officiele verklaring uitgegeven. Wij delen in het lijden en de hoop van onze broeders en zusters in El Salvador, alsdus de Wereldraad. Secretaris generaal dr Philip Potter zei in een telegram aan de kerkelijke autoriteiten in El Salvador: Wij danken God voor het leven en het voorbeeld van mgr Romero evenals dat van de talrijke christenen in El Salvador, die hun leven hebben gegeven, terwijl zij probeerden hun volk te verlossen. Onze harten zijn vol zorg en verontwaardiging over de brutaliteit, welke is gebeurd. Wij weten echter dat de boodschap van aartbisschop Romero voortdurend bij ons zal blijven: deze is een beroep op ons om de verkondiging van de Blijde boodschap niet over zijn kant te laten gaan; zijn boodschap herinnert ons aan onze fundamentele toewijding aan de zaak van de mensenrechten en de rechtvaardigheid. Wij verzekeren het volk, aldus het telegram van dr Potter en ook de kerken van El Salvador, dat wij voortdurend tussen beiden komen voor hen in ons gebed en met ons aanbod van hulp van de leden kerken van de Wereldraad bij het zoeken naar een nieuwe dag van rechtvaardigheid en vrede voor de bevolking van El Salvador.

Solidaridad over moord op mgr Romero:

Oproep tot insubordinatie teveel voor legerleiding

DEN HAAG — Met zijn oproep op 23 maart aan de militairen van El Salvador tot insubordinatie is aartsbisschop Romero van San Salvador in de ogen van de militaire leiders te ver gegaan. Daarom moest hij dood. Dit is de reactie van de Oecumenische hulpverleningsorganisatie "Solidaridad" op de moord op aartsbisschop Romero, die sedert zijn benoeming op de hoogste kerkelijke post in El Salvador in 1977 in toenemende mate de stem van het volk vertolkte en voor zijn verdediging opkwam. Volgens "Solidaridad" heerst in El Salvador al jarenlang een harde burgeroorlog. De onderdrukking van de bevolking wordt uitgevoerd door een groot deel van het leger, dat handelt in opdracht van **14 families,** die practisch **de hele export** in handen hebben en veertig procent van de grond bezitten.

Deze rijke tamiliegroepen beschikken over eigen teruggroepen zoals de blanke strijdersunie en over een politiek militaire organisatie "ORDEN". Deze werd bij de staatsgreep van oktober 1979 officiel opgeheven, maar functioneert nog volop. Officieel is de rijke klasse der bevolking niet meer aan de macht. De staatsgreep bracht een nieuwe junta met de kolonels Gutierrez en Majana, die de steun hadden van communisten en sociaal-democraten en christen-democraten. De communisten en sociaal-democraten stapten er al snel uit. Op het ogenblik heeft de junta alleen nog de steun van de rechtse fractie binnen de christen-democraten, Vooral nu sedert 3 maart ir Dad Hirezi uit de regering is gestapt. Zeven andere christen-democraten volgden zijn voorbeeld. Dada Hirezi verklaarde niet langer verantwoordelijkheid te willen dragen voor het beleid van de junta.

SNELLE ONTWIKKELING

— Voordat aartsbisschop Romero zich zo krachtig opstelde voor de verdediging van de arme bevolking had hij zelf een snelle ontwikkeling doorgemaakt. Kort na zijn ambtsaanvaarding in San Salvador verklaarde hij nog in augustus 1977, dat hij van geen enkel geweld wilde weten. Ook al klaagde hij de rijke klasse in zijn land aan. Geweld van de kant der armen als weg tot oplossing van de problemen wees hij af. Maar een jaar later, in het najaar van 1978 besteedt hij in een verklaring uitvoerig aandacht aan het geweld van de kant der grootgrondbezitters, van de staat en van de rechtse terroristen die hij blinde haat verwijt. Naar het geweld van de kant der arme bevolking verwijst hij met een citaat uit de encycliek "Populorum progressio". Daar zegt hij dat het geweld van de machthebbers het geweld der armen wellicht rechtvaardigt. Toen eind 1979 de junta Jutierrez-Majana aan de macht kwam en deze een landbouwhervorming inzette riep riep aartbisschop Romero het volk op de nieuwe regering kansen te geven. Maar al spoedig verklaarde hij in zijn preken, dat de regering zich niet moest beperken tot het aankondigen van plannen maar practische daden moest stellen. Ook bleek al snel dat de inderdaad doorgevoerde landbouwhervorming niet was opgezet met medewerking van de volksorganisaties. De landbouwgronden komen niet in het bezit van het volk, maar van een betrekkelijk kleine groep. De grote groep van landloze boeren worden er niets beter van. Toch was die hervorming al genoeg voor de grootgrondbezitters. De landbezitters beantwoordden de onteigening met met een aanslag op het ministerie van Landbouw. Half maart werd dit ministerie verwoest als gevolg van een bomaanslag. Rechtse terroristen van de Blanke strijders unie en van "Orden" waren al begonnen met heftige aanvallen op de campesinos. In januari en februari van dit jaar vonden honderden van hen de dood. Ook vrouwen moeten het hierbij ontgelden. Op 29 januari werden twee jonge vrouwen, van wie een Rode Kruis-vrijwilligster, verkracht en op verschrikkelijke manier vermoord.

VERWACHTINGEN — Het toenemende geweld bracht de volksorganisaties dichter bij elkaar en aartsbisschop Romero tot steeds krachtiger verklaringen. In februari verklaarde de aartsbisschop, dat de junta en vooral ook de christen-democraten in de regering goed dienden te beseffen, dat zij bij het volk verwachtingen hadden gewekt, maar dat die verwachtingen door de houding van het leger en van de rechtse terroristen werden beschaamd. Op 17 februari schrijft de aartsbisschop aan de Amerikaanse president Carter een brief, waarin hij eist, dat geen militaire hulp garanties worden gegeven, dat de VS noch direct zullen intervenieren. Deze eisen hebben tot gevolg, dat de aartsbisschop – zoals hij zelf in een preek meedeelde – door de Unie van blanke strijders net de dood werd bedreigd. Op 23 maart ging de aartsbisschop volgens de militaire commandanten te ver, toen hij de militairen opriep niet meer te gehoorzamen aan bevelen, die tegen de wil van God indruisen. Op 24 maart werd aartsbisschop Romero tijdens een requiemmis voor zijn moeder doodgeschoten. Toen aartsbisschop Romero op 2 februari van de universiteit van Leuven het ere-doctoraat in de theologie ontving, zei hij onder meer: De verdediging van de armen is de oorzaak geweest van de vervolging, en vervolgd worden is niets anders dan het lot van de armen delen.

Overzicht van de belangrijkste landen

Militairen regeren in Latijns-Amerika

LATIJNS-AMERIKA IS DE VERZAMELNÀAM VAN DE LANDEN, DIE IN MIDDEN- EN ZUID-AMERIKA WERDEN GEKOLONISEERD NA DE ONTDEKKING VAN HET AMERIKAANSE CONTINENT DOOR COLUMBUS IN 1942. OORSPRONKELIJK GING HET OM DE, INMIDDELS ZELFSTANDIG GEWORDEN. STATEN MET EEN INGEVOERDE ROMAANSE TAAL. STEEDS VAKER WORDT ECHTER GEHEEL AMERIKA, MET UITZONDERING VAN DE VERENIGDE STATEN EN CANADA, ALS LATIJNS-AMERIKAANS BESCHOUWD. HIERONDER VOLGT EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN DE 26 BELANGRIJKSTE STATEN.

Argentinie wordt sinds 1976 geregeerd door generaal Jorge Videla. Hij is hoofd van een militaire junta, die de Peronisten, onder leiding van de weduwe van de vroegere leider Peron, aan de kant zette.

Belize is een Britse kroonkolonie, waarop het buurland Guatemala aanspraak maakt. De kolonie heeft zelfbestuur onder leiding van George Price van de Verenigde Volkspartij.

Bolivia is na een langdurig militair bewind weer in burgerhanden. Een felle machtsstrijd bracht uiteindelijk een vrouw, Lidia Queiler, als een compromiskandidaat aan de macht. Binnenkort zijn er nieuwe verkiezingen.

Brazilie heeft een militair regime onder leiding van president Joao Batista Figueiredo. Dit bewind moet steeds sterker rekening houden met een groeiende oppositie, geleid door de Braziliaanse Democratische Beweging MDB, die de regeringspartij Arena in de verdediging heeft gedrukt.

Chili wordt na de moord op de democratisch gekozen president Allende, een man die de hoop bracht dat links ook via de stembus aan de macht zou kunnen komen, onderdrukt door generaal Augusto Pinochet. Hij gaat zijn gang sinds eind 1973, maar het verzet in zijn land groeit.

Colombia is slechts in naam een democratie. Na de „Violencia," een omvangrijke burgeroorlog die woedde van 1948 to 1953, besloten liberalen en conservatieven tot samenwerking. Sinds die tijd regeren zij om beurten. Dat maakt Colombia tot de dictatuur van een vriendenkliek. De huidige machthebber is Julio Cesar Turbay. Er is veel verzet van guerrillagroeperingen, waarvan M-19 (gijzeling in Bogota) er een is.

Costa Rica, ingeklemd tussen Nicaragua in het noorden en Panama in het zuiden, stond lange tijd te boek als een rustig, democratisch land. Het is echter niet gespaard gebleven van economische problemen. President Rodrigo Carazo hoopt dat zijn coalitieregering het uithoudt tot de verkiezingen in 1982. Onlusten dreigen. Een demonstratie van stakende bananenplantagearbeiders werd door de Nationale Garde uiteen geschoten.

Cuba neemt een bijzondere positie in. De huidige leider en voormalige guerrillastrijder Fidel Castro verjoeg in 1958 het bewind van Fulgencio Batista en de bij het Latijnsamerikaanse volk gehate „yankee's. In plaats daarvan koos hij voor hechte samenwerking met de Sovjet-Unie. In dienst van de Russen vochten Cubanen zelfs in Afrika.

De Dominicaanse Republiek illustreert een nieuwe koers van Washington. Op hetzelfde eiland, waar de Verenigde Staten in 1965 nog militair ingrepen om een gevreesde zwaai naar links te verhinderen, hebben de VS in 1978 met behulp van diplomatieke middelen de een sociaal-democratische presidentskandidaat, Rodrigo Carazo Odigo, de weg af te snijden naar het presidentschap.

Ecuador wordt geregeerd door het kabinet Roldos. Traditionele politici maken samen met conservatieve generaals de dienst uit. Dientengevolge blijven de voor de armen noodzakelijke hervormingen uit.

Guatemala kenmerkt zich de afgelopen jaren door golven van geweld. Guerrillabewegingen strijden tegen de machthebbers, vast in het zadel sinds 1954 toen de vooruitstrevende president Arbenz werd gewipt via een door de VS bekokstoofde staatsgreep. Onderdrukkend, ultraconservatief regime Garcia.

In Guyana neemt het verzet toe van de People's Progressive Party tegen de rechtse koers van de People's National Congress-regering onder leiding van premier Forbes Burnham. Door verkiezingsfraude stelde hij zijn macht voorlopig veilig.

Frans Guyana wordt het laatste restje tropisch Frankrijk genoemd. Er bestaat een bevrijdingsbeweging die strijdt tegen wat op het eiland onomwonden wordt omschreven als de uitbuiting door het moederland. De staat is rijk aan delfstoffen, nog relatief onontwikkeld en dunbevolkt.

Haiti is een erg arm land. De familie Duvalier is er al meer dan veertig jaar aan de macht. Het broeit echter in vrijwel alle sectoren van het openbare leven. Vorig jaar werden drie nieuwe politieke partijen opgericht en dienden zich nieuwe vakbonden aan.

Honduras lijkt een oase van rust. Er is geen krachtig centraal gezag. Generaal Policarpio Paz wordt beschouwd als een zwakke president. Het volk is warm gelopen voor de sandinistische vrijheidsstrijders die in het buurland Nicaragua de macht overnamen en de regering is nerveus geworden onder dit enthousiasme.

Jamaica werd onafhankelijk van Groot-Brittannie in 1962. Premier is Michael Manley, die het democratisch socialisme predikt. De recessie in de wereldeconomie is er mede oorzaak van, dat de arme Jamaicanen het in de loop van Manley's bewind niet veel beter hebben gekregen. Het gevaar van een coup-à-la-Chili is niet denkbeeldig.

Mexico gaat gebukt onder een burocratisch systeem, dat in stand wordt gehouden door de regerende Revolutionaire Partij onder leiding van Lopez Carillo. Er bestaan grote tegenstellingen tussen de rijke hoofdstad, Mexico City, en het platteland met veel doodarme plaatsjes.

Nicaragua werd de juichkreet van de overwinning van het Latijnsamerikaanse volk op de dicatuur. De Sandinistische vrijheidsstrijders versloegen de Nationale Garde van de gevluchte dictator Somoza. Daarmee werden de economische problemen echter niet opgelost.

Panama wordt in feite steeds geregeerd door oud-dictator Omar Torrijos, die thans hoofd van de Nationale Garde is. In naam regeert president Aristides Royo, maar Torrijos beschikt over verregaande volmachten. Het land was lange tijd Amerikaans zorgenkindje in verband met de strategische waarde van het Panama-kanaal en de dreigende ontmanteling van de Amerikaanse Panamakanaalzone, die uiteindelijk toch een feit werd. De VS en Panama tekenden een verdrag.

Paraguay zucht nu meer dan dertig jaar onder de staat van beleg. Generaal Stroessner is een dictator van de oude stempel. Hij zag zich vorig jaar voor het eerst geconfronteerd met een bundeling van de oppositie in zijn land. Die oppositie sprak zich nadrukkelijk uit voor een politieke, in plaats van een gewapende strijd tegen het regiem Stroessner.

Peru, het oude Inca-rijk, moet dit jaar militaire dictatuur inruilen voor een gekozen regering. Er heerst grote armoede en werkloosheid. Niet alle boeren hebben evenveel vertrouwen in de komende verkiezingen. Zij stelden destijds hun land ter beschikking voor landhervormingen, maar werden er allesbehalve beter van. De boerenleider Vargas zegt dat een algemene opstand zoals in Nicaragua de enige uitweg is.

El Salvador is een kruitvat. Links voert er een verbeten gewapende strijd om de huidige junta, onder een hervormingsgezinde dekmantel door de Verenigde Staten aan de macht geholpen, te verdrijven. De regering wordt in haar onderdrukkingsbeleid gesteund door rechtse milities.

Suriname, na de onafhankelijkheid van Nederland de jongste aanwinst van Latijns-Amerika, kent grote economische problemen. Militairen zetten kortgeleden de burgerregering af en riepen op tot gezamenlijke opbouw van het land.

Trinidad is een republiek sinds 1976 en een voormalige Britse kolonie. De People's National Movement houdt de touwtjes vast in handen.

Uruguay heeft een militaire dictatuur met een onderdrukking zonder weerga. Zelfs de beroemde stadsguerrillastrijders „Tupamaros" zijn vooralsnog geen partij voor het goed uitgeruste leger.

Venezuela wordt sinds 1978 geregeerd door president Luis Herrera Campins, een christendemocraat. Dankzij grote olierijkdommen speelt Venezuela in het gebied een steeds belangrijker rol.

Latijns-Amerika, werelddeel vol geweld.

De historie van een platgetrapt continent

LATIJNS-AMERIKA. WERELDDEEL VOL WREED GEWELD. DAGELIJKS VERSCHIJNEN BERICHTEN OVER MARTELINGEN, MOORDAANSLAGEN EN OPSTANDEN. NIET ALLEEN DE ONDERDRUKKERS, OOK DE ONDERDRUKTEN ROEREN ZICH. DE EEUWENLANG UITGEBUITE, VAN OORSPRONG INDIAANSE BEVOLKING, LIJKT NOG EEN LIJDENSWEG LANG VERWIJDERD VAN EEN MENSWAARDIG BESTAAN.

Nicaragua deed de hoop, maar ook de bloedige strijd opleven. Aangewakkerd door de geslaagde vrijheidsstrijd van het volk in dit land, gevoerd door tot de tanden bewapende Sandinisten, roeren zich thans guerrillastrijders met geweren en granaten in El Salvador, Guatemala en Colombia. De machthebbers stellen er mitrailleurs en tanks tegenover. Het leven in de hoofdsteden en op het platteland wordt bepaald door groepjes snikkende familieleden van gesneuvelden. Een knaap haalt een revolver achter zijn broekriem vandaan en vuurt op de banden van een bus in het centrum van San Salvador. Alles wat de gevestigde orde vertegenwoordigd staat bloot aan de wanhopige woede van het volk. Woede om zoveel misbruik van de krachten van eens trotse mensen.

Trots, tot Columbus in Amerika aan land stapte. Elk geschiedenisboek vermeldt het jaartal van zijn aankomst: 1492. Columbus voerde een elite aan, die in enkele jaren zou uitzwermen tussen de prairies in de Verenigde Staten en de wouden ver bezuiden de Amazonerivier. Een elite vanwege drie dingen: paarden, vuurwapens en de wetenschap christelijke Europeanen te zijn. Europa ging zonder gewetensnood een nieuw continent ontginnen.

SCHATTEN

De gouden en zilveren schatten van Maya's Inca's en andere Indianen die verfijnde beschavingen bouwden toen de zon nog moest opgaan boven het Avondland, maakten het de Spaanse en Portugese officieren makkelijk hun conquistadores aan te sporen tot niets en niemand ontziend geweld bij de verovering van Midden- en Zuid-Amerika. Hun enige vijand was in feite het oerwoud.

De aanraking met Europa was ook in geestelijk opzicht schokkend. De Indiaanse godsdiensten, bekroond met machtige tempels, bleken niet bestand tegen het christendom. Met het kruis in de ene en revolver in de andere hand hadden de Europeanen de Indianen in een mum van tijd „bekeerd". Tegen zoveel overmacht konden de inheemsen niet op. Maar ofschoon de ene na de andere Europees ogende kerk werd geplant in de ogenschijnlijk vruchtbare Latijnsamerikaanse bodem, bleven de Indianen hun oorspronkelijke geloof koesteren. Zodat het christendom in Latijns-Amerika thans een mengeling is van katholieke en Indiaanse regels voor geloofsbeleving.

De katholieke kerk en de Europese legers marcheerden hand in hand op. Op de grootgrondbezittingen van de Europese landeigenaren en als hun dienaren zwoegden de

Wanhopige woede jegens gevestigde orde.

Indianen voor een hongerloontje. De kerk hield hen voor dat dit niet erg was: later, in de hemel, zouden juist de armen het best beloond worden.

NIEUW RAS

Al snel ontstond er een nieuw ras, dat van de mestiezen, uit de huwelijken van Spanjaarden en Indiaansen. De afstammelingen van de blanken in Latijns-Amerika worden Creolen genoemd.

Creolen en Mestiezen beschouwden zich zelfbewust als „Americanos", Amerikanen. Deze zelfbewustheid werd gevoed door de met succes bekroonde onafhankelijkheidsstrijd van de Verenigde Staten, die zich tegen het einde van de achttiende eeuw hadden afgescheiden van Groot-Brittannie. Toen Napoleon korte tijd later Spanje bezette, achtten de Americanos in veel landen het uur gekomen voor uitroeping van de onafhankelijkheid. En zij kregen uiteindelijk gelijk. Het was de opstand van een elite, onder aanvoering van mannen als Simon Bolivar en San Martin. Het gewone volk hield zich meestal afzijdig van de idealen van de Creolen en Mestiezen. Alleen in Mexico ontstond een volksbeweging voor onafhankelijkheid.

Nadat de Spaanse overheersing was afgeworpen, bleef de leidende klasse der Americanos achter met lege schatkisten, opengevallen belangrijke posities en een tekort aan geschoold personeel om verder te gaan met de ontwikkeling van landbouw, mijnen en industrie. Er zat niets anders op dan de hulp van het buitenland in te schakelen. Leningen werden afgesloten met bodemschatten als onderpand; concessies werden verstrekt voor aanleg door buitenlanders van spoorlijnen en fabrieken. Voor de tweede keer werd Latijns-Amerika gekoloniseerd en verkwanseld, maar ditmaal had het continent de kolonisten zelf binnengehaald.

NEO—KOLONISTEN

De voornaamste „neo-kolonisten" bleken de voormalige broeders in de onafhankelijkheidsstrijd de Verenigde Staten. Zonder scrupules breidden zij hun macht uit in de landen ten zuiden van de Rio Grande, door hen als wingewest beschouwd. Niet alleen met multinationale ondernemingen, die gebruik maakten van de goedkope Indiaanse arbeidskrachten, of door invoer van winstgevend fruit, afkomstig van de grootgrondbezitters. De VS onderkenden de enorme strategische waarde van Latijns-Amerika als militair steunblok.

MARTELMETHODEN

Of er nu militairen of burgers aan de macht waren in het betrokken land: gaandeweg ontwikkelde zich een „verfijnd" stelsel van onderdrukking over heel Latijns-Amerika. Het was er op gericht, solidariteit tussen de Indianen onmogelijk te maken. Verzetsleiders werden vernietigd voor zij voldoende steun hadden kunnen winnen om een bedreiging te vormen, de kring waaruit zijn voortkwamen gestraft met willekeurige executies. Latijns-Amerika mag er verder aanspraak op maken, de meest geraffineerde martelmethoden te hebben bedacht. Het lichamelijk en geestelijk volkomen uitputten en geestelijk volkomen uitputten van gevangenen is een techniek, die de Latijnsamerikaanse militairen nog steeds volkomen beheersen. Verdachten worden ingegraven bij een mierenhoop, in spreidzit op een smalle balk gezet; of moeten om hun op de grond geplaatste vinger lopen terwijl zij worden ondervraagd en geslagen. De soldaten bedenken toepasselijke namen voor hun spelletjes met de menselijke waardigheid. Laatstgenoemde praktijk heet „olie zoeken". Ook werden experimenten met het toedienen van een niet-dodelijke hoeveelheid electrische stroom alledaags. In de simpelste vorm worden de meest gevoelige lichaamsdelen van een gevangene verbonden met de blanke draden van een militaire veldtelefoon, waarvan de slinger met wisselende snelheid wordt rondgedraaid.

BEWUSTWORDING

Het bewustwordingsproces dat de Indianen evenals zoveel onderdrukte volken doormaakten, was echter niet te stoppen, hoogstens te remmen. Een mens kan worden geliquideerd, een eenmaal begonnen proces niet. Bevolkingsgroepen verenigden zich in vakbewegingen. Er vormden zich strijdbare commandogroepjes, door hun kleine omvang en hun wendbaarheid nauwelijks op te sporen in de veelal moeilijk begaanbare binnenlanden van Latijns-Amerika. In Mexico begon in 1910 een sociale volksrevolutie. De vakbeweging kreeg vaste greep op het regeringsbeleid. Er kwamen landhervormingen: de plantages van de grootgrondbezitters werden verdeeld onder de landarbeiders. De staat nationaliseerde de olieindustrie en de spoorwegen, ging wegen en irrigatiewerken aanleggen, terwijl de macht van het leger werd ingekrompen. Maar nog steeds bestaat in Mexico een enorme kloof tussen arm en rijk, tussen hoofdstad en platteland.

CUBA

Een grote uitzondering vormt Cuba, waar de situatie radicaal ondersteboven werd gegooid door de huidige leider Fidel Castro. Hij verjoeg in 1958 het bewind van Fulgencio Batista en de Amerikanen, sloeg drastisch aan het hervormen en werd met de vrijheidsstrijder Che Guevara, een jonge Argentijnse arts die in Bolivia door regeringstroepen werd gedood, de belichaaming van het Latijns-Amerikaanse verzet. Ook Castro kon het echter niet alleen rooien. Hij haalde de Russen in huis en maakte van zijn eiland een, wat de Amerikanen met angst en beven noemen, „springplank voor het communisme". Het Amerikaanse antwoord: de vestiging van een „anti-guerrilla-centrum" in Panama, waar Latijnsamerikaanse militairen werden getraind voor de strijd tegen revolutionairen met Cubaanse idealen.

OMWENTELINGEN

Amerika kon niet verhinderen dat er nog meer omwentelingen kwamen, met die in Chili onder Salvador Allende als een van de bekendste. De behoudende krachten, die van oudsher de macht in handen hadden gehad, bleken hier echter sterker dan de prille hervormingen. De roep om terugkeer naar het oude uit de conservatieve hoek bracht de militairen terug, niet alleen in Chili, maar ook in landen als Argentinie, Brazilie, Guatemala en Uruguay. En waar thans niet openlijk een junta regeert, maken in de meeste gevallen generaals, onder één hoedje spelende politici en milities achter de schermen de dienst uit.

NICARAGUA

De Verenigde Staten beschouwen Nicaragua als een nieuw Cuba. Tot op heden maken de Sandinisten uit het volk er de dienst uit, nadat zij de elitekliek verdreven. Zij zien zich voor een moeilijke taak geplaatst. De economische chaos die er al lang heerste, wordt nog versterkt door de huidige wereldrecessie; iets dat geldt voor heel Latijns-Amerika. Het Amerikaanse antwoord op de Nicaraguaanse omwenteling bleef niet lang uit. Ditmaal kozen de Amerikanen een middenweg: zij zorgden ervoor dat in het buurland El Salvador een kwasi gematigd bewind aan de macht kwam. Ook deze strategie mocht niet baten. Het volk verzet zich in El Salvador heftiger dan ooit.

Nota bene heeft de Amerikaanse president Carter aan het begin van zijn ambtstermijn zelf de Latijnsamerikaanse bevolking een hart onder de riem gestoken. Hij riep toen op tot strijd voor de mensenrechten. De Amerikaanse regering geeft blijk van een tweeslachtige houding. Organisaties als de internationale beweging voor de mensenrechten Amnesty International echter komen ondubbelzinnig op voor de rechten van het volk en staven met goed gedocumenteerde rapporten de berichten over de wantoestanden in Latijns-Amerika.

KERK

Een aparte rol is de kerk gaan spelen.. Priesters en paters in Latijns-Amerika, onder wie vele Europeanen, zien dat zij niet hand in hand kunnen leven met de hoofden van staten, die de rechten van hun onderdanen met voeten treden. Zij kiezen de zijde van de onderdrukten, zoals de onlangs in El Salvador vermoorde artsbisschop Romero dat deed.

Deze pagina werd samengesteld door Jan Neulemeesters en Erik Vink van het Brabands dagblad

Project voor meer windpompen

Nederlandse stichting stimuleert natuurbehoud op Bonaire

Door Bart Bredero

"Wilde Ganzen" is een protestantse stichting in Nederland die zich via radio- en televisie programma's inzet voor de Derde Wereld. Per keer wordt een project onder de loep genomen, terwijl de kijkers/luisteraars donaties kunnen doen. Het bedrag dat tijdens zo'n uitzending binnenkomt wordt dan overgemaakt naar het land in kwestie voor de finaciering van het bewuste project. Op 6 april zal eerdergenoemde stichting zich concentreren op het project "Windpompen op Bonaire". Omdat het over een van onze eilanden gaat en omdat het onderwerp ook voor ons interessant is, publiceert de Amigoe in de Napa-editie de tekst van deze uitzending.

Ongetwijfeld zullen veel luisteraars de naam Bonaire kennen; de zender Radio Nederland Wereldomroep is er immers gevestigd. Toch is het misschien nuttig uw geheugen omtrent dit vaak vergeten en kleine eiland, dat ook tot de Nederlandse Antillen behoort, op te frissen. Bonaire is de B. in de z.g. A/B/C/ eilanden- Aruba, Bonaire en Curacao, de drie Benedenwindse eilanden van de Nederlandse Antillen en gelegen voor de kust van Venezuela. De drie Bovenwindse eilanden- Sint Maarten, Saba, en Sint Eustatius liggen zo'n acht honderd kilometer naar het Noorden

Bonaire, in oppervlakte iets groter dan Schouwen Duivenland, maar met slechts 9000 inwoners, heeft sinds de ontdekking van de A/B/C/ eilanden rond 1500 na Chr., maar vooral sinds de komst van de Nederlanders in 1636 in de schaduw van Curaçao geleefd. Men zou kunnen zeggen dat toen Curacao een kolonie van Nederland was, Bonaire een kolonie, ja zelfs een plantage, van Curacao vormde. Zo kwam het bijvoorbeeld dat tot ver in de 19e eeuw alle grond op Bonaire domeingrond was, dat wil zeggen de grond behoorde aan de overheid. Particulieren konden er geen grond bezitten en woonden er dan ook vrijwel niet.

ONTWIKKELEN

ook nu nog ligt Bonaire economisch en maatschappelijk achter op Curacao, maar Bonaire begint zich in toenemende mate te ontwikkelen op terreinen waar de mogelijkheden van Curacao zijn uitgeput of stagneren. Met name geldt dit voor de bescherming van natuurschoon, waarmee Bonaire zo rijkelijk is bedeeld. Bonaire is nog steeds een prachtig eiland met grillige heuvels en eindeloos vlak land in een kristal heldere zee en met iedere dag een kleurenfeest bij zons op- en ondergang.

Door de geringe bevolkingsdichtheid is het eiland nog niet zo vervuild als bijvoorbeeld Curacao. De overheid doet veel moeite het eiland schoon te houden van autowrakken en huisvuil, dat op Curacao inmiddels een ware plaag is geworden. Ook wordt op Bonaire veel aandacht besteed aan het in stand houden van de prachtige koraaltuinen rond het eiland. Vanwege deze tuinen geniet Bonaire een toenemende bekendheid bij sportduikers over de gehele wereld, vooral in Amerika.

NATUURPARK

In het Noord-Westen van het eiland is een gebied van ruim 5000 ha. als natuurpark gereserveerd, dat kundig beheerd wordt door de Stichting Natuurparken Nederlandse Antillen, de Stinapa. En tenslotte herbergt Bonaire het bekendste Flamingo reservaat van het Caraibische gebied, waar deze mooie maar zeldzame vogels onder de beste omstandigheden kunnen gedijen.

Bij de bescherming van natuurgebieden is het van groot belang de aanwezige landbouw, veeteelt en visserij zoveel mogelijk in stand te houden. Landbouw, veeteelt en visserij verstevigen de funktie van natuurgebieden in de samenleving en vormen daardoor een rem op de verstedelijking. Tenminste dit menen en hopen de voorstanders van natuurbehoud.

De krachten die de verstedelijking veroorzaken, handel en industrie, zijn echter zo sterk dat landbouw, veeteelt en visserij in veel gevallen gewoon onder de voet gelopen worden. Zo gebeurde helaas ook in Bonaire. Bonaire bezat een heel oude en goede traditie voor klein landbouw, veeteelt en visserij; echter sinds de Tweede Wereldoorlog werd die traditie door de hogere welvaart van Curacao grotendeels weggevaagd. Jonge mensen van Bonaire trokken liever naar de beter betaalde kantoor- en industriebanen op Curacao, dan achter te blijven op hun eigen eiland met slechts een karige boterham in landbouw en visserij. De wetten van economie zijn in dit opzicht onverbiddelijk en gaan vaak lijnrecht tegen onze minder materiele belangen in. Voor Bonaire was deze ontwikkeling bijzonder ongelukkig omdat het eiland niet alleen rijk is aan natuurschoon, maar bovendien rijk aan vriendelijkheid door de innemende houding van zijn bevolking. Jarenlang stond Bonaire bekend als de Schone Slaapster van de Antillen.

KENTERING

Gelukkig valt er een kentering te bespeuren Niet dat er plotseling een toverprins met veel goud en zilver is langsgekomen. Die romantiek bestaat helaas niet. Feit is echter wel, dat de olie-industrie de gunstige natuurlijke ligging van Bonaire heeft ontdekt en er een groot overslagbedrijf vestigde. Er is ook sprake van een raffinaderij. De natuurliefhebbers hopen dat dit mag samengaan met het behoud van natuurschoon. Feit is vervolgens dat het toerisme zich ontwikkelt. Feit is tenslotte ook dat de kosten van levensonderhoud m.n. op Bonaire zo snel stijgen dat de bevolking noodgedwongen meer aandacht aan landbouw en veeteelt moet gaan schenken. Het aantal boerderijtjes waar o.a. cocos en mais verbouwd wordt -zij worden "Cunucu" genoemd- ziet men dan ook gestaag toenemen.

CUNUQUEROS

Hoge kosten van levensonderhoud treffen vooral de oudere mensen, de gepensioneerden. Het zijn dan ook voornamelijk deze lieden, die bekend staan onder de naam van "cunuqueros", die men 's morgens voor dag en dauw naar de velden ziet trekken. Hun aantal zou veel groter kunnen zijn ware het niet dat door gebrek aan bevloeiingswater de beschikbare landbouwgrond te weinig benut kan worden.

Hiermee zijn wij op het eigenlijke onderwerp van deze uitzending terecht gekomen, n.l. hoe helpen wij een aantal cunuqueros op Bonaire aan bevloeiingswater voor hun tuinen, hun cunucus en dragen daarmee tevens bij tot het natuurbehoud van het eiland.

Bonaire heeft een droog klimaat; semi aride heet dat officieel, hetgeen wil zeggen dat er met uitzondering van de aloe, een cactusplant met een medicinaal sap, geen gewassen zonder bevloeing kunnen groeien. Semi aride wil ook zeggen dat het er wel regent, maar als regel te weinig en te onregelmatig. Zo waren 1977 en 1978 en begin 1979 voor de Nederlandse Antillen berucht om hun grote droogte. Niemand durft in zo'n periode van droogte te gaan verbouwen.

GRONDWATER

Toch is er op Bonaire water, op sommige delen van het eiland zelfs veel water namelijk grondwater. De terreingesteldheid van het eiland is zodanig dat wanneer men in de afvoergeul een dam aanlegt, er natuurlijke bekkens ontstaan die het regenwater opvangen en waarin dit water of blijft staan, of langzaam wegzakt naar ondergrondse bekkens. De inhoud van zo'n ondergronds bekken, die in veel gevallen weer onderling in verbinding staan, zou een boerderij maanden, soms jarenlang van bevloeiingswater kunnen voorzien.

De kunst is natuurlijk het ondergrondse water weer boven te krijgen. In vroegere tijden kon het gebrek aan water zo nijpend zijn, dat men met handkracht een put groef, soms twintig meter diep en drie meter wijd. Was de put klaar, dan werd het water emmer voor emmer omhooggetrokken. Om in een tropisch klimaat, in een slecht geventileerde schacht, zelfs al doet men dit werk 's nachts, met de hand een put in rotsgrond uit te graven, heet met recht slavenwerk Gelukkig hoeft dat niet meer.

Tegenwoordig is er een boormachine, die op aanvraag een putgat boort. Wanneer er water gevonden is, zijn er vervolgens eenvoudige windpompen beschikbaar die het water regelmatig naar boven pompen. Tenminste wanneer er wind is, maar daar heeft Bonaire met zijn milde Noord-Oost passaat gelukkig geen gebrek aan.

De wilde gans die deze zondag gaat vliegen, is bestemd om een aantal cunuqueros, wij hopen zo'n twaalf tot vijftien gegadigden aan een windpomp te helpen. Zelf betalen zij het boren van het putgat, maar de aanschaf en het plaatsen van de windpomp gaat hun draagkracht te boven. Helpt U deze mensen, U bezorgt hen en een aantal lieden rond hen een nuttige tijdsbesteding en U **draagt bij tot het in stand** houden van een stuk landschapsschoon, waar reeds zoveel verloren ging.

Statia in beeld

Jan Smid

ST. EUSTATIUS – Amigoe wil u, lezers, in de komende Ñapa's foto's presenteren van Statius. Enerzijds om het kleine Antilliaanse eiland wat bekender te maken en anderszijds om haar schoonheid te tonen.

Op de foto „De Graaffhuis". Gouverneur De Graaff was toendertijd verantwoordelijk voor de genoemde saluutschoten.

De Engelse admiraal Rodney – die in 1781 Statius kwam straffen voor de saluutschoten – maakte in het huis zijn hoofdkwartier. Eigenaar van het huis was Simon Doncker.

Gouverneur De Graaff heeft er eigenlijk nooit in gewoond; hij had een huis op Madame, naast dit huis.

Wanneer het huis precies gebouwd is is niet bekend, wel staat het genoteerd op een plantagekaart van 1775, In onze eeuw is er bijgebouwd.

Dushi di kashu

Recept van Bunchi Römer

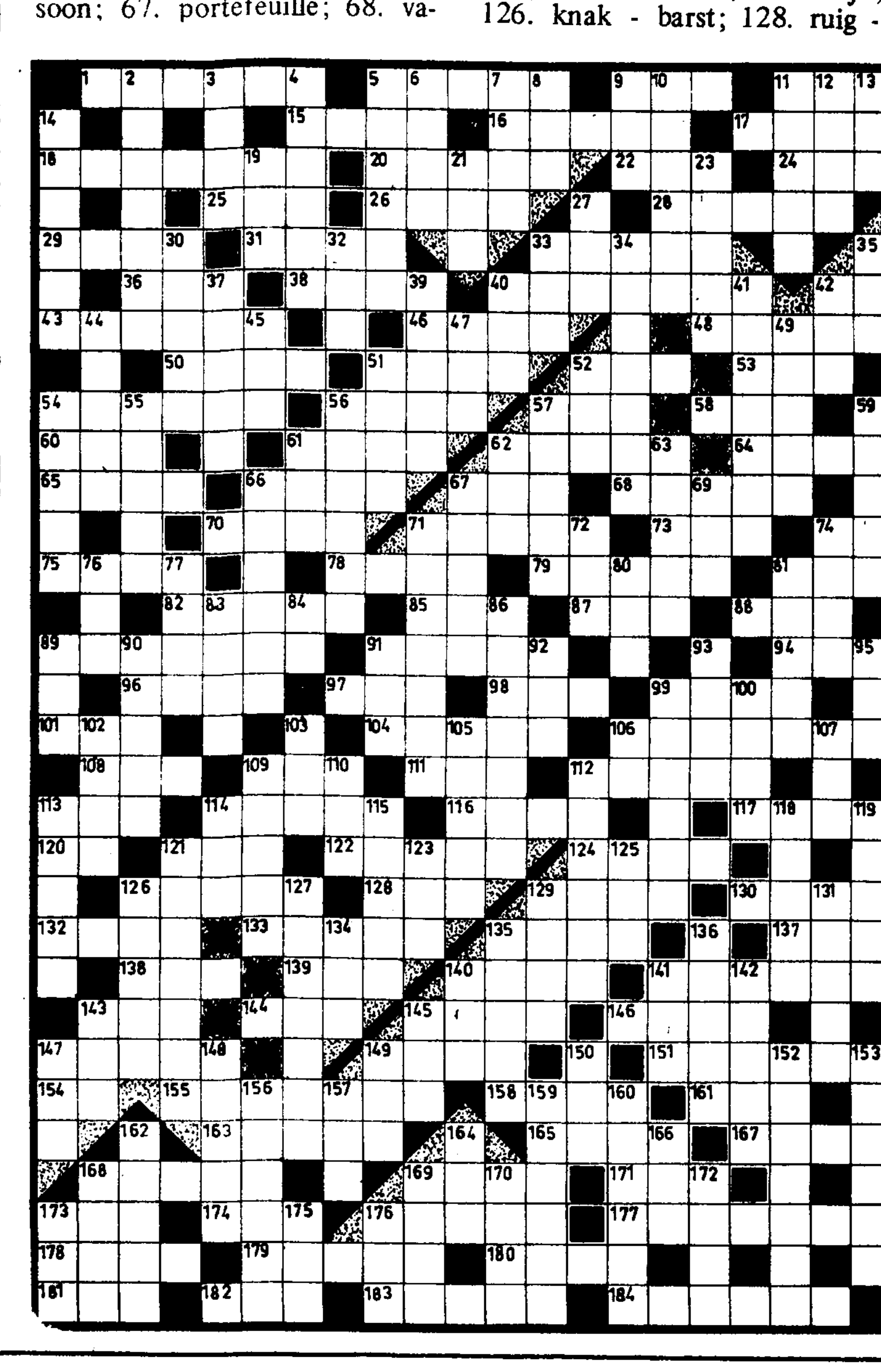
Benodigd:
25 kashus van de pitten ontdaan en in tweeen of vieren gesneden.
6 cups water
4 cups suiker.
wat zoete peperkorrels.

Bereidingswijze:
1. Laat de kashus één nacht in water met zout staan.
2. Giet het water weg en spoel de kashus.
3. Laat ze ongeveer een half uur in gewoon water staan.
4. Giet dit water weg en zet ze met vers water aan de kook. Laat ze ongeveer 15 minuten koken. Zorg ervoor dat ze niet te zacht worden.
5. Los de suiker in de 6 cups water op en doe de uitgelekte, gekookte kashus erbij.
6. Breng ze weer (op een laag vuurtje) aan de kook, totdat de stroop wat is ingedikt. (Op een candy thermometer 225F.).
7. De kashus kunnen warm of koud opgediend worden.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. gewest; 5. sober; 9. oever; 11. groente; 15. wisselborgtocht; 16. plantenvezel; 17. dierenverblijf; 18. roofvogel; 20. verdicht verhaal; 22. graafwerktuig; 24. plaats in Gelderland; 25. omslag; 26. watervlakte; 28. rivier in Frankrijk; 29. scheepsemmer; 31. honingbij; 33. gemeenschappelijke grond; 36. gravure; 38. uitdrukking; 40. neusdoek; 42. insect; 43. beeldhoogte; 46. slotwoord; 48. eetbaar knolletje; 50. roofdiertje; 51. gezellig; 52. Japanse pareiduikster; 53. opstootje; 54. afgepaste hoeveelheid; 56. ritmische beweging; 57. oude vochtmaat; 58. lofdicht; 60. Turks bevelhebber; 61. reinigingsmiddel; 62. ternauwernood; 64. vette vloeistof; 65. toespraak; 66. vervelend persoon; 67. portefeuille; 68. vakantie; 70. niet gespannen; 71. langwerpig onderkussen; 73. vrucht; 74. deel van de bijbel; 75. vereniging voor gezellig verkeer; 78. gast; 79. deel van de kraag; 81. huisdier; 82. Nederlands eiland; 85. vangwerktuig; 87. laagte; 88. springerig insect; 89. dood lichaam - kreng; 91. mislukken - niet slagen; 94. hevig - in hoge mate; 96. bloedvat; 97. Eng. titel; 98. houten kom; 99. voertuig; 101. nachtkleding; 104. Ind. gevlochten matje; 106. steenvrucht; 108. deel van het hoofd; 109. pret; 111. boom; 112. deelteken; 113. vogeleigenschap; 114. omsingeling van een stad; 116. jaartelling; 117. zeeoever; 120. voertuig; 121. afslagplaats bij golf; 122. besef; 124. azijn; 126. knak - barst; 128. ruig - grof; 129. uniek; 130. advies; 132. muziekteken in de psalmen; 133. vleesgerecht; 135. geneesheer; 137. Engels bier; 138. Turks bevelhebber; 139. kern; 140. telwoord; 141. deskundige; 143. trekgat, diepte tussen twee banken; 144. zangstem; 145. deel van een ladder; 146. een der V.S.; 147. bezienswaardigheid in Londen; 149. mannelijk dier; 151. dal; 154. maanstand; 155. zwanebrood; 158. inborst; 161. sportartikel; 163. bedvulling; 165. kleur; 166. slaginstrument; 168. Engels zilver; 169. schaaldier; 171. smekend verzoek; 173. mannelijk dier; 174. groente; 176. gelijkmatige beweging - cadans; 177. bloem; 178. Ierland; 179. boomvrucht; 180. rivier in Frankrijk; 181. telwoord; 182. loot - stek; 183. snoer; 184. zware golf.

VERTICAAL: 2. apparaat; 3. kaasstadje; 4. vloerbedekking; 5. steensoort; 6. tropische plant; 7. rivier in Oostenrijk; 8. drank; 9. bijenprodukt; 10. hoofddeksel; 11. krachtig; 12. bergplaats; 13. Engels bier; 14. moedig; 19. streling; 21. klap - slag; 23. herfstbloem; 27. zwarte - kleverige stof; 30. dun - puntig schrijfgereedschap; 32. snijwerktuig; 33. kerel - vent; 34. kaassoort; 35. verstandig; 37. reeks; 39. hemelbrood; 40. telwoord; 41. huls of zakje, gevuld met buskruit; 42. hakwerktuig; 44. lofspraak; 45. sprookjesfiguur; 47. vogeltje; 49. gedeeltelijk; 51. aanlegplaats; 52. vierhandig zoogdier; 54. Europees hoofdstad; 55. kommunikatiemiddel; 56. drempel; 57. dichtgesmolten glazen buisje voor steriele injektiestoffen; 59. interest; 61. bevel; 62. vis; 63. opstandeling; 66. sterk extract; 67. zangvogel; 69. klein vertrek; 71. nood-angst; 72. doorwaadbare plaats; 74. Europeaan; 76. bid (lat.); 77. grote plaats; 80. vloeibaar voedsel; 81. vloerbedekking; 83. wild zwijn; 84. bijwoord; 86. vierkant, bespannen raam gebruikt als filter bij apotheker; 89. dierenhoofd; 90. terdege; 91. monter - gezond; 92. grappemakker; 93. vuurtong; 95. kreet; 99. vies; 100. reus; 102. kleur; 103. toverheks; 105. deel van een vis; 106. voertuig; 107. gravure; 109. roofdier; 110. stremsel; 112. deel van Overijssel; 113. werpstrik; 114. smekend verzoek; 115. graansoort; 118. lansier; 119. innig; 121. leer der tragedie; 123. voordeel; 125. aangerichte tafel; 126. kleur; 127. verlichting van een voertuig; 129. meer in Amerika; 131. opmerkzaam - waakzaam; 134. reis; 135. strijdperk; 136. plant; 140. spoedig; 141. vistuig om kabeljauw te vangen; 142. niet gekleed; 143. kroes; 145. hoop - stapel; 147. ogenblik; 148. pook; 149. afscheiding - afsluiting; 150. voorkeur; 152. springfontein; 153. deel van een week; 156. geelkoper - messing; 157. familielid; 159. werk; 160. deel van een vistuig; 162. snuit; 164. deel van een wet; 166. rivier in Schotland; 168. hoogtemerk; 169. hoeveelheid; 170. liefdesgod; 172. insecteneter; 173. hert; 175. gezond; 176. veerkracht.

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 11 april 1980:

Zuster Flips, Breedestraat 193 (O), Curaçao.

Zij kan haar prijs (fl. 25,–) ophalen bij de Redaktie van Amigoe, Scherpenheuvel z/n, alhier.

Oplossingen van deze week dienen vóór 15 mei 1980 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór woensdag 14 mei in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110, Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n en op St. Maarten: Yolanda Croes.

